nutul generos, profund eficace al politicii noastre externe, în consens cu aspirațiile de pace și destindere ale tuturor popoarelor.

În temeiul acestor majore comandamente ale politicii internaționale românești, dialogul româno-columbian s-a îmbogățit cu prilejul vizitei la Bogota a președintelui Nicolae Ceaușescu cu noi valențe concrete, de natură să ducă la intensificarea colaborării și cooperării, în interesul reciproc al ambelor țări.

S-a ajuns astfel, pe această bază, la o serie de înțelegeri cu privire la dezvoltarea colaborării economice, tehnico-științifice și culturale între România și Columbia. În acest sens, s-au semnat acordurile de colaborare în domeniul cercetării și exploatării petroliere, în domeniile minier, al industrializării lemnului, al agriculturii, al industriei textile. Comunicatul comun cu privire la vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Columbia sublinia tocmai acest fapt : „Analizînd relațiile româno-columbiene, cei doi președinți au constatat cu satisfacție că acestea, deși se află la începuturile lor, au posibilități de a se dezvolta continuu, în folosul reciproc al celor două țări și popoare, al păcii și înțelegerii internaționale. Cei doi șefi de stat și-au exprimat hotărîrea lor fermă de a dezvolta schimburile comerciale, cooperarea economică, tehnică, culturală și științifică pe baze reciproc avantajoase și de a intensifica contactele la toate nivelurile, de a face schimb de delegații și experți în diverse domenii, ceea ce va crea noi posibilități de cooperare".

Putem afirma, deci, că există premise noi, concrete, de extindere a colaborării multilaterale între cele două state, colaborare avantajoasă ambelor țări, întemeiată pe egalitatea în drepturi, respectul și avantajul reciproc, neamestecul în treburile interne.

Prin dimensiunile sale politice, vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Columbia — precum întregul turneu pe care șeful statului român îl întreprinde pe continentul latino-american — are caracterul unui eveniment istoric în cronica relațiilor dintre cele două state.

„Am venit în Columbia — a spus tovarășul **Nicolae Ceaușescu — ca sol al unui**

„Aș dori să declar aici că apreciez vizita noastră ca un moment de însemnătate istorică în relațiile dintre popoarele noastre și că această vizită are o mare influență asupra dezvoltării relațiilor generale dintre țările Americii Latine cu România, cu alte țări socialiste, pentru dezvoltarea solidarității și colaborării între toate țările care luptă pentru dezvoltarea lor economico-socială independentă și, totodată, pentru dezvoltarea colaborării cu țările dezvoltate, bazată pe principiile de care am vorbit, pe faptul că în lumea de astăzi este necesar ca deosebirile de orînduiri sociale să nu împiedice o bună colaborare între popoare, că este necesar să se asigure respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea așa cum o dorește".

NICOLAE CEAUȘESCU

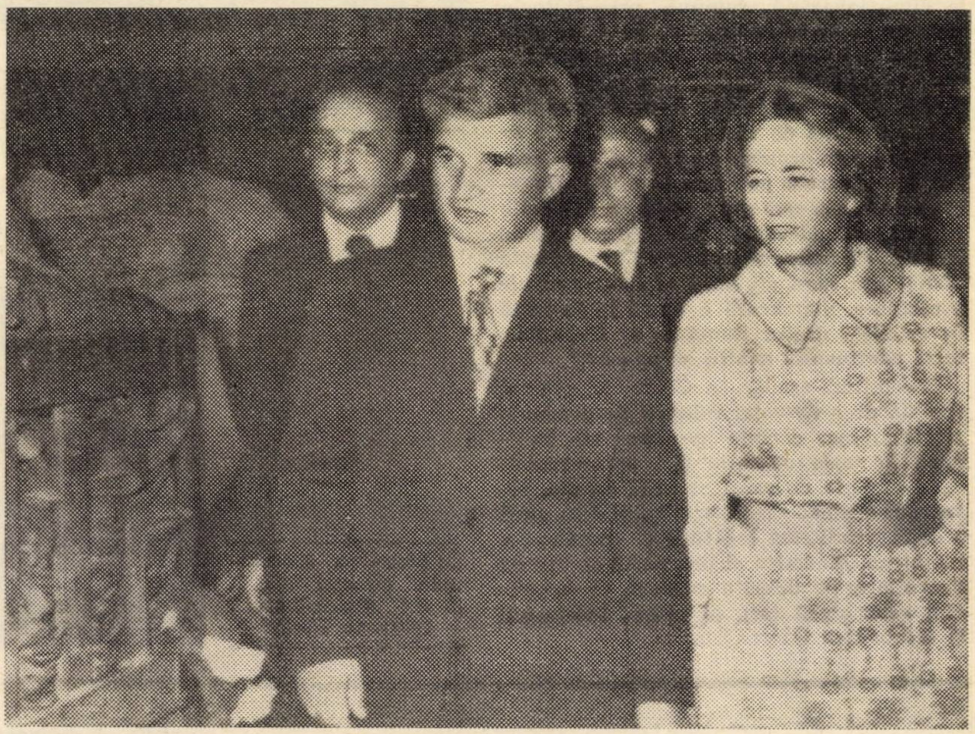

În vizită la fabrica Companiei columbiene de țesături „Coltejer"

Tovarășa Elena Ceaușescu vizitînd „Institutul columbian de bunăstare a familiei"

La banchetul oferit în onoarea președintelui Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu

popor care și-a cîștigat prin lupte grele independența, a devenit stăpîn pe destinele sale și își făurește printr-o activitate intensă o viață nouă ce îi asigură bunăstarea și fericirea. Am venit în Columbia la un popor de care ne leagă o serie de afinități de limbă, de cultură, de care ne leagă trecutul istoriei noastre, dar mai cu seamă un șir de asemănări în ce privește lupta pentru independență națională și multe preocupări comune astăzi în dezvoltarea economică și socială, în consolidarea independenței naționale, în participarea la lupta pentru asigurarea unor relații noi între toate statele, fără deosebire de orînduirea socială, pentru o lume mai dreaptă, a păcii și colaborării internaționale".

La rîndul său, președintele Misael Pastrana Borrero, exprimîndu-și satisfacția față de rezultatele vizitei, degaja astfel semnificația evenimentului : **„Pentru mine** — declara **președintele columbian** în toastul adresat șefului statului român — **vizita dumneavoastră, domnule președinte, a fost un lucru minunat, dat fiind că ne-a deschis noi perspective. Există posibilități încă neexplorate, care vor permite apropierea dintre popoarele noastre, îndepărtate din punct de vedere geografic dar apropiate prin scopuri comune și prin realizările concrete pe care le obțin. De aceea cred, așa cum am spus și cu două zile în urmă, că adevărata cunoaștere se poate realiza, că asemenea călătorii, ca această vizită, așa cum ați spus și dv., domnule președinte, marchează o etapă importantă în relațiile dintre România și Columbia, între continentul nostru și țara dv."**

Constatînd, așadar, în Columbia, aceeași dorință de a dezvolta relațiile de prietenie cu România, dorință pe care am întîlnit-o în toate celelalte țări latino-americane vizitate de șeful statului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, subliniem, încă o dată, vitalitatea legăturilor româno-columbiene, dinamica și perspectivele lor de dezvoltare pe diferite planuri, în beneficiul celor două țări, al cauzei înțelegerii și colaborării internaționale.

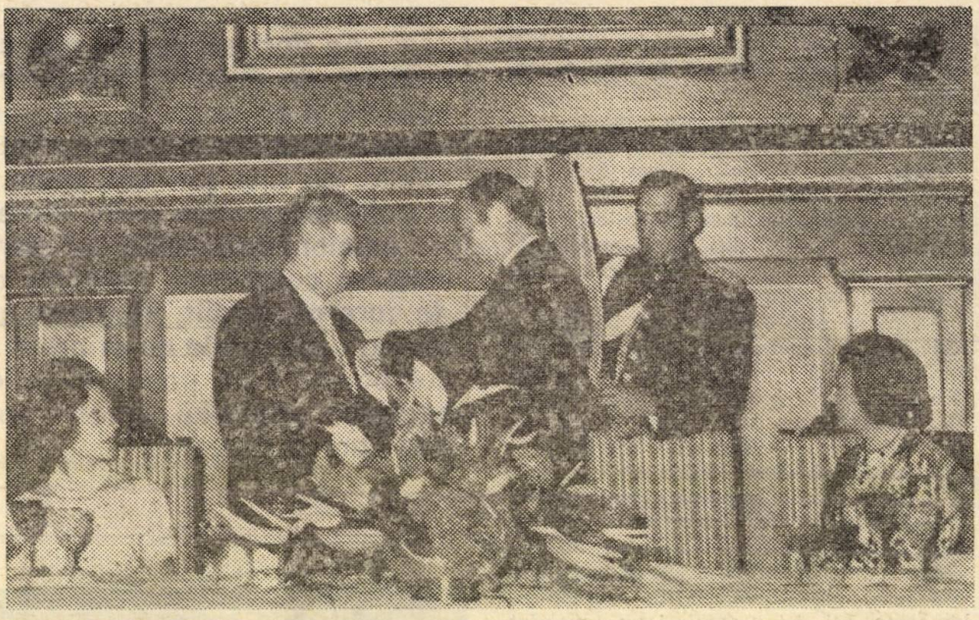

La festivitatea decorării tovarășului Nicolae Ceaușescu

La primirea secretarului general al C.C. al P.C. din Columbia, Gilberto Vieira

Scurtă recapitulare

● Vizita în Columbia s-a desfășurat între **10—13 septembrie.**

● ÎNTÎLNIRI ȘI CONVORBIRI cu : **Misael Pastrana Borrero,** președintele Republicii Columbia, **Hugo Escobar Sierra,** președintele Congresului Național columbian, președinte al Senatului, **Anibal Fernandez de Soto,** primarul general al orașului Bogota, **Gilberto Vieira,** secretar general al C.C. al P.C. din Columbia, **Alvaro Gomez Hurtado,** candidatul la președinție din partea partidului conservator, **Julio Cesar Turbay,** directorul general al partidului liberal, **Carlos Lleras Restrepo,** fostul președinte al republicii, **Ignacio Betancurt Campuzano,** guvernatorul provinciei Antioquia, **Alfonso Lopez Michelsen,** candidat al Partidului liberal la președinție.

● Tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a acordat o conferință de presă reprezentanților ziarelor centrale din Columbia, Radioteleviziunii, corespondenților străini acreditați la Bogota.

● OBIECTIVE VIZITATE : Muzeul Aurului din Bogota, Medellin, capitala provinciei Antioquia, cel mai mare centru economic al țării, unde s-a făcut o vizită la Asociația Națională a Industriașilor (A.N.I.C.) și Compania columbiană de țesături „Coltejer", „SENA" (Serviciul național de învățămînt profesional) de pe lîngă Ministerul Muncii și Asigurărilor Sociale.

● Tovarășa **Elena Ceaușescu** a vizitat „Institutul columbian de bunăstare a familiei".

● Tovarășii **Ion Pățan,** vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul comerțului exterior, **Bujor Almășan,** ministrul minelor, petrolului și geologiei, **George Macovescu,** ministrul afacerilor externe, au avut, la Bogota, întîlniri cu membri ai guvernului și alte personalități columbiene.

● Tovarășii **Nicu Ceaușescu,** vicepreședinte al Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România, și **Petru Popescu,** membru supleant al Biroului C.C. al U.T.C., s-au întîlnit la Bogota cu **Carlos Dromero,** secretar general al Uniunii Tineretului Comunist din Columbia, cu membri ai Comisiei Naționale Universitare a U.T.C. din Columbia, cu membri ai Comitetului Executiv al U.T.C. din Columbia, cu reprezentanți ai conducerii mișcării studențești.

● TRATATE și ACORDURI : Declarația solemnă a Republicii Socialiste România și a Republicii Columbia, Comunicat comun cu privire la vizita oficială a președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România în Republica Columbia, Protocolul lucrărilor primei sesiuni a Comisiei mixte economice româno-columbiene, Acordul cu privire la unele probleme ale cooperării în domeniul cercetării și valorificării unor zăcăminte de cărbuni cocsificabili și fosfați, Acordul cu privire la cooperarea în domeniul cercetării și valorificării unor zăcăminte de petrol, Convenția sanitar-veterinară dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Columbia, Protocolul între Camera de Comerț Exterior a Republicii Socialiste România și Federația Comerelor de Comerț din Republica Columbia, Acordul de cooperare în problemele mecanizării culturii și industrializării bumbacului.

● Președintele **Nicolae Ceaușescu** și tovarășa **Elena Ceaușescu** au invitat pe președintele Republicii Columbia și pe doamna Pastrana Borrero să facă o vizită în România.

În timpul semnării Declarației solemne comune

„Sîntem convinși că toate popoarele din America Latină, în ciuda multor greutăți, dacă vor acționa unite între ele, alături de toate popoarele, de țările socialiste, de toate țările în curs de dezvoltare, de toate popoarele care luptă pentru o politică independentă, pot fi sigure de victoria lor. Urez popoarelor Americii Latine succes deplin în făurirea unei vieți noi, libere, independente, de bunăstare și fericire".

NICOLAE CEAUȘESCU

QUITO

S-au obținut rezultate valoroase, s-au legat noi prietenii

Corespondență de la trimisul nostru special, Ion Cârje

„Amintiți-vă că lăsați aici prieteni buni" — spunea președintele Rodriguez Lara tovarășului Nicolae Ceaușescu la despărțirea de pe aeroportul Mareșal Sucre din Quito.

Mi s-a părut că această scurtă declarație, făcută în clipa de emoție de rămas bun, fără ceremonial și curtoazie, sintetizează unul din principalele rezultate ale vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu în Ecuador și, aș adăuga, și în alte țări latino-americane. S-a spus, pe drept cuvînt, că România socialistă, poporul român au prieteni pretutindeni. Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Ecuador, în celelalte țări latino-americane, a arătat, în chip strălucit, de ce poate avea România prieteni pretutindeni și, mai ales, cum își face România noi prieteni pretutindeni.

Rezultatele vizitei în Ecuador, vizită scurtă dar cu un program politic extrem de intens, sînt de acum cunoscute.

Cu totul remarcabilă prin bogata ei substanță, Declarația solemnă comună a Republicii Socialiste România și a Republicii Ecuador este întregită în planul rezultatelor concrete ale vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu de semnarea unui șir de acorduri din rîndul cărora citățm Acordul de cooperare economică, industrială și tehnică, Acordul comercial, Acordul de colaborare culturală și Protocolul de colaborare și cooperare în domeniul petrolier. Conținutul bogat al acestor documente, spiritul în care au fost ele elaborate îndreptățesc pe deplin aprecierea **tovarășului Nicolae Ceaușescu** făcută la încheierea vizitei și anume: **„Plecăm cu convingerea că poporele român și ecuadorian vor conlucra activ atît pe plan bilateral, cît și pe plan internațional, aducîndu-și contribuția la triumful idealurilor de dreptate socială, la colaborarea între popoare și la pacea în lume".**

Acestea sînt rezultatele imediate ale vizitei; fără îndoială, există și rezultate pe termen lung, în perspectivă, între acestea cel mai semnificativ fiind întărirea relațiilor de prietenie dintre cele două popoare.

Ecuadorienii sînt noii buni prieteni ai țării noastre. Au demonstrat-o în cursul celor două zile ale vizitei prin emoționante manifestări de simpatie și căldură la adresa șefului statului român. Și aceasta, datorită faptului că și ei știu să prețuiască obiectivele și mijloacele politicii noastre externe, remarcabil aplicate de principalul ei arhitect.

S-a relevat și aici viziunea coerentă, principială și cuprinzătoare a țării noastre asupra relațiilor sale cu alte țări — un ansamblu de norme, principii și idei care preconizează un nou tip de relații între state, capabile să ducă la edificarea unei lumi mai bune și mai drepte.

Ecuadorienii nu-ți pot deveni decît prieteni, vorbindu-le deschis despre posibilitatea instaurării în relațiile cu țara lor a principiilor egalității în drepturi, respectului și avantajului reciproc; între țările noastre există deosebire de sistem social-politic, distanțe geografice apreciabile și, desigur, nu toate interesele celor două state coincid. Coincid, însă, interesele lor fundamentale — voința de a făuri o viață mai bună, de a trăi în condiții de prosperitate, demnitate și progres, într-o lume nouă, senină, în care oamenii să poată respira în voie și valorifica în beneficiul propriu inepuizabilele lor resurse de energie și inteligență. Convorbirile celor doi șefi de stat, documentele semnate, acordurile și înțelegerile convenite pun în evidență esența acestor elemente comune. Astfel, s-a putut aprecia că nu există nici un obstacol de nedepășit în cadrul unei colaborări fructuoase, cuprinzătoare, în toate sferele de interes mutual, de la domeniile economice pînă la conlucrarea pe plan internațional.

Ecuadorienii nu-ți pot deveni decît prieteni, privindu-i deschis, mărturisindu-le voința sinceră de a colabora cu ei în cele mai diverse planuri și de a demonstra aceasta prin fapte. Afinitățile noastre de limbă și cultură fac comunicarea mai

ușoară, dialogul mai lesnicios, dar esențialul în cultivarea unor raporturi mai bune și mai eficace între cele două popoare îl constituie interesul popoarelor român și ecuadorian de a coopera atît în beneficiul dezvoltării propriilor țări, cît și al consolidării climatului de securitate și colaborare în lume. Știm cum s-a vorbit cu latino-americanii în trecut și înțelegem cît de sensibili pot fi la un limbaj nou, izvorît din stima pentru marile lor realizări și eforturi pe calea dezvoltării, din dragostea lor fierbinte pentru profilul național, voința lor dîrză de a deveni stăpîni pe resursele lor naționale, pe destinul lor politic.

Am urmărit chipurile înseninate și privirile mulțumite ale ecuadorienilor cînd, în întîlnirile cu oamenii muncii, cu studenții, la conferința de presă sau în alte ocazii, șeful statului român dădea o înaltă apreciere eforturilor depuse de poporul acestei țări pe calea unei dezvoltări de sine stătătoare, dorinței sale de progres, de a-și făuri o viață mai bună. Am putut sesiza impresia remarcabilă produsă de tactul și respectul președintelui român pentru atributele suverane ale țării gazde. Îmi amintesc că la întrebarea unui ziarist : „Care ar fi recomandarea tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru ca Ecuadorul să atingă dezvoltarea dorită în sectorul industrial ?", șeful statului român a subliniat că necesitățile țării pot fi stabilite numai de guvernul ecuadorian, de factorii de răspundere din domeniile economiei, în raport cu procesul de dezvoltare a industriei ecuadoriene. Era aceasta o nouă confirmare a încrederii șefului statului român în capacitatea fiecărui popor, a fiecărei țări de a-și rezolva problemele proprii, o confirmare a faptului că fiecărui guvern îi revine răspunderea de a stabili obiectivele dezvoltării, el cunoscînd cel mai bine situația concretă din propria țară. O asemenea poziție — îmi mărturisea un coleg ecuadorian — nu putea să trezească decît o reacție de considerație și prețuire, într-o țară căreia nu o dată i s-au dat „lecții" asupra căilor și mijloacelor dezvoltării.

Vizita a pus în evidență că relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două popoare constituie nu numai un beneficiu al lor, că această conlucrare constituie o contribuție la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, în care toate popoarele, mari sau mici, să poată vorbi deschis, să-și poată apăra interesele, să se facă auzite și ascultate. Astăzi, cînd națiunile doresc atît de puternic îmbunătățirea mecanismelor relațiilor internaționale, un document ca Declarația solemnă româno-ecuadoriană își dezvăluie profunda lui semnificație.

Proclamînd „dorința comună de a realiza aspirațiile de apropiere și de înțelegere ale popoarelor român și ecuadorian și de a dezvolta și în viitor relațiile de prietenie, de stimă reciprocă și de cooperare dintre cele două state, de a promova extinderea contactelor în favoarea dezvoltării cooperării pașnice dintre popoarele lor, pe baza durabilă a respectării principiilor și normelor de drept și justiție internațională", Declarația solemnă comună relevă totodată modul în care cele două părți înțeleg să conlucreze pe amplul plan al relațiilor internaționale, scopul lor fiind „să crească contribuția celor două state la cauza păcii și securității în Europa, în America Latină și în lume și să contribuie la dezvoltarea cooperării între toate statele".

De o profundă semnificație pentru esența raporturilor viitoare dintre cele două

Președintele Ecuadorului a înmînat președintelui Nicolae Ceaușescu „Marele Colan al Ordinului Național de Merit"

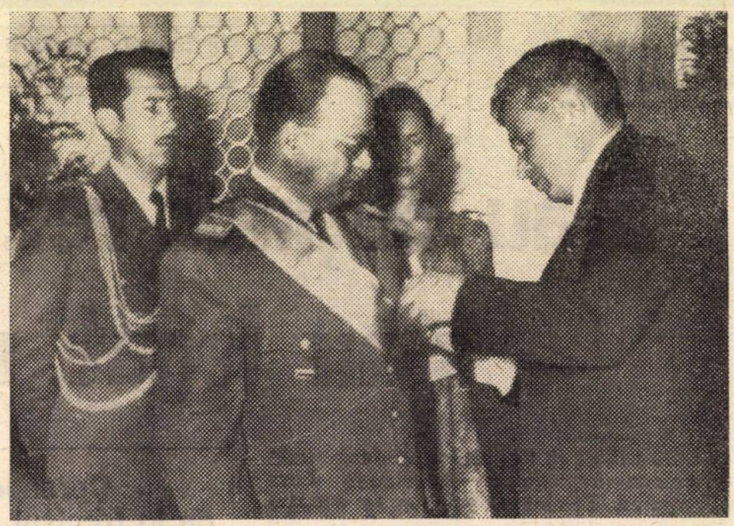

Tovarășul Nicolae Ceaușescu înmînează președintelui Rodriguez Lara Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România"

La primirea secretarului general al C.C. al P.C. din Ecuador, Pedro Antonio Saad

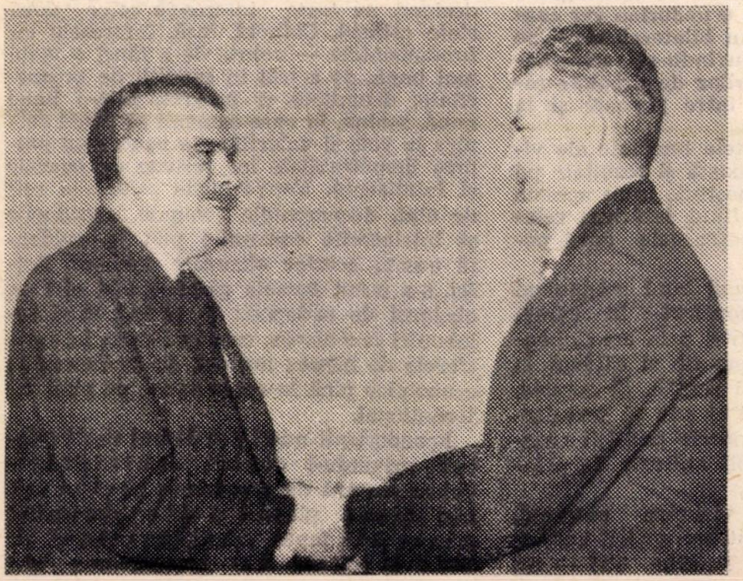

Tovarășa Elena Ceaușescu vizitînd laboratoarele „Life"

În vizită la fabrica „La Internacional"

„Dumneavoastră, domnule președinte Ceaușescu, luptător măreț, om care vine din sufletul poporului său, credincios propriilor sale convingeri, care a făcut un cult din abnegația și inteligența cu care-și servește compatrioții, vreau să vă exprim felicitările noastre pentru sarcina pe care o îndepliniți cu strălucire, pe acest drum plin de succese, care creează legături și raporturi efective cu țările pe care le-ați vizitat".

GUILLERMO RODRIGUEZ LARA

țări, ca și pentru procesul de consolidare a tendințelor pozitive ce se manifestă în planul climatului politic internațional, este enunțarea precisă, detaliată, a acelor principii considerate ca un tot unic ce trebuie să guverneze raporturile interstatale din lumea de astăzi, raporturi întemeiate pe cea mai strictă respectare a normelor legalității, echității și eticii internaționale.

Președintele Nicolae Ceaușescu este nu numai primul șef de stat român, ci și primul șef de stat socialist care vizitează Ecuadorul. Aici s-a apreciat că vizita slujește, prin aceasta, atît relațiilor ecuadoriano-române, cît și raporturilor dintre Ecuador și țările socialiste în general. Prin întreaga ei desfășurare, prin principiile pe care le-a relevat, prin limbajul de stimă și înțelegere reciprocă, prin rezultatele ei, vizita tovarășului Ceaușescu în Ecuador — ca și în celelalte țări latino-americane — aduce un mare serviciu socialismului, prestigiului și autorității sale. Oameni trăind pe meridiane îndepărtate văd cu propriii lor ochi modul în care o țară socialistă înțelege să-și cultive relațiile cu alte țări, să formuleze și să aplice cu strictețe principiile de drept și etică internațională, să respecte tot ceea ce este înaintat și valoros, să sprijine cu fermitate idealurile și interesele altor popoare.

Aspect de la reuniunea de lucru cu reprezentanți ai vieții economice ecuadoriene

Scurtă recapitulare

● Vizita în Ecuador s-a desfășurat între **13–15 septembrie.**

● ÎNTÎLNIRI ȘI CONVORBIRI cu : general **Guillermo Rodriguez Lara,** președintele Republicii Ecuador, **Pedro Antonio Saad,** secretarul general al C.C. al P.C. din Ecuador, delegația Centralei oamenilor muncii din Ecuador (C.E.T.) condusă de **Beker Sanchez,** președintele centralei, reprezentanți ai vieții economice și cercurilor de afaceri din Ecuador.

● Tovarășul **Bujor Almășan,** ministrul minelor, petrolului și geologiei, s-a întîlnit cu căpitanul de marină **Gustavo Jarrin Ampudia,** ministrul resurselor naturale și energetice.

● Tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a ținut o conferință de presă la Quito cu ziariști ecuadorieni și corespondenți ai presei străine acreditați la Quito.

● OBIECTIVE VIZITATE : Universitatea Centrală din Quito, cu care prilej tovarășului **Nicolae Ceaușescu** i s-a decernat titlul de „doctor honoris causa", iar tovarășei **Elena Ceaușescu** titlurile de membru de onoare al Consiliului universitar și al Consiliului de conducere ; Monumentul eroilor independenței ; Muzeul „Compania de Jesus" ; fabrica de textile „La Internacional" din Quito.

● Tovarășa **Elena Ceaușescu** a vizitat laboratoarele industriei farmaceutice ecuadoriene „Life" și Muzeul de arheologie și artă medievală din Quito.

● DOCUMENTE SEMNATE : Declarația solemnă comună a Republicii Socialiste România și Republicii Ecuador, Comunicatul comun cu privire la vizita oficială în Ecuador a președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, **Nicolae Ceaușescu.**

● Tovarășul **Nicolae Ceaușescu** și tovarășa **Elena Ceaușescu** au invitat pe președintele Republicii Ecuador, generalul de brigadă **Guillermo Rodriguez Lara,** și pe doamna **Aida Leon de Rodriguez Lara** să facă o vizită oficială în România, invitație acceptată cu plăcere.

În timpul convorbirilor oficiale

LIMA

Un eveniment de largă rezonanță, de amplă perspectivă

Corespondență de la trimisul nostru special, Ion Cârje

A început, sîmbătă, o nouă și rodnică etapă a călătoriei pe continentul latino-american a președintelui Nicolae Ceaușescu : Republica Peru. Poarta de intrare este, din nou, un aeroport : „Jorge Chavez", împodobit acum cu steaguri românești și peruane. Se confirmă, încă o dată, convingerea că această călătorie a început prin a fi și continuă să fie un mare succes politic, succesul conducătorilor noștri, al României, un eveniment de rezonanță largă, de perspectivă, un eveniment care nu așteaptă consacrarea timpului ca să intre în istorie.

Înalții oaspeți români sînt întîmpinați la aeroport de primul ministru, Edgardo Mercado Jarrin, care, împreună cu șeful Casei militare a președintelui republicii, Enrique Ibanez Burg, îl reprezintă pe președintele Velasco, care nu s-a putut deplasa la aeroport datorită unei recente intervenții chirurgicale.

„Sperăm ca vizita dumneavoastră, domnule președinte, să fie folositoare" — a declarat, înainte de începerea convorbirilor oficiale, primul ministru peruan. **„Și eu sper să realizăm o bună colaborare, în multe domenii. Sîntem gata să avem cu dumneavoastră o cooperare largă pe multiple planuri"** — a răspuns președintele Nicolae Ceaușescu.

Făcîndu-se interpretul sentimentelor cu care populația peruană întîmpină vizita șefului statului român, presa din Lima anunță cu titluri mari, pe prima pagină, acest important eveniment din istoria relațiilor dintre cele două țări. Sub titlul : „Dorim să dezvoltăm colaborarea economică între Peru și România", marele cotidian „Expreso" publică pe o pagină întreagă interviul care a fost acordat trimisului special al acestui ziar, Francisco Moncloa, de președintele Nicolae Ceaușescu. Răspunzînd interesului deosebit pentru țara noastră, pentru realizările ei, pentru personalitatea președintelui României socialiste, la începutul acestei luni la Lima a apărut un volum de articole și cuvîntări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu intitulat în mod sugestiv „Norme și relații pentru pacea și colaborarea mondială". În aceste zile, volumul poate fi întîlnit în vitrinele marilor librării din Lima, fiind cercetat cu interes și atenție. În prefața la acest volum, prof. dr. Julio Franco Castro scrie : „Gîndirea politică a președintelui României are o semnificație aparte pentru noi peruanii care ne simțim legați de frații noștri români prin afinitate umană și prin fericitele coincidențe ce există între popoarele noastre : spirituală, culturală, sociologică și istorică. Pentru toate acestea și pentru multe altele, președintele Ceaușescu va fi unul dintre oaspeții cei mai apropiați și iubiți pe care i-au primit în țara lor peruanii, iar cartea sa este un mesaj și un simbol al prieteniei poporului român față de poporul peruan".

Cu urări de bun venit, cu manifestări de simpatie și înaltă stimă, președintele Consiliului de Stat al României a început, astfel, o altă etapă a călătoriei sale prin țări ale Americii Latine. Zilele petrecute în Peru la invitația președintelui Juan Velasco Alvarado sînt zile de care vor beneficia din plin cele două țări. Ele vor deschide drumuri încă nebătute în relațiile bilaterale, desfășurate și pînă acum sub semnul promițător al colaborării și apropierii popoarelor noastre, popoare cu rădăcini umane și istorice comune : străbuna latinitate.

La închiderea ediției noastre, vizita este în desfășurare, lăsîndu-ne datori — plăcut datori — de a reveni cu detalii, mărturii concrete ale momentului de răscruce pe care îl trăiesc relațiile româno-peruane puse în acest început de toamnă sub semnul marilor împliniri, al marilor întîlniri ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu cei mai înalți reprezentanți ai Perului. Președintele Consiliului de Miniștri al Perului, Mercado Jarrin, releva că pînă acum relațiile dintre țara sa și țările socialiste au fost cultivate de la guvern la guvern. Vizita președintelui Consiliului de Stat al României, primul șef al unui stat socialist care vizitează Peru, menționa el, creează noi condiții, din cele mai favorabile, pentru amplificarea mijloacelor de comunicare dintre Peru și țările socialiste. Vizita creează posibilitatea stabilirii unor relații multilaterale între Peru și România, de la guvern la guvern, de la țară la țară, de la popor la popor. Premierul peruan atribuia, în context, o înaltă semnificație acestei vizite pentru caracterul inovator și stimulator pe care ea îl are în intensificarea legăturilor dintre țara gazdă și România, dintre Peru și țările socialiste în general.

Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Peru constituie, astfel, o nouă confirmare a faptului că ea corespunde pe deplin intereselor poporului român, intereselor popoarelor din țările vizitate, că ea reprezintă un aport considerabil la creșterea influenței și prestigiului socialismului pe continentul latino-american, în întreaga lume.

În după-amiaza zilei de 11 septembrie, toate agențiile de presă internaționale anunțau declanșarea unei lovituri de stat militare în Chile. A doua zi, știrea era confirmată de evenimentele care luaseră o întorsătură dramatică prin moartea președintelui Salvador Allende, a unor colaboratori apropiați ai săi, prin confruntarea între forțele armate și grupurile de rezistență, începerea arestărilor și a execuțiilor, declanșarea unei terori fără precedent. Lovitura de stat reacționară, care a dus la înlăturarea guvernului constituțional, democratic și progresist al președintelui Allende a stîrnit, încă din primele ceasuri, un val de proteste pe toate meridianele lumii. Evenimentele, într-o dramatică și sîngeroasă evoluție, dau, în continuare, dimensiunile acestei lovituri de stat reacționare care constituie un atentat împotriva libertății și independenței naționale a poporului chilian, o lovitură dată luptei de eliberare, de dezvoltare independentă a țărilor Americii Latine.

CHILE

Sensul unor evenimente tragice

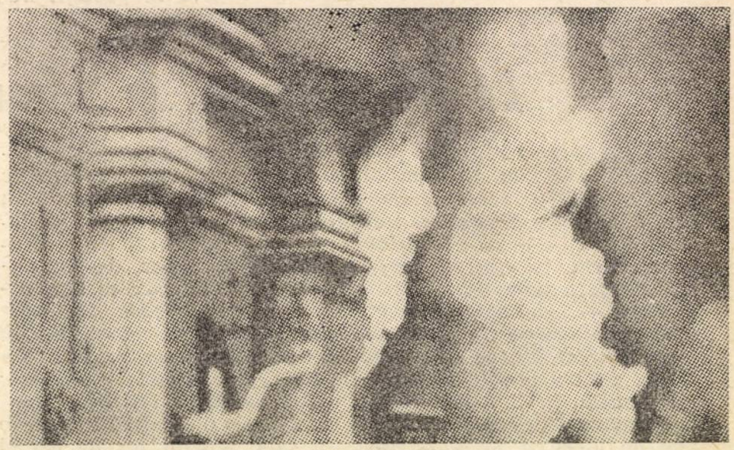

Arde palatul „La Moneda" (imaginea de sus). Pe străzi, patrulează carele blindate

Dreapta pregătește lovitura de stat

În ultimul timp, posibilitatea unei lovituri de stat militare în Chile nu părea cu totul exclusă. La 29 iunie, o tentativă de răsturnare a guvernului avusese loc, dar eșuase în cîteva ceasuri : regimentul de blindate care atacase palatul prezidențial fusese obligat să se retragă, lăsînd în zidurile cenușii ale palatului „La Moneda" urmele rafalelor trase din exterior. Președintele Salvador Allende a cerut atunci depline puteri, cerere respinsă, însă, de un Parlament în care, se știe, opoziția deținea majoritatea. Cîteva zile mai tîrziu, s-a format un nou guvern alcătuit în exclusivitate din civili (militarii cooptați la un moment dat — 2 noiembrie, ca urmare a îndelungatei greve ilegale a șoferilor de camioane — se retrăseseră la sfîrșitul lunii martie, după alegerile legislative care confirmaseră, prin vot, adeziunea pentru guvernul Unității Populare). Două săptămîni de aparent calm urmează formării noului cabinet, pentru ca, la 25 iulie, același patronat al camionagiilor să declare grevă națională. La 2 august, șoferii din cadrul transportului în comun intrau, la rîndu-le, în grevă. Era un semn clar al ofensivei opoziției, cu puternice infiltrări în acest sector, cu multiple posibilități materiale și morale de influențare — de atragere dar și de intimidare a celor ce s-ar fi desolidarizat. Intervine, între timp, un alt element de tensiune : asasinarea, în fața casei, a aghiotantului naval al președintelui Allende.

Se anunță, pe de altă parte, că democrația creștină, cu care guvernul începuse un dialog pentru a găsi o soluție crizei, pusese asemenea condiții inacceptabile încît negocierile ajunseseră în impas. În aceste momente, se formează un nou cabinet, al șaselea de la victoria în alegeri a Unității Populare, în care sînt reincluși comandanții celor trei arme. Guvernul, în noua sa formație, ordonă rechiziționarea vehiculelor aparținînd camionagiilor în grevă, dar ordinul devine inaplicabil, întrucît, datorită sabotajului sistematic, fuseseră sustrase principalele piese ale motoarelor. Demisionează, în aceste condiții, primul dintre miniștrii militari — generalul Ruiz, de la ministerul afacerilor publice, comandantul șef al aviației. Camera deputaților, unul din cele două foruri ale Parlamentului, intră în acțiune, acuzînd guvernul de „încălcarea legalității" — o altă formă de manifestare a opoziției care, încă de la începuturile primelor acțiuni ale guvernului, minase constant, cu mici excepții, inițiativele cabinetului Allende. Urmează, apoi, demisia celorlalți lideri militari, atît din funcțiile lor militare cît și din cele guvernamentale. Printre aceștia se află Carlos Prats, ministru al apărării și comandant-șef al armatei. La 25 august, devine comandant suprem al armatei generalul Augusto Pinochet Ugarte. (În vîrstă de 58 de ani, generalul Pinochet, profesor de școală militară, a predat mulți ani „geografia militară" și logistica, funcționînd un timp la Academia cu acest specific din Ecuador. La 9 octombrie 1972, este numit general de divizie, apoi este desemnat comandant-șef interimar al armatei chiliene, înlocuindu-l pe generalul Carlos Prats, care primise la 2 noiembrie funcția de ministru de interne).

La 28 august se formează la Santiago un nou guvern cu patru miniștri militari. O săptămînă mai tîrziu, la 4 septembrie, se împlinesc trei ani de la venirea la putere a cabinetului Allende, moment marcat printr-o lungă defilare pe străzile capitalei. Diverse surse anunțau că președintele Salvador Allende intenționa să organizeze un plebiscit și să continue în încercările sale de dialog cu democrația creștină.

Represiunile juntei

Marți, 11 septembrie, evenimentele iau, însă, un curs dramatic. Palatul prezidențial este asediat și bombardat, după un ultimatum — de a se preda — adresat președintelui Salvador Allende. Încep momente de totală derută, se închid aeroporturile, se anunță moartea președintelui Allende. Parlamentul este suspendat și sînt rupte relațiile cu Cuba. Se cenzurează știrile și se interzic partidele politice : se dizolvă toate organismele înființate de fostul guvern. Junta militară va guverna prin decrete, în mijlocul rezistenței populare organizată mai ales în centrele industriale ale țării.

Din cauza controlului militar și, paradoxal, a incapacității de control a armatei asupra vieții interne, știrile sosesc pe cele mai diverse căi, fiind adesea contradictorii. Comunicatele oficiale sînt puține — mai ales privind deciziile juntei, mai puțin privind rezultatele acțiunilor sale pe teren. Munca diverșilor corespondenți de presă este îngreunată de reglementările stării de asediu, de imposibilitatea deplasării, de obligația „confirmării" știrilor transmise de către un birou militar instalat special la hotelul „Carrera", din plin centrul capitalei, hotelul unde locuiesc majoritatea corespondenților străini. Și

totuși știrile străbat, unele mai aproape de adevăr, altele denaturîndu-l, avînd, toate, capacitatea de a contura tragedia acestor zile chiliene, teroarea instaurată de junta în încercarea de a anula orice rezistență actuală sau viitoare.

Spiritul democratic al armatei chiliene rămîne astfel o imagine a trecutului. Junta pășește spre o altă tradiție, de trist renume : puciul militar de dreapta, care a dat nota multor ani de politică latino-americană. În lumea Americii Latine de azi, îndreptată ferm spre dezvoltarea independentă, spre „cîștigarea propriei personalități", fără ingerințe externe, o lume care a depășit anii căutărilor fără țintă și care se îndreaptă spre o evoluție construc-

de „curățire". Forțele armate încearcă, astfel, să elimine orice opoziție în uzine, sedii ale partidelor politice de stînga, universități și edificii publice.

Unitatea Populară : realizări greu de contestat

În imposibilitate de a nega realizările economico-sociale ale guvernului Allende, junta militară încearcă, în același timp, să tempereze spiritele, anunțînd, abil, că „muncitorii din Chile pot fi siguri că avantajele economice și sociale obținute pînă în prezent nu vor suferi schimbări fundamentale".

partea companiilor în cauză și al țărilor lor de origine. Investițiile străine particulare și-au încetinit ritmul, creditele de sprijin au fost sensibil diminuate, în timp ce prețul mondial al cuprului, în scădere mult timp, a limitat intrarea devizelor în țară.

Președintele Allende moștenise o datorie externă care depășea 3 miliarde dolari la sfîrșitul lui 1970 și care a atins 3,5 miliarde dolari la începutul acestui an. S.U.A., primul stat din cele 14 țări creditoare ale Chile și căruia urmează să-i fie restituite aproximativ jumătate din datorii, au legat, practic, întotdeauna problemele ridicate în acest domeniu, în special acordarea creditelor financiare, de îndemniza-

La 14 august, în biroul lui Salvador Allende

Marți, 14 august, m-a primit în biroul său din palatul „La Moneda" președintele Salvador Allende. Birourile prezidențiale se află cu geamurile spre stradă, la etaj, în aripa din stînga a palatului. Întrevederea — „audiența privată" cum se numește în limbajul protocolar al locului — fusese fixată pentru ora 10 dimineața. Aveam în buzunar hîrtia cu programul tipărit al acelei zile de lucru a președintelui. Figuram în dreptul primei ore de primiri.

O figură frumoasă, deschisă, ochelari prin care privirile cad drept, mustață cărunță, ținută dreaptă. Devenise deja din 1970 o personalitate cunoscută ale cărei acțiuni erau urmărite — de presă, de televiziune, de film — cu un interes ce sporea continuu. În trei ani de mandat prezidențial vorbise țării de sute de ori, fără emfază, direct, cald dar pătrunzător, vorbise la Națiunile Unite, călătorise în America Latină și în afara ei, fusese de nenumărate ori mesagerul independenței chiliene, al dreptului țărilor latino-americane de a-și apăra bogățiile naționale, de a se dezvolta pe o cale proprie. Intenționase să poarte din nou acest mesaj la reuniunea țărilor nealiniate de la Alger, dar a trebuit să renunțe. Peste o săptămînă, izbucneau tragicele evenimente declanșate de lovitura de stat reacționară.

Cu cîteva zile înainte de a trebui să reziste cu arma atacurilor armatei, se apărase cu același scut al cuvintelor, al argumentelor bogate în justețe și logică, arma sa atît de caracteristică. Răspunsese în maniera sa clasică, parlamentară, pașnică, deși acuzațiile erau grave, de rău augur: pretinsa încălcare a ordinii constituționale, abil pretext al opoziției pentru a cere intervenția armatei. Iată replica președintelui Allende: „Cu conștiința liniștită, matură, a responsabilității mele în fața generațiilor de azi și de mîine, susțin că niciodată înainte nu a existat în Chile un guvern mai democratic ca cel pe care am onoarea să-l prezidez, guvern care a făcut totul pentru a apăra independența economică și politică a țării, pentru eliberarea socială a muncitorilor. Reafirm, deci, decizia mea de a dezvolta democrația și legalitatea pînă la ultimele consecințe",

Este profesiunea sa de credință, era, poate, testamentul său politic. Într-adevăr, pînă la ultimele consecințe... Pe zidurile din Santiago, citisem adesea: „Allende, Allende, el pueblo te defiende" (Allende, Allende, poporul te apără). Cu această dovadă de sprijin, cu intima convingere că rolurile erau, de fapt, reciproce, înfruntase și fusese dispus să înfrunte totul. Deputat, senator, ministru, șef de stat — treptele evoluției sale pînă la 4 septembrie 1970, cînd, pentru a patra oară, candidează la președinție, din partea Unității Populare, și devine „compañero" (tovarășul) președinte al Republicii Chile. Nu dorea să i se spună decît așa, și la introducerea mea stîngace: „Excelență..." mă corectase : „Compañero presidente..."

Calm, impunător, egal în tonul vocii, mi se păruse în primele clipe laconic. Dar profunzimea nu e și ea laconică? Era, poate, și laconismul îngîndurării, pentru că în seara precedentă, în timp ce vorbea la postul național de televiziune, reacțiunea organizase un nou sabotaj și întrerupsese, aruncînd în aer stîlpii de înaltă tensiune, lumina în întregul Santiago. Părea că interviul meu (publicat în nr. 34/1973) începea nu tocmai în cel mai bun climat, dar a fost de ajuns un scurt schimb de cuvinte, o lapidară prezentare, ca să regăsesc bărbatul volubil, oratorul care, inversînd ordinea întrebărilor, vorbea, destinzîndu-se, despre România, în primul rînd despre România. Unui gazetar român, Allende îi vorbea în primul rînd despre România... Increzător în viitor, președintele aștepta să fie gazda onorată de vizita înalților oaspeți români, să poată exprima personal tovarășului Nicolae Ceaușescu „recunoștința pentru atitudinea solidară a României față de Chile".

A vorbit apoi despre Chile, despre politica și economia țării. Timbrul vocii sale plăcute devenea tot mai ferm, pe măsură ce cuvintele înșirîndu-se precis în fraze scurte, solide, subliniau prezența clasei muncitoare la nivelul guvernului, această garanție care „pecetluiește cel mai mult procesul chilian ca ireversibil". Se simțea, în clara și convingătoarea sa expunere, omul politic, patriotul, luptătorul pe mari distanțe politice. Ultimele minute ale întrevederii aveau să fixeze în memorie siguranța vocii liniștite a chilianului Salvador Allende, rămînînd pentru mine un sens simbolic faptul că președintele s-a apropiat de steagul chilian invitîndu-mă să trec la dreapta-i, pentru a-mi oferi — așa, și numai așa — prețioasa imagine fotografică a întîlnirii. Una din ultimele, sau poate ultima sa întîlnire cu un ziarist.

Din nou în stradă, lectura de afiș, care azi nu mai are trecut, nici prezent, ci viitor: „Allende, Allende, el pueblo te defiende".

tivă, în condițiile armoniei naționale, ale consimțămîntului unanim pentru progres, lovitura de stat apare lipsită de orizont politic, o acțiune condamnabilă, reacționară, reprobabilă. Justificată oficial de „criza morală și economică" ce cuprinsese țara, intrarea, prin violență, a militarilor în viața politică — care nu fac decît jocul reacțiunii, acceptînd postura de arbitri ai situației — este însoțită în aceste zile de drama populației somată să se supună ordinelor, să nu opună rezistență : „toți cei care se vor opune cu arma în mînă acțiunii militarilor vor fi împușcați pe loc".

Martori oculari, corespondenți străini vorbesc de mii de arestări, de transformarea în închisori a două stadioane din Santiago, de asasinarea unor miniștri din fostul guvern Allende în cadrul acțiunilor

Guvernul Allende recuperase pentru Chile materiile prime, bogățiile de bază, care erau în mîinile capitalului străin : cupru, oțel, salpetru, fier, petrol etc. Astăzi, Chile este — datorită acțiunilor guvernului Unității Populare — stăpîna bogățiilor sale naționale. S-a înaintat, pe de altă parte, pe calea aplicării reformei agrare : s-au expropriat aproape cinci milioane de hectare. S-a instaurat, de asemenea, controlul asupra importurilor și exporturilor și au fost naționalizate băncile. Aceste naționalizări, urmate de „războiul cuprului" și de naționalizarea telecomunicațiilor (deținute de compania americană I.T.T., acuzată în mod public de a fi încercat să-l împiedice pe președintele Allende să ajungă la conducerea țării) au fost motivul unor reacții negative, al unor presiuni crescînde din

țiile societăților americane care exploatau minele de cupru din Chile, naționalizate în iulie 1971. Chile trebuia să-și sporească, datorită penuriei de alimente — provocată și agravată de sabotajul continuu al reacțiunii care dusese la înflorirea fără precedent a bursei și pieței „negre" — importurile de produse alimentare, care depășiseră deja 112 milioane dolari în 1970, 180 milioane dolari în 1971 și 391 milioane dolari în 1972. Însă balanța de plăți și datoriile nu permiteau sporirea suficientă a achizițiilor din exterior. Stocarea în scopuri de sabotare și creare a unei situații de panică, în scopuri de speculă și de „bursă neagră" internă, au constituit terenuri de manevră ale opoziției reacționare, la fel ca și greva patronatului din transporturi declanșată din aceleași rațiuni. În sfîrșit, naționalizarea sau „etati-

zarea" diverselor sectoare economice, cum ar fi băncile și sectorul transporturilor, nu sînt străine trecerii în opoziție a unei părți a clasei mijlocii, care la început nu se arătase ostilă acestei experiențe democratice.

Comentînd această realitate, premierul suedez Olof Palme vorbea, în cuvîntul său referitor la poziția țării sale față de evenimentele din Chile, de opoziția „grupurilor ale căror interese au fost lezate de măsurile progresiste ale guvernului Allende". Comunicatul Direcțiunii P.C. Italian în legătură cu situația din Chile făcea o altă apreciere semnificativă: „Președintele Allende și guvernul său au acționat întotdeauna în deplina respectare a Constituției chiliene, a drepturilor tuturor forțelor politice. Ultimele alegeri au demonstrat creșterea consensurilor pentru partidele din Unitatea Populară".

Larg protest internațional

Ecoul evenimentelor s-a concretizat într-un val internațional de proteste la nivel de guverne, partide, organizații, care au însoțit, din primele clipe, drama îngustei fîșii de pămînt cuprinsă între Anzi și Pacific: Republica Chile.

Țara noastră, opinia publică din România a primit cu consternare vestea loviturii de stat reacționare din Chile. „Întregul popor român, se spune în Declarația C.C. al P.C.R. pe marginea tragicelor evenimente din Chile, a luat cunoștință cu adîncă indignare de lovitura de stat provocată în Chile de forțele reacțiunii, în cîrdășie cu imperialismul, care a dus la înlăturarea guvernului constituțional, democrat și progresist, expresie a voinței poporului chilian. Lovitura de stat a forțelor reacționare constituie un grav atac împotriva clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a tuturor forțelor progresiste, patriotice din Chile și din întreaga lume, împotriva luptei poporului chilian pentru progres economico-social și aduce mari prejudicii independenței și suveranității naționale a Republicii Chile". Mii de oameni ai muncii, participanți la numeroase mitinguri și adunări care au avut loc în Capitală și în alte localități din țară și-au exprimat profunda indignare și protestul față de puciul militar împotriva guvernului Unității Populare. Organizații de masă, sindicale și de tineret, comitete din întreprinderi, asociații studențești din centrele universitare ale țării și-au exprimat totala adeziune față de Declarația C.C. al P.C.R. și solidaritatea cu lupta dreaptă a poporului chilian, convinși că acest popor va reuși ca prin lupta sa — susținută de toate forțele progresiste și democratice din lume — să respingă asaltul reacțiunii și să-și construiască propriul destin potrivit voinței și aspirațiilor sale.

Știrile despre evenimentele din Chile au produs o adîncă consternare în rîndul forțelor democratice de pe continentul latino-american, a numeroase guverne. Iată cîteva din luările de poziție: șeful statului mexican, Luis Echeverria, și-a exprimat profundul regret față de lovitura militară organizată împotriva guvernului constituțional al președintelui Allende, oferind azil politic familiei sale. Fidel Castro, primul ministru al Guvernului Revoluționar al Cubei, aflat într-o vizită oficială la Hanoi, a condamnat energic lovitura de stat militară din Chile, calificată ca o „agresiune a forțelor reacționare". El și-a exprimat speranța că acest act condamnabil nu va putea înfrînge mișcarea revoluționară care se extinde în America Latină. Congresul din Venezuela a aprobat în unanimitate o declarație care condamnă lovitura militară din Chile. „Sentimentul predominant al opiniei publice din Venezuela, a declarat deputatul Zambrano, este de repulsie și indignare față de autorii acestei mari crime politice, comisă contra democrației chiliene". Adunarea Legislativă din Costa Rica a condamnat, de asemenea, în unanimitate lovitura de stat militară, iar deputații argentinieni au aprobat o declarație în care proclamă solidaritatea guvernului argentinian cu guvernul Unității Populare. Declarația deplînge oprirea procesului istoric chilian spre libertate și progres, menționînd că „numai popoarele aflate în exercițiul deplin al instituțiilor lor sînt stăpînele propriului destin".

În întreaga lume s-au înmulțit protestele împotriva loviturii de stat reacționare, s-au exprimat sentimentele de revoltă și regret față de moartea președintelui Allende. Poziții de revoltă au adoptat guvernele tuturor statelor socialiste, alte guverne de pe toate continentele, guverne ale multor țări din Europa, din Asia și Africa, conduceri ale partidelor comuniste și muncitorești din cele mai diverse țări ale lumii, numeroase organizații internaționale. Opinia publică mondială, șefi de state, guverne și partide protestează, astfel, cu toată convingerea importanței gestului de solidaritate cu poporul chilian, împotriva înlăturării guvernului legal, a soluției militare represive pentru problemele chiliene. S-au ținut momente de reculegere și zile de doliu, au avut loc demonstrații ample, în diverse capitale ale lumii, s-a oferit azil politic. Din aceleași sentimente de solidaritate cu guvernul Unității Populare, cu ceea ce a însemnat acest guvern pentru evoluția politică a țării, numeroși ambasadori chilieni acreditați în diverse țări și-au prezentat demisia. Acest val masiv de proteste față de instalarea juntei militare într-o țară de veche tradiție civilă, democratică, fără asemenea umbre în istoria ei, dimensionează, în egală măsură, adeziunea pentru forțele progresului și noului, pentru exponenții lor, printre care președintele Allende a ocupat un loc de frunte. Evoluția evenimentelor din Chile, instalarea la putere a militarilor chilieni de dreapta reține la maximum atenția lumii întregi, orice nouă acțiune represivă stîrnind sentimente de indignare și, în egală măsură, de sinceră și caldă solidaritate cu poporul chilian aflat acum într-unul din cele mai dramatice momente ale istoriei sale.

Anca Voican

Milano. Solidaritate cu poporul chilian

Forța unor idei

Sînt momente în care conștiința devenirii istorice se exprimă, mai limpede ca oricînd, la dimensiunile celui mai generos umanism. Sînt clipe cînd o idee — politică și morală — trăiește integral, la puterea și spațiul unui continent. Și, din păcate, nu rareori conștiința ideii transpare mai clar ca oricînd după dispariția celui de-al cărui nume era legată.

În Chile a fost asasinat un om care întruchipa un destin național și o idee de anvergură continentală. Eram la Bogota, cînd am aflat că președintele Salvador Allende — cel pe care trebuia să-l vedem peste cîteva zile — nu mai este.

Știrile eliptice, bruiate, tragice, se succedau rapid, erau ascultate în tăcere, șoptite de la unul la altul cu îngrijorare.

Un gînd le-a dominat atunci pe toate, un gînd exprimat cu puterea adevărului de către președintele Nicolae Ceaușescu: „Ne exprimăm — declara președintele României — solidaritatea cu forțele progresiste, cu poporul chilian și sîntem convinși că el va reuși să restabilească ordinea constituțională, ordinea democratică, să facă să fie respectată voința sa democratică".

Am înțeles că rațiunile profunde ale acestei convingeri constau într-o experiență de o viață, într-un adevăr confirmat, de atîtea ori, de evoluția vieții politice contemporane. Este vorba de solidaritatea și unitatea tuturor forțelor progresiste, democratice din lume, solidaritate care și-a găsit în această săptămînă o elocventă expresie în însăși vizita întreprinsă de șeful statului român pe continentul latino-american.

Reafirmate pe un continent angajat într-o amplă și deseori anevoioasă bătălie a dezvoltării — a unei dezvoltări de sine stătătoare, democratice — cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu concentrau în sine voința care definește astăzi un continent și o lume în devenire. „Fără îndoială că popoarele își pot pune multe întrebări — releva șeful statului român, în ziua însîngerată a evenimentelor din Chile —, cred că vor trage și multe învățăminte privind necesitatea unirii tuturor forțelor progresiste și naționale, a tuturor celor care doresc ca bogățiile naționale să se afle în mîna propriului popor, ca poporul să poată să-și asigure o dezvoltare liberă și independentă".

Vedem în forța acestei idei, de atîtea ori încercate de națiunea română, însăși forța unității și solidarității naționale și internaționale, forța celor mai largi mase populare în lupta pentru idealurile nobile ale democrației, neatîrnării și păcii.

În spiritul acestei convingeri, vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în America Latină capătă dimensiunile istorice ale unui act politic și moral care depășește perimetrul geografic al țărilor vizitate.

Radu Pascal

PEKIN

Vizita lui Georges Pompidou

Corespondență de la
Ilie Tecuță

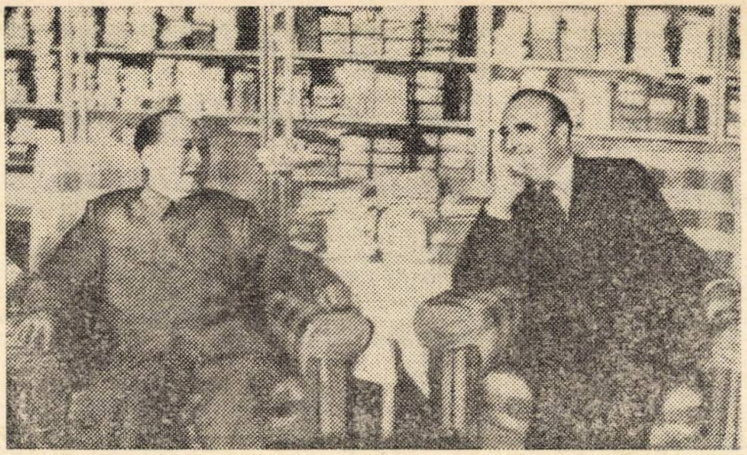

Primirea de către președintele Mao Tzedun a președintelui Georges Pompidou

La începutul acestei săptămîni, la Șanhai s-a încheiat ultima etapă a vizitei oficiale pe care a efectuat-o în China Georges Pompidou, la invitația lui Dun Bi-u, președinte interimar al R. P. Chineze, și Ciu En-lai, premier al Consiliului de Stat. În cursul vizitei, începută la 11 septembrie, președintele Franței și persoanele oficiale care l-au însoțit au avut mai multe întrevederi cu premierul Ciu En-lai și cu alte personalități chineze, convorbirile prilejuite de acestea permițînd un amplu și rodnic schimb de opinii asupra relațiilor chino-franceze și asupra principalelor probleme europene și internaționale. De asemenea, șeful statului francez a fost primit, la 12 septembrie, de președintele Mao Tzedun, cu care a avut o îndelungată convorbire prietenească.

Vizita lui Georges Pompidou — prima întîlnire a unui președinte francez cu conducătorii chinezi — marchează, potrivit comunicatului comun chino-francez, o etapă nouă și importantă în relațiile dintre cele două țări. În cursul convorbirilor care au avut loc, s-a relevat cu satisfacție că relațiile stabilite între China și Franța încă din 1964, la inițiativa președintelui Mao și a generalului de Gaulle, nu au încetat să înregistreze o evoluție tot mai favorabilă. Conducătorii celor două țări și-au exprimat convingerea că acest curs ascendent este în interesul reciproc al Franței și Chinei și că el reprezintă, în același timp, o contribuție pozitivă la cauza păcii și îmbunătățirea relațiilor internaționale.

Dialogul la nivel înalt chino-francez a confirmat că guvernele celor două țări sînt animate de dorința comună de a întări legăturile de prietenie statornicite deja între popoarele lor și de a le dezvolta în continuare. În acest sens, comunicatul comun subliniază că, deși R.P. Chineză și Franța au sisteme sociale diferite, relațiile dintre ele s-au întemeiat pe baze solide, datorită, în special, adeziunii comune la principiile egalității între toate țările, indiferent de mărimea și sistemele lor social-politice, respectului reciproc pentru suveranitatea și integritatea teritorială. Părțile subliniază cu fermitate în comunicatul comun că treburile interne ale fiecărei țări trebuie să fie rezolvate de poporul respectiv, fără nici un amestec din afară și conform principiului independenței națiunilor. În acest context, în vederea îmbunătățirii situației internaționale, cele două părți s-au pronunțat categoric împotriva oricărei hegemonii.

Trecînd în revistă principalele probleme internaționale, părțile au constatat că între ele există un larg acord asupra unui mare număr de probleme. Astfel, examinînd situația din Asia, și îndeosebi din Indochina, conducătorii chinezi și francezi și-au exprimat deplina satisfacție față de „Acordul cu privire la încetarea războiului și restabilirea păcii în Vietnam", precum și față de „Acordul cu privire la restabilirea păcii și realizarea înțelegerii naționale în Laos", încheiate la începutul acestui an, la Paris, și au subliniat necesitatea aplicării stricte a tuturor prevederilor acestor acorduri. Partea chineză reafirmă, de asemenea, în comunicatul comun, că G.R.U.N.C., sub conducerea lui Norodom Sianuk, șeful statului cambodgian, este unicul guvern legal al Cambodgiei și că R. P. Chineză sprijină cu fermitate „Declarația în cinci puncte" a lui Norodom Sianuk. În același timp, cele două părți și-au exprimat sprijinul pentru „Declarația comună a R.P.D. Coreene și a Coreei de Sud" din 4 iulie 1972.

În contextul examinării situației din Europa, partea chineză și-a exprimat sprijinul pentru eforturile depuse de popoarele europene în vederea salvgardării independenței, suveranității și securității țărilor lor. Franța și-a exprimat cu acest prilej dorința de a duce în continuare o politică vizînd destinderea, înțelegerea și cooperarea între toate popoarele continentului.

Diversele aspecte ale relațiilor economice dintre cele două țări au fost, de asemenea, examinate în cursul convorbirilor. Cele două părți și-au exprimat satisfacția față de progresele înregistrate în domeniile schimburilor economice și contactelor industriale și tehnice, datorită mai ales numeroaselor vizite reciproce ale delegațiilor și organizării în cele două țări a expozițiilor tehnice. S-a exprimat satisfacția pentru perspectivele noi, favorabile, care au apărut în prezent în această direcție, convenindu-se, în acest sens, să se exploreze și mai profund realele posibilități de dezvoltare a relațiilor economice, precum și de intensificare a schimburilor pe plan tehnologic și industrial, îndeosebi în cele mai avansate sectoare ale petrochimiei, aeronauticii, industriilor mecanice și electrice. Pe lîngă aceasta, cele două guverne au hotărît să încheie un acord maritim și să consolideze, în viitor, cooperarea în domeniul transporturilor aeriene. În același timp, participanții la convorbiri au scos în evidență cu satisfacție progresele înregistrate în contactele dintre cele două țări în domeniile culturii, științei, sănătății publice și sportului, subliniind noile perspective favorabile care se deschid, odată cu vizita președintelui francez, dezvoltării ulterioare a acestor relații.

Referindu-se la valoarea dialogului politic care se dezvoltă progresiv între cele două țări, la rezultatele vizitei pe care a întreprins-o în R. P. Chineză, președintele Georges Pompidou declara: „Toate aceste schimburi de opinii au arătat că contactele directe între conducătorii francezi și chinezi sînt extrem de utile, că ele permit constatarea multor convergențe și am ho-

Între 10 și 12 septembrie a.c., la Cairo a avut loc o întîlnire la nivel înalt egipteano-iordaniano-siriană. Cei trei șefi de stat arabi s-au întrunit după ce avuseseră loc convorbiri separate între președinții Egiptului și Siriei. La încheierea reuniunii, Anwar Sadat a informat că țara sa va restabili relațiile diplomatice cu Iordania (rupte în aprilie 1972). Comunicatul comun în legătură cu concluziile întîlnirii tripartite la nivel înalt relevă că Egiptul, Siria și Iordania sînt hotărîte să continue consultările. În fotografie — aspect de la întîlnirea președintelui egiptean Anwar Sadat cu suveranul iordanian Hussein, la Palatul Kubbeh din Cairo

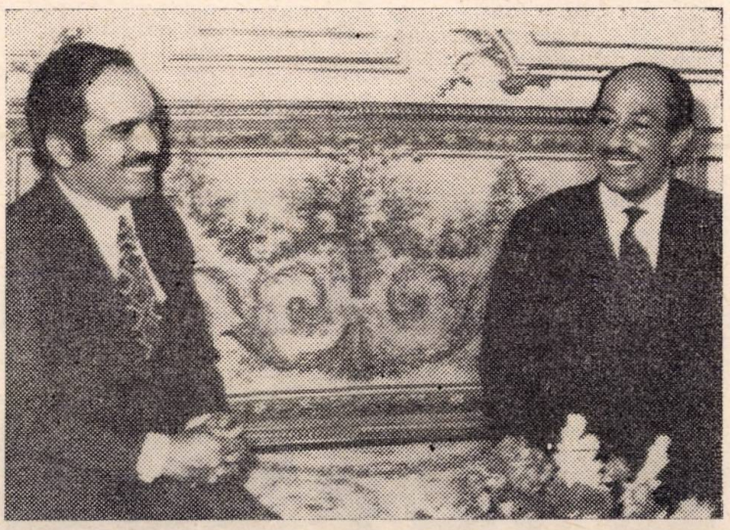

tărît să continuăm aceste contacte personale, prin toate mijloacele pe care le deținem... Așadar, ne putem aștepta ca țările noastre să-și consolideze relațiile, să se consulte mai regulat și mai strîns asupra principalelor probleme internaționale, să-și împărtășească sincer preocupările lor și să țină seama de acestea în exercitarea responsabilităților lor în favoarea unei păci tot mai trainice, a unei înțelegeri tot mai bune între popoare, conform principiilor Cartei Națiunilor Unite".

COPENHAGA

Clarificări la o agendă interoccidentală?

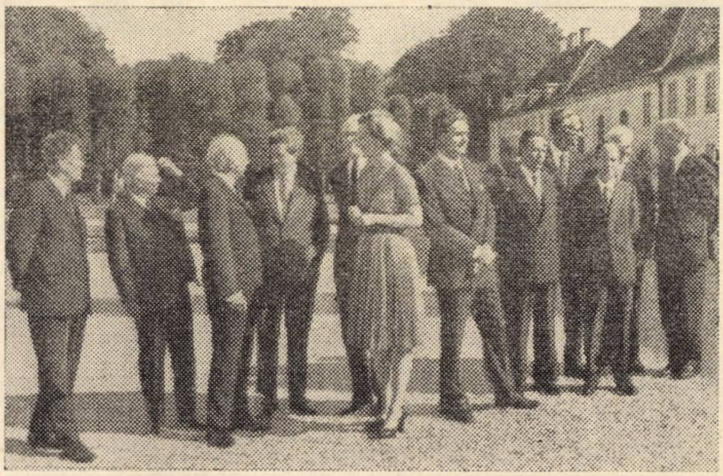

Cei nouă miniștri de externe ai C.E.E. primiți de regina Danemarcei

La cinci luni după ce Henry Kissinger definea — atunci, de pe o poziție mai puțin oficială — exigențele Statelor Unite, partenerii vest-europeni continuă să-și definească — prin afirmări de poziție nu la fel de categorice, dar cu efect cumulativ — răspunsul. Inițial, orientarea evasigenerală era aceea de a adresa fiecare set de probleme instituțiilor deja existente, dosarul monetar revenind F.M.I., cel comercial — G.A.T.T., iar problemele militare — N.A.T.O. Au survenit, între timp, unele precizări — și, de asemenea, unele impedimente tehnice — care au nuanțat formula simplificatoare enunțată anterior. Pe de o parte reuniunea G.A.T.T. nu mai are posibilitatea de a aduce soluții în raporturile interoccidentale, în primul rînd pentru că negociatorii americani nu dispun de andorsarea pe care ar fi reprezentat-o un vot al Congresului prin care să se acorde președintelui S.U.A. împuternicirile excepționale solicitate în vederea acestei negocieri ; în al doilea rînd, pentru că, încurajate de amînarea datorată Congresului american, cele nouă guverne ale statelor membre ale C.E.E. au amînat rezolvarea sarcinii (oricum dificile) de a-și pune de acord politica, sau, mai corect, politicile, în domeniul comerțului exterior.

Pe de altă parte, interdependența dosarelor comercial și monetar este tot mai clar recunoscută în capitalele vest-europene : „de ce să vrei să reduci cu o fracțiune un tarif vamal — se întreba un comentator — dacă o devalorizare monetară răstoarnă cu brutalitate, ulterior, echilibrul de concesii și avantaje stabilit cu atîtea dificultăți". Sensibilizate mai ales de acest aspect — acela că, s-ar putea spune, slăbiciunea dolarului este un punct de forță pentru strategia de negocieri americane — capitalele vest-europene așteaptă evoluțiile în domeniul monetar pentru a-și preciza exigențele pe terenul comerțului (sau chiar și invers), fără ca, totuși, să accepte ideea unei negocieri globale sugerată de președintele Nixon, secretarul de stat Kissinger sau alți adepți ai „anului Europei" (occidentale).

O agendă separată o constituie, în concepția vest-europeană, și problemele militare ; după recenta reuniune de la Copenhaga a celor nouă miniștri de externe, comentatorii erau unanimi în constatarea că o concluzie asupra căreia „cei nouă" au căzut de acord a fost ca problemele militare să rămînă în continuare de competența N.A.T.O. (dar, în acest cadru, este cazul să adăugăm, este improbabil ca dezbaterile să evolueze în sensul — dorit de S.U.A. — al asumării de către vest-europeni a unei părți sporite din efortul militar : săptămîna trecută, în zilele în care președintele Nixon adresa reuniunii anuale a adunării alianței nord-atlantice un mesaj subliniind posibilitatea N.A.T.O. de a fi „un partnership între egali" — sugerînd, fără îndoială, o redistribuire concordantă a cheltuielilor militare — guvernul belgian își anunța intenția de a reduce, în următorii ani, durata serviciului militar și, deci, efectivele totale, iar comandantul flotei vest-germane excludea, ca perspectivă, asumarea oricăror misiuni N.A.T.O. în Mediterana...).

Conturarea unei agende cît mai cuprinzătoare a apărut, în ultimele cîteva săptămîni, ca un fel de condiție preliminară a călătoriei (anunțată ca proiect mai demult, pînă acum neconfirmată oficial) președintelui Nixon în mai multe capitale vest-europene. Reuniunea celor nouă miniștri de externe, desfășurată la Copenhaga la începutul săptămînii trecute, a încercat, se pare, să ofere un răspuns solicitării Washingtonului, propunînd o listă de teme asupra cărora Statele Unite și C.E.E. ar putea purta discuții, cu șanse de a conveni asupra unor declarații de intenții. Dialogul americano — vest-european ar putea număra între subiecte, potrivit unui proiect de ordine de zi alcătuit la Copenhaga (dar care nu a fost comunicat în mod oficial), posibilitatea unor aranjamente în domeniile comercial și monetar, comerțul cu țările socialiste, utilizarea resurselor naturale, măsuri antiinflaționiste, cooperarea în probleme științifico-tehnice, problemele internaționale și relațiile cu țările în curs de dezvoltare.

În aparență cuprinzător — dar includzînd multe probleme în care coordonarea este cel puțin improbabilă, în sfera posibilului situîndu-se schimbul de opinii — catalogul exclude, semnificativ, problematica militară și nu lasă să se întrevadă acceptarea de către vest-europeni, a vreunei interdependențe între temele juxtapuse prin simpla enumerare.

Aceeași preocupare de a nu permite amorsarea unor negocieri complexe, care să faciliteze anumite manevre ale părții americane, rezultă și din dezbaterile vest-europene asupra formei pe care ar urma să o ia, spre sfîrșitul anului, dialogul la nivel înalt între S.U.A. și partenerii din C.E.E. Anticipînd, se pare, posibilitatea ca S.U.A. să obțină unele avantaje punînd în evidență divergențele (fără îndoială persistente, așa cum o dovedea, recent, polemica Chirac-Ertl) între „cei nouă", guvernul francez și-a afirmat, de la început, poziția nefavorabilă unei reuniuni la nivel înalt „în zece", preferînd o suită de întrevederi bilaterale — după care cei nouă, eventual desincronizați, s-ar putea regrupa. Chiar dacă Parisul ar fi rămas izolat pe această poziție, era evident că proiectul reuniunii în zece era condamnat, nici S.U.A. și nici partenerii din C.E.E nefiind dornici să sublinieze dezacordul cu Franța. Se pare, însă, că proiectul reuniunii în zece nu a fost deosebit de agreat nici în alte capitale, așa încît la Copenhaga acest subiect nu a suscitat polemici.

Într-o anumită măsură, pozițiile Franței au obținut cîștig de cauză și prin aceea că, împotriva multor pronosticuri, reuniunea de la Copenhaga a reușit să adopte un text privind „identitatea" vest-europeană. Abordarea subiectului „identității" nu poate fi, desigur, decît una preliminară ; faptul se reflectă și în aceea că documentul nu a fost dat publicității — probabil pentru a se evita controversele publice — iar cei care îl cunosc afirmă că el este redactat „în termeni vagi" — pentru a nu provoca obiecțiile celor care l-au elaborat. Realitatea este că „identitatea" rămîne, predominant, un echilibru între interesele în continuare diverse ale celor nouă și că definirea ei beneficiază mai ales de confruntarea cu aliatul de peste Atlantic ; confruntare, despre care, pînă la încheierea anului numit de oficialitățile americane „al Europei" (și, de fapt, și după aceea) nu se poate spune că a atins nivelul de intensitate maxim...

Mihai Matei

LAOS

Progres pe calea păcii și înțelegerii naționale

După un interval de șase luni de la acordul intervenit în luna februarie 1973 între cele două părți laoțiene, perioadă ce nu a fost lipsită de momente de tensiune și criză, eforturile depuse de poporul laoțian în vederea instaurării pe teritoriul țării a unei veritabile păci, a unor jaloane decisive pentru realizarea înțelegerii naționale, înregistrau, în urmă cu cîteva zile, la 14 septembrie, un important avans, prin semnarea protocolului definitiv de aplicare a acordului de pace.

Protocolul, semnat oficial la reședința prim-ministrului guvernului de la Vientiane, Suvanna Fuma, aduce precizări esențiale în vederea reglementării problemelor politice și militare ale conflictului laoțian.

În privința aspectelor politice, clauzele protocolului se referă, în special, la formarea guvernului provizoriu de uniune națională, a Consiliului consultativ politic național și, de asemenea, cuprinde măsuri menite să favorizeze aplicarea drepturilor și libertăților democratice ale populației. S-a prevăzut, astfel, ca, în cadrul guvernului provizoriu de uniune națională, compus din 25 de membri și cuprinzînd 12 ministere, să fie realizat un echilibru care să favorizeze procesul înțelegerii și a propășirii naționale. Reprezentanții Frontului Patriotic Laoțian vor deține, prin urmare, conducerea ministerelor : de externe, lucrări publice și transporturi, economie, plan și informații, turism și propagandă, culte, în vreme ce părții de la Vientiane îi revin ministerele : educației naționale, apărării naționale și foști combatanți, interne și prevederi sociale, finanțe, sănătate publică. Două ministere : poștă și telecomunicații și justiției sînt atribuite unor „personalități iubitoare de pace și neutralitate". Într-o conferință de presă, prințul Suvanna Fuma a indicat drept termen limită pentru constituirea guvernului provizoriu de uniune națională data de 10 octombrie 1973.

Un punct important al protocolului privește Consiliul consultativ politic național, care va fi compus din 42 de persoane : 16 reprezentînd fiecare din cele două părți și 10 personalități neutre, și care va coopera îndeaproape cu guvernul provizoriu în rezolvarea marilor probleme de politică internă și externă a țării, va ajuta la aplicarea acordurilor semnate, va propune legi și măsuri legate de organizarea alegerilor legislative și formarea unui guvern definitiv în cel mai scurt timp.

Problematica vizînd aspectele militare ale procesului restabilirii păcii în Laos se bucură de o atenție deosebită în protocolul semnat la 14 septembrie, de ele fiind condiționată înfăptuirea deziderateler politice. Comandamentului forțelor armate ale celor două părți îi revine responsabilitatea instrucțiunilor pentru încetarea focului, aplicarea strictă a acordului de pace și a protocolului.

Drept organism însărcinat cu supravegherea aplicării măsurilor consemnate în acordul de pace s-a convenit crearea unei Comisii mixte formate din 7 reprezentanți ai fiecăreia din cele două părți. Alături și în colaborare cu Comisia mixtă, Comisia internațională de control își va continua activitatea.

Prin semnarea recentului protocol — se stipulează în text — cele două părți laoțiene „se angajează să aplice cu strictețe acordul de pace" și să continue „să examineze soluțiile pentru problemele aflate în suspensie".

Într-o conferință de presă comună, exprimîndu-și speranța că protocolul va fi respectat și aplicat de toate părțile interesate, premierul guvernului de la Vientiane, Suvanna Fuma, a caracterizat semnarea textelor din 14 septembrie ca un act important pe calea păcii, neutralității și prosperității poporului laoțian care obține, în sfîrșit, posibilitatea declanșării operei de reconstruire a țării.

Cu același prilej, Fumi Vongvicit, reprezentant special plenipotențiar al forțelor patriotice laoțiene, a consemnat deosebita semnificație a semnării protocolului pentru întreaga istorie a Laosului.

În apelul publicat la 17 septembrie, la Sam Neua, de către Comitetul Central al Frontului Patriotic Laoțian, se relevă că „semnarea protocolului reprezintă un nou succes al întregului popor laoțian, o realizare menită să creeze noi condiții favorabile pentru construirea și dezvoltarea economiei naționale a țării, în conformitate cu programul politic al guvernului provizoriu de uniune națională, care urmează a fi alcătuit în viitorul apropiat".

L. Nichifor

Suvanna Fuma, primul ministru al Laosului, și Fumi Vongvicit, reprezentant special plenipotențiar al forțelor patriotice laoțiene, în timpul conferinței de presă comune

Convenția de la Gdansk

Corespondență de la Gheorghe Ciobanu

În Sala Albă din clădirea gotică a primăriei din Gdansk a fost semnată convenția privind pescuitul și ocrotirea resurselor naturale ale Mării Baltice. Ceremonia semnării a reprezentat actul final al conferinței diplomatice internaționale, convocată la inițiativa Poloniei la care au luat parte reprezentanți ai guvernelor tuturor țărilor bazinului baltic : Danemarca, R.D.G., R.F.G., Polonia, Finlanda, Suedia și U.R.S.S. Convenția cuprinde un preambul și 20 de articole ce definesc sarcinile și obligațiile statelor semnatare în domeniul conservării și dezvoltării resurselor naturale precum și folosirea lor rațională și eficientă. (Specialiștii apreciază că Baltica posedă 4 miliarde tone de pește din care anual se exploatează 700 000 tone).

Avînd o durată de cinci ani, și fiind deschisă tuturor statelor interesate în menținerea și exploatarea resurselor Mării Baltice, convenția se extinde și asupra strîmtorii daneze, Belt.

În vederea aplicării în practică a țelurilor convenției, delegațiile guvernamentale, prezente la Gdansk, au convenit asupra creării unei comisii internaționale pentru problemele pescuitului în Marea Baltică ce-și va avea sediul la Varșovia. Ea va coordona, printre altele, cercetarea sistematică a resurselor naturale și va elabora recomandări bazate pe rezultatele acestor cercetări. În caz de necesitate, comisia se va putea bucura de serviciile Consiliului internațional pentru cercetarea mării și ale altor organizații tehnice și științifice cu vocație mondială.

Pe culoarele somptuoasei primării din Gdansk, delegații și ziariștii prezenți, care comentau convenția de-abia semnată, pronunțau cu tot mai multă insistență numele unui alt oraș : Helsinki. Aceasta, întrucît capitala Finlandei urmează să găzduiască o a doua conferință a țărilor baltice, convocată în vederea declanșării unei lupte comune împotriva poluării mării. Conferința, inițiată de guvernul finlandez, își propune țeluri îndrăznețe și în aceeași măsură dificile ca și cea de la Gdansk. Este vorba de edificarea unui întreg sistem care să pună capăt procesului progresiv și tot mai primejdios de poluare a a-

pelor baltice, ce amenință s-o transforme într-o mare moartă. Bilanțul pozitiv al primei reuniuni, climatul general de destindere, dominant pe continent, care a facilitat încheierea convenției de la Gdansk și care la rîndul său a îmbogățit Europa cu o nouă acțiune concretă de colaborare și bună înțelegere, sînt premise care conferă șanse de succes deplin viitoarei reuniuni.

SUEDIA

Cine va forma guvernul?

Alegerile parlamentare suedeze desfășurate duminică au întîmpinat, de la început, un neprevăzut : sîmbătă, la cîteva ore după închiderea campaniei electorale, regele Gustav VI Adolf, aflat de cîteva săptămîni la un spital din Helsingborg, a încetat din viață ; doliul n-a împiedicat desfășurarea operațiunilor electorale programate cu mult timp înainte prin lege, dar a fost remarcat un calm mult mai pronunțat decît cu alte prilejuri, deși prin tradiție alegerile se derulează în această țară în liniște. Întrucît, tot prin tradiție, majoritatea electorilor votează între orele 12 și 17, votul acestora a coincis, începînd de la orele 13, cu cele 84 de salve de artilerie răsunînd în șapte orașe principale : 42, la interval de un minut, anunțînd decesul regelui. 42, într-o cadență mai rapidă, anunțînd urcarea pe tron a nepotului său, Carl XVI Gustav (27 de ani).

Duminică dimineața, unii observatori erau de părere că neprevăzutul produs ar putea influența în mod favorabil opoziția. Un eventual eșec al social-democraților aflați de patru decenii la conducere nu putea fi, totuși, efectul schimbării monarhului, întrucît pierderea de popularitate, în ultima vreme, e un fapt cert, și nu o dată în decursul campaniei electorale s-a vorbit de posibilitatea accesului opoziției la putere. Rezultatul alegerilor a justificat toate temerile anterioare : declinul social-democraților e mult mai accentuat decît în urmă cu trei ani. Potrivit rezultatelor, nedefinitive, anunțate luni seara (rezultatul voturilor prin corespondență — aproximativ 53 000 — urma a fi cunoscut cel mai devreme miercuri, deci după închiderea ediției noastre), participarea a fost foarte ridicată : aproximativ 91 la sută din cei 5 692 361 înscriși. Locurile în Rikstag au fost împărțite egal între opoziție și socialiști : partidul social-democratic a pierdut 7 mandate, obținînd doar 156 locuri, și numai sprijinul partidului de stînga — comuniștii (întocmai ca în 1970), cu cele 19 mandate ale sale, îi va putea asigura menținerea la conducere ; în ceea ce privește opoziția, voturile au fost cîștigate în ordine de centriști (90), moderați (51), liberali (34) — de asemenea un total de 175 mandate —, dar nici opoziția nu se poate considera satisfăcută, declarațiile conducătorilor ei referitoare la un cîștig sigur neîmplinindu-se. Cele două grupuri sînt despărțite de un infim procentaj : 48,93 la sută din voturi pentru coaliția socialistă, 48,78 la sută pentru cele trei partide burgheze. Schimbări mai pot apărea și după despuierea voturilor prin corespondență, ceea ce înseamnă prelungirea stării de incertitudine.

Lipsa unui cîștigător va crea dificultăți serioase în desfășurarea vieții politice suedeze, întrucît, în urma eșecului adoptării vreunei legi, va trebui, potrivit constituției, să se recurgă la tragerea la sorți, și nimeni nu dorește să lase hazardul să hotărască. Nu este exclusă nici posibilitatea unor noi alegeri — cel mai devreme după 8—10 luni. Dacă social-democrații rămîn să formeze guvernul, testul și, în egală măsură, avertismentul acestor ultime alegeri, îi va obliga la înlăturarea nemulțumirilor de ordin economic : în primul rînd diminuarea numărului de șomeri, stagnarea creșterii prețurilor, reluarea în ritmul de acum cîțiva ani a activității economice. Însă luarea oricărui fel de hotărîre în domeniul economic va întîmpina mult mai multe dificultăți. Viața politică suedeză anunță, prin urmare, sigure frămîntări.

S. Ț.

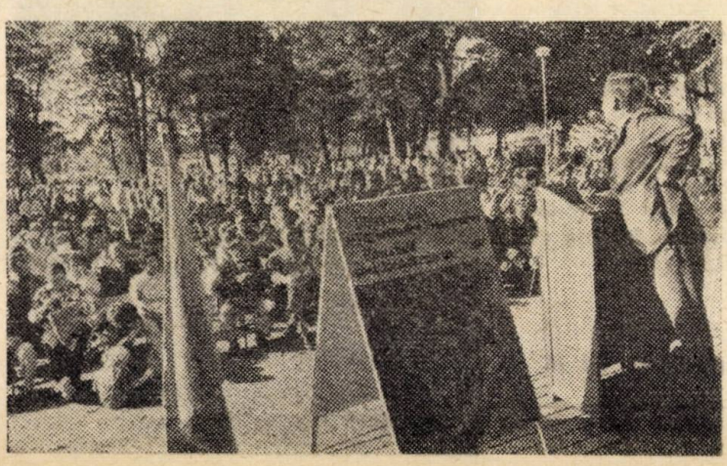

Olof Palme în campanie electorală

REFLECTOR

Un gest contrar normalizării relațiilor dintre Nordul și Sudul Coreei

În această perioadă în care eforturi intense sînt întreprinse de R. P. D. Coreeană, de forțele progresiste din întreaga Coree în vederea normalizării relațiilor dintre cele două părți ale țării, a reunificării pașnice și independente a patriei, condiții ale dezvoltării și propășirii poporului coreean, se asistă încă la gesturi și acte venite din partea administrației sud-coreene, contravenind politicii de destindere și înțelegere națională. În acest sens se înscrie și răpirea, la începutul lunii august, a liderului opoziției sud-coreene Kim Dae Jung. Adversar al lui Pak Cijan Hi în alegerile prezidențiale din 1971 și conducător al unui partid — noul partid democratic — a cărui influență în rîndul maselor a crescut într-atît în ultimii doi ani încît a devenit o primejdie pentru guvernul de la Seul, Kim Dae Jung s-a văzut nevoit să se autoexileze în Japonia, îndată după introducerea legii marțiale în Coreea de Sud în octombrie 1972. Activitatea sa, continuată în exil și îndreptată în direcția grăbirii procesului reunificării celor două părți coreene, rămînea însă stînjenitoare pentru Seul. De aceea, răpirea liderului cu cîteva zile înainte de un miting, unde el urma să rostească o cuvîntare îndreptată împotriva politicii oportuniste a administrației de la Seul, a stîrnit de la început suspiciuni — întărite de amănuntele aflate ulterior — în legătură cu responsabilitatea Biroului central de informații sud-coreean (K.C.I.A.). Faptul că după cîteva zile Kim Dae Jung era găsit cu mîinile și ochii legați, în fața hotelului său din Seul, denotă intenția administrației sud-coreene ca, printr-un nepermis procedeu, brutal, să readucă în țară și să mențină, ilegal, în detențiune o proeminentă personalitate politică democratică.

Condamnînd politica de represiune din Coreea de sud împotriva celor ce se pronunță pentru libertate, democrație și reunificare a patriei, Kim Yong Yu, copreședinte al părții nord-coreene în Comitetul pentru coordonare Nord-Sud, a dat publicității, la Phenian, o declarație în care este condamnat gestul guvernului sud-coreean ca o acțiune în contradicție cu dezideratele progresiste de destindere și normalizare a relațiilor dintre cele două părți coreene. „Nu putem să nu atragem atenția — se spune în declarație — asupra faptului că, într-un moment în care, din vina autorităților sud-coreene, dialogul Nord-Sud a ajuns într-un impas, Kim Dae Jung a fost răpit, stîndu-se dorința întregii națiuni de reunificare a patriei". În același timp, partea nord-coreeană a adresat un apel pentru continuarea convorbirilor dintre părți.

L. N.

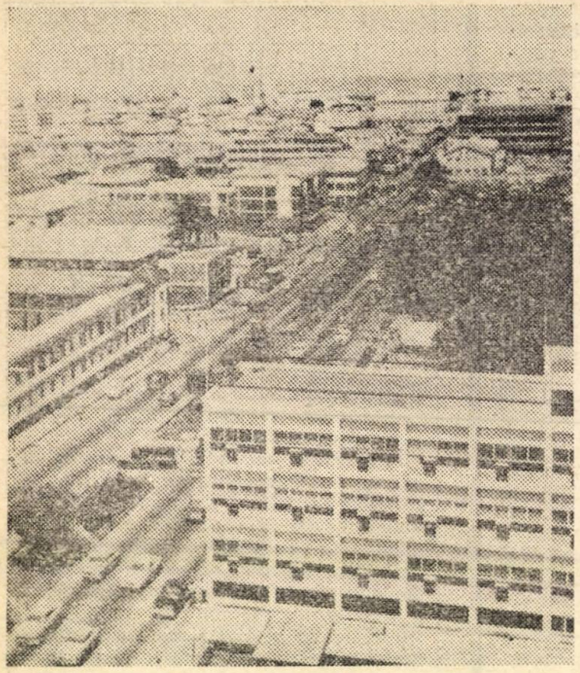

Accra, capitala țării, reprezintă imaginea Ghanei noi

Rîul Volta a fost strîns în chingi de beton și fier, creîndu-se marele baraj de la Akosombo

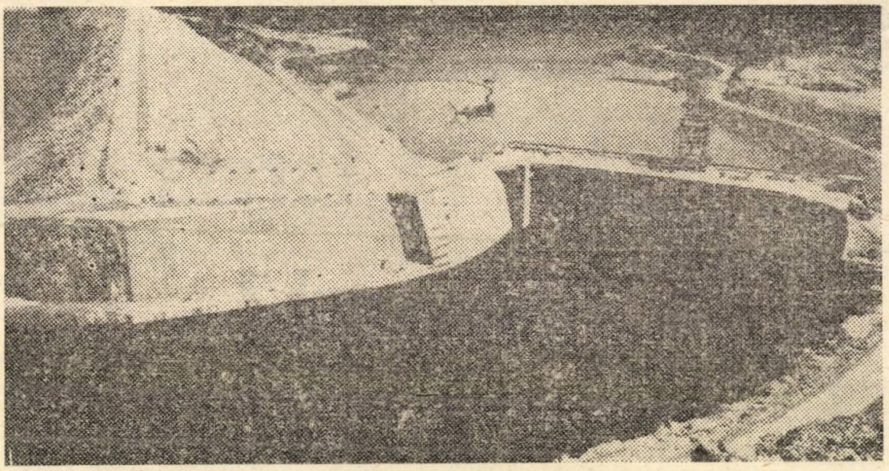

REPORTAJ PE GLOB

GHANA

Aurel Dumitrescu

La deschiderea marelui golf al Guineei, de unde începe arcul crestat al pămînturilor Africii occidentale, musonul Atlanticului întîlnește, după călătoria liniștită de mii de kilometri, primul scut al Continentului Negru, desemnat pe hărți sub frumosul nume de Sassandra. Izbite de „pintenul" Africii, undele oceanului sînt pregătite să se înfrățească cu trupul cald al continentului, și din întîlnirea lor se naște și renaște mereu exuberanta vegetație a litoralului guineez. Același tablou multicolor l-au întîlnit cu sute de ani în urmă și primele fregate europene conduse de căpitani, aparținînd marii galerii de figuri deschisă de Vasco de Gama. Erau începuturile formării imperiilor coloniale.

O primă pagină din cronica acaparării țărmului guineez : corăbierii portughezi, mînați de mirajul aurului, nu s-au mulțumit cu darurile pămînturilor senegaleze, ci au călătorit tot mai departe, pînă în locuri pe care aveau să le denumească „Mina" – adică „mină" – iar mai tîrziu, datorită rîvnitelor resurse de metal galben, „Coasta de Aur". Trimișii lusitani veniseră să rămînă. Au durat, la sfîrșitul secolului XV, un castel-garnizoană „Elmina", dar stăpîna mărilor de mai tîrziu, Anglia ,i-a înlocuit și „Gold Coast" va deveni o nouă piatră prețioasă a coroanei britanice.

Cotropirile succesive au însemnat însă începutul unui lung drum al întunericului. Consemnăm, din filmul umilințelor impuse mîndrelor popoare din golful Guineei, o singură secvență. La un moment dat, albii au descoperit că nu numai subsolul Africii le putea aduce bogății : ei au trecut la negoțul de oameni. Sub soarele dogorîtor al tropicelor luase ființă una din cele mai mari piețe de sclavi, la Acimota. În schimbul mărgelelor colorate, se vindeau suflete. Șiruri întregi de bărbați, femei și copii vînați ca animalele sălbatice prin brusa guineeză așteptau, înlănțuiți în fiare, corăbiile ce aveau să-i ducă într-o lume a suferinței și distrugerii. Transmise din generație în generație, cîntecele sclavilor de odinioară se regăsesc și astăzi în folclorul african, în songurile melopeice, înălțate odinioară sub un cer fără clemență.

La sfîrșitul secolului XIX, protestul în genunchi a luat sfîrșit, cîntecele înstrăinării s-au transformat în îndemnuri de luptă și a început istoria revoltelor, care au culminat în 1899 cu marea răzmeriță populară a ashanților.

După alte tributuri de sînge avea să vină și primăvara națiunii ghaneze : în 1957 este recunoscută independența de stat a acestui popor. Pe harta politică a Africii apărea Ghana, unul din primele state independente ale continentului negru, împrumutînd numele unui vechi imperiu, cu o veche civilizație ce repre-

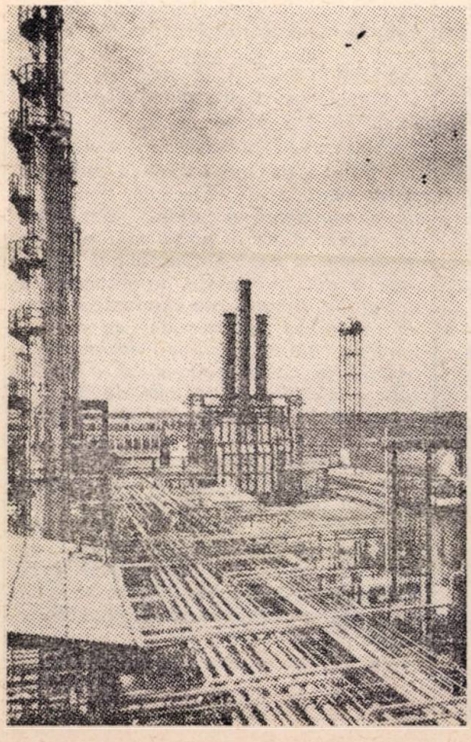

Vedere parțială a rafinăriei de la Tema

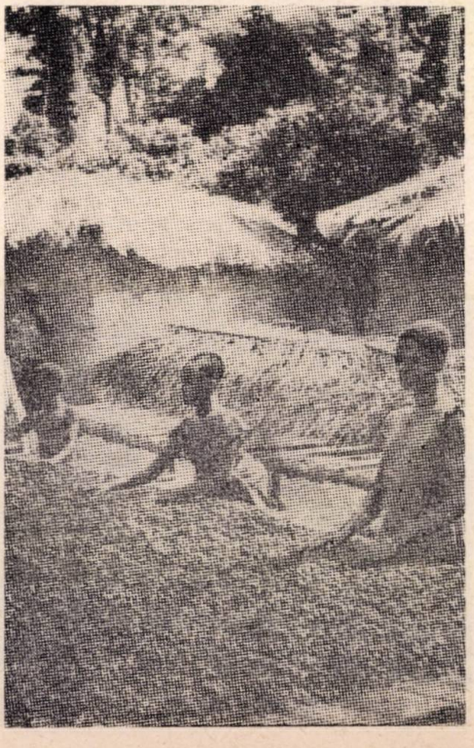

Peste un sfert de milion de ghanezi sînt ocupați în producția de cacao

O preocupare principală: dezvoltarea învățămîntului de toate gradele

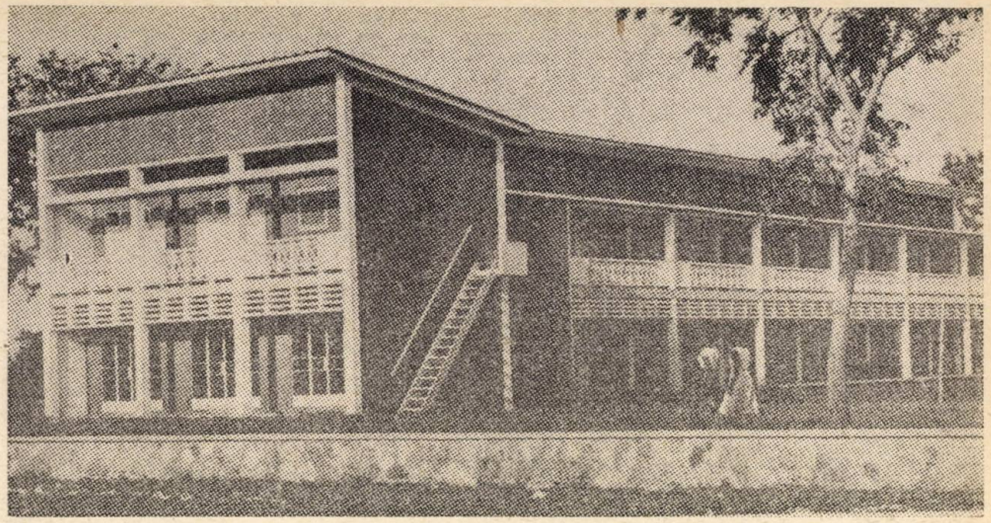

zintă și astăzi un capitol încă neîncheiat pentru istoriografi.

Dacă îți imaginezi. Accra, capitala țării, ca o imensă floare, petalele ei se deschid avid căutînd briza răcoroasă a oceanului. De pe promontoriul orașului și pînă la plajele Atlanticului, în paleta coloristică vegetală predomină verdele cenușiu. Frunzele lisei se îmbină, în coloritul lor închis, cu delicatele mimoze ale căror buchete în formă de umbrelușe au împrumutat strălucirea solară ; coacăzul african, galben și roz, abundă în grădinile și locurile de promenadă pînă la Labai Beach și Leagon ; migdalul autohton, cu mănunchiuri florale de culoarea gălbenelelor de la noi, își unduiește grațios silueta zveltă sub respirația oceanului. În regiunile mărginașe Accrei întîlnești cocotieri, palmieri, papaiul, bananierul, ultimul împovărat de fructele lunguiețe. În sezonul de primăvară — cam două luni pe an, septembrie și octombrie — cerul este mai generos în ploi. Anotimpul seamănă cu un miez de vară la Cîmpulung Muscel, cu deosebire că, pe acest meridian african, nu întîlnești meri singuratici la margine de drum. Accra — cu clădiri moderne în cartierul rezidențial, cu străzi a căror geometrie atestă intervenția unei municipalități grijulii să confere capitalei calitatea de oraș modern, cu parcuri întreținute de mîini harnice — reprezintă imaginea Ghanei noi.

Imaginea tradițională a acestei țări mi-a apărut însă într-o călătorie în interiorul teritoriului, pe cursul Voltei Negre, în regiunea Bonng-Ahofo, ținuturi cu o populație ce păstrează obiceiuri străbune și unde pădurea continuă să fie legendă și sursă de viață. Aurul verde are aici denumiri de profundă rezonanță africană, greu de pronunțat pentru străini : *bakunyankon, mahogani, wawa, shea.* Lemnul, la îndemîna omului, a fost folosit și continuă să fie utilizat în munca artizanilor sau pentru diverse alte întrebuințări „de casă". Din mahogani, singurul rezistent la umezeală, meșterii din sate modelează cu dalta capete de femei și bărbați ce amintesc de o artă foarte veche, aparținînd culturii pe care specialiștii o numesc „de Benin" (Nigeria de azi) și care a dat opere de primă importanță pentru specificul artei negre, prezente ca exponate de excepțională valoare la British Museum sau Luvru. În nord, pe mari suprafețe, crește arborele *shea :* din miezul nucilor lui localnicii scot un ulei cu multiple întrebuințări — gătit, luminat, ungerea pielii corpului spre a o feri de soarele de amiază. Tobele, instrumente muzicale larg răspîndite aici ca și în alte părți ale Africii negre, sînt confecționate dintr-un trunchi de arbore scobit, la capătul căruia se întinde o piele de animal, de obicei ureche de elefant. Pe alocuri obiect de rit, toba este în orice caz indispensabilă serbărilor. Proprietarul ei, toboșarul, apare peste tot ca o personalitate : el este sufletul ceremoniilor de familie sau ale colectivității ; de altfel în Ghana circulă și acum o zicală : „Creatorul a făcut mai întîi pe toboșar".

Ceea ce atrage însă atenția oricui în multe zone ale Ghanei sînt întinsele plantații ale „aurului brun", arbuștii din ale căror fructe se scoate produsul de cacao, cunoscut astăzi pretutindeni și sub diferite forme. Aici fructul de cacao ajunge la adevărata sa „desăvîrșire" în condiții de realizare ideală — căldură, umiditate și umbră. Peste un sfert de milion de ghanezi sînt ocupați numai în producția acestei culturi, iar numărul arborilor productivi ajunge la... 500 milioane exemplare. Dacă se ține seama că acest produs mobilizează o bună parte din forța de muncă a Ghanei, că producția de cacao dă cea mai mare parte a venitului național, că peste 70 la sută din valoarea totală a exporturilor este reprezentată de boabele brune, vom avea o imagine aproape integrală a importanței arborelui de cacao pentru această țară. Creșterea spectaculoasă în economia Ghanei a producției de cacao este elocvent exprimată prin cifre : în 1892 Ghana a exportat 12 tone de cacao, iar în anul 1966, an de vîrf pe plan cantitativ, ea a desfăcut pe piețele străine o producție de 381 000 tone, ocupînd de departe primul loc din lume. Sînt de netăgăduit avantajele creșterii arborelui de cacao, dar tot de netăgăduit și dramele ce le poate declanșa pentru o țară economia bazată pe monocultură. Este un fapt binecunoscut că regimul colonial, ca și în alte părți ale Africii, a orientat economia ghaneză spre o dezvoltare unilaterală, spre cultivarea exclusivă a arborelui de cacao. Această politică dirijată folosea importatorilor, aducîndu-le cîștiguri mari prin prelucrarea produsului brut de cacao; în schimb, „exportatorii" vindeau la prețuri impuse draconic de speculatorii de la Londra ai pieței. Acum, marile fluctuații ale prețurilor la cacao, cu o tendință permanentă de scădere, constituie — pe lîngă calamitățile ce se pot abate asupra recoltelor — fenomenul cel mai grav pentru masa de producători. Statisticile anului 1970 arată că prețurile pe piața londoneză au scăzut cu 20 la sută, ajungînd la 320 lire per tonă, față de 400 lire per tonă cu un an înainte. Iată de ce se impune ca în Ghana, țară eminamente agricolă, dar cu bogate resurse naturale — aur, bauxită, mangan, fier, cobalt — să se treacă la crearea unei economii naționale diversificate, punct de plecare obligatoriu pentru procesul transformărilor structurale în toate sectoarele societății ghaneze.

Planurile economice inițiate de autoritățile de la Accra țintesc tocmai spre dezvoltarea unor infrastructuri care să asigure, alături de agricultură, progresul multilateral al unei țări în curs de dezvoltare. Se preconizează mobilizarea unor importante fonduri pentru ca să sporească ponderea industriei în realizarea produsului național brut, se continuă eforturile pentru îmbunătățirea căilor de comunicație, pentru valorificarea resurselor hidraulice și, obiectiv major, pentru exploatarea tot mai rațională și la un grad tot mai eficient a resurselor naturale. La realizarea obiectivelor vitale ale națiunii ghaneze aflată în cel de-al XVI-lea an de la obținerea independenței politice — chema recent și președintele țării : „Vrem să fim stăpîni pe propriile noastre cămine, să ne hotărîm singuri soarta", spunea el, arătînd că transformările necesare nu pot fi obținute decît „dacă Ghana va fi independentă din punct de vedere economic".

Premisele transformărilor structurale le-am putut constata vizitînd Ghana, discutînd cu cei ce lucrează efectiv la construirea obiectivelor economice ce vor da profilul Ghanei epocii în care trăim. Riul Volta a fost prins în chingi de beton și fier, la 90 km de estuarul său din Golful Guineei, născindu-se printr-o muncă de mai mulți ani marele baraj de la Akosombo. În patru ani, pentru a se pune stavilă și a fi îmblînzite apele repezi ale Voltei, a trebuit să fie dislocate peste o jumătate de milion tone piatră, argilă și pămînt. Un sat, pierdut într-o zonă rurală, a devenit un orășel al industriei noi. În faza finală, hidrocentrala de la Akosombo va furniza aur alb în valoare de 768 000kw. Ea aprovizionează deja cele mai importante orașe ale Ghanei, Accra, Tema, Kamusa, Takoradi, unde există de altfel principalele obiective ale tinerei industrii din această țară. Cei ce au vizitat „marele Akosombo de pe riul suveran", cum se exprima un localnic, constructor la acest obiectiv de primă importanță, își dau seama că, încă de pe acum, se prefigurează triunghiul industrial al Ghanei : Accra, Akosombo, Tema. Apele zăgăzuite ale Voltei vor da viață unei suprafețe de 20 000 ha, contribuind vital la diversificarea agriculturii, iar rețeaua lacurilor artificiale va acoperi 3 500 mile, plasînd Ghana pe locul al patrulea din lume în acest domeniu. Se va îmbunătăți totodată rețeaua comunicațiilor fluviale și va exista în tot cursul anului o cantitate suficientă și constantă de apă în toate zonele țării. Mare port oceanic, Tema, perla litoralului ghanez, va deveni și un puternic centru industrial. Încă de pe acum, prin cele 40 de fabrici, o rafinărie de petrol, o oțelărie, unități textile, orașul se profilează ca o adevărată cetate a industriei ghaneze. Prin exploatarea marelui zăcămînt de bauxită de la Inchiniso, în vestul Ghanei, uzina de aluminiu din Tema, alimentată cu curent electric de la Akosombo, va fi aprovizionată cu materie primă internă, renunțîndu-se astfel la importuri. Actualele șantiere navale își vor mări capacitatea de producție (în prezent se construiesc anual 25 vase de pescuit de diverse tonaje, precum și iahturi).

Sînt numai cîteva repere ale Ghanei contemporane, o țară care, căutîndu-și drumul propriu, se alătură altor state africane în lupta pentru apărarea și consolidarea independenței naționale, pentru dezvoltarea de sine stătătoare. Sînt numai cîteva imagini ale țării ashanților, dagarilor, acansilor, maprusilor și a celorlalte populații ce conviețuiesc în țara arborelui de cacao. Care încetează treptat să fie singura lor speranță.

A XXVIII-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U.

Ion Datcu

ambasador, reprezentantul permanent al Republicii Socialiste România la O.N.U.

Ne aflăm la începutul unui eveniment familiar pe agenda diplomatică de toamnă a fiecărui an — sesiunea Adunării Generale a O.N.U.

Lucrările sesiunii se deschid sub auspicii mai bune, acelea ale unei situații internaționale care evoluează spre destindere. Este o perioadă în care, ca urmare a luptei popoarelor, a forțelor progresiste și democratice, s-au realizat primii pași spre o nouă etapă în dezvoltarea relațiilor internaționale.

Dacă O.N.U. a avut o contribuție modestă la această evoluție, roadele ei pe planul organizației se resimt. O mărturie elocventă este admiterea în O.N.U., în prima zi a actualei sesiuni, a celor două state germane — Republica Democrată Germană și Republica Federală Germania. Acest act — caracterizat de multe delegații, pe bună dreptate, ca istoric — este rezultatul și încununarea unei lupte duse, ani de-a rîndul, în primul rînd de țările socialiste; pentru România, care a militat activ pentru primirea în O.N.U. a celor două state germane, împlinirea acestui deziderat constituie un motiv de deosebită satisfacție.

Sesiunea Adunării Generale care tocmai a început este pe cale de a debarasa O.N.U. de o altă rămășiță a „războiului rece". Este vorba de încetarea folosirii egidei O.N.U. pentru amestecul în treburile interne ale poporului coreean. Un prim pas se va realiza prin desființarea așa-zisei comisii a Națiunilor Unite pentru unificarea și refacerea Coreei, ai cărei susținători au fost nevoiți — sub presiunea evenimentelor, a înțelegerii de către tot mai multe state a rolului său nefast în Coreea — să recomande în însuși raportul anual al „comisiei" autodizolvarea ei. Este o victorie a poziției consecvente promovată de R.P.D. Coreeană pentru realizarea năzuinței legitime a poporului coreean de a trăi într-un stat unitar, poziție pe care România a sprijinit-o activ.

Numărînd în prezent 135 membri, O.N.U. a realizat noi pași importanți pe calea apropierii de idealul universalității. Se realizează astfel, pentru prima dată în istoria omenirii, un cadru instituțional de cooperare universală — necesitatea unui asemenea gen de cooperare fiind astăzi mai mare ca oricînd. Evoluția O.N.U. spre universalitate coincide cu o epocă a istoriei în care se dezvoltă tot mai mult conștiința că problemele mari ale vieții internaționale, pentru a fi soluționate în interesul păcii și colaborării, reclamă participarea activă a tuturor statelor.

Este O.N.U. pregătită pentru a răspunde acestei necesități? Dacă răspunsurile la această întrebare diferă, aprecierea că „organizația se află la o răscruce" este frecvent rostită în sălile de conferințe ale O.N.U. și în afara lor. Care sînt, de fapt, alternativele?

Una este de a conferi O.N.U. un loc marginal în relațiile internaționale, de a-i orienta atenția spre probleme de natură exclusiv economică și socială care, desigur, își au importanța lor — sub pretextul că organizația nu este în măsură să trateze eficient problemele politice majore ale timpului nostru. Aceste tendințe nu sînt, firește, fără legătură cu faptul că prezența a noi state membre în ultimii 10—15 ani și sporirea numărului de state care doresc să promoveze o politică independentă, care să asigure suveranitatea și bunăstarea popoarelor lor, au făcut ca anumite „mecanisme de vot" să înceteze a mai funcționa. În unele cercuri — nefavorabile acestei evoluții — se vorbește chiar de o „lipsă de maturitate" a noilor state membre care, folosind majoritatea lor numerică, ar impune la O.N.U. rezoluții „nerealiste".

Cealaltă este de adaptare a organizației la cerințele realităților vieții internaționale contemporane, de a pune O.N.U. în situația de a-și putea îndeplini atribuțiile ce i-au fost încredințate prin Cartă. Este vorba, în primul rînd, de menținerea și întărirea păcii internaționale, reglementarea pașnică a diferendelor, promovarea cooperării internaționale, respectarea de către toate statele a principiilor dreptului internațional.

Opțiunea a fost, de fapt, făcută atunci cînd, examinînd punctul înscris de România pe agenda sesiunii trecute referitor la creșterea rolului O.N.U., Adunarea Generală a adoptat în unanimitate rezoluția prin care recunoaște că **„este imperios necesar ca organizația să devină un instrument mai eficace în apărarea și întărirea independenței și suveranității tuturor statelor, a dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta fără nici un amestec din afară și, potrivit Cartei, să acționeze cu toată fermitatea pentru prevenirea și curmarea actelor de agresiune sau a oricăror alte acțiuni care ar primejdui pacea și securitatea internațională".**

Firește, această rezoluție nu marchează decît un pas de început pe calea unui proces care va necesita un timp mai îndelungat. Problema creșterii rolului O.N.U. în viața internațională va figura și pe agenda sesiunii din acest an, urmărindu-se identificarea concretă a unor căi și mijloace menite să ducă la întărirea capacității de acțiune și la creșterea eficacității organizației.

De o mare importanță pentru această dezbatere este și faptul că recenta conferință la nivel înalt de la Alger a șefilor de state și guverne ai țărilor nealiniate — care constituie o parte însemnată a membrilor O.N.U. — a considerat potrivit să adopte o rezoluție specială în chestiunea creșterii rolului și eficacității O.N.U. Exprimîndu-și îngrijorarea față de „tendințele și practicile de ocolire a O.N.U. și reglementarea unor probleme internaționale importante care afectează interesele tuturor statelor", această rezoluție subliniază că „O.N.U. trebuie să contribuie la o mai mare democratizare a relațiilor internaționale, să se opună tuturor formelor de dominație și subjugare străină a altor popoare și țări și să încurajeze cooperarea internațională pașnică și echitabilă în toate domeniile și rezolvarea diferendelor internaționale prin mijloace pașnice, în conformitate cu Carta". Totodată, rezoluția apreciază că O.N.U. „trebuie să devină un for de rezolvare a celor mai importante probleme cu cea mai largă participare a țărilor interesate".

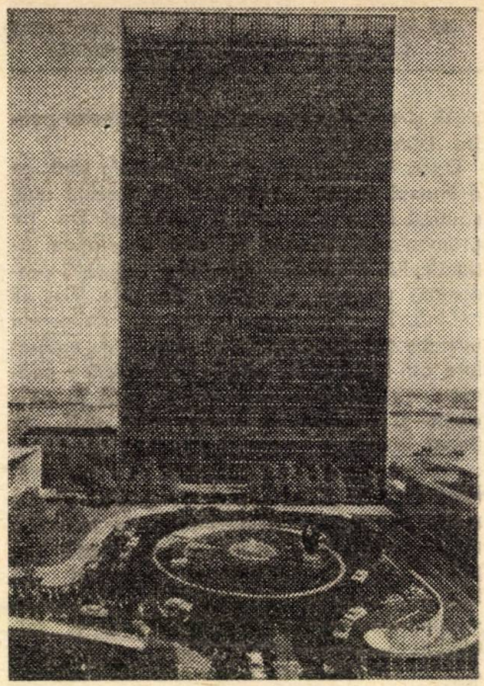

Sediul O.N.U.

O preocupare centrală a delegației române va fi de a lucra activ, în cooperare cu delegațiile celorlalte țări, pentru a realiza noi pași pe drumul început anul trecut, dînd expresie politicii constante a țării noastre formulată astfel de președintele **Nicolae Ceaușescu: „România acordă o mare însemnătate Organizației Națiunilor Unite, organismelor sale, considerînd că această organizație are un rol important în asigurarea cursului nou de destindere, a colaborării și păcii internaționale. (...) Guvernul român va acționa în continuare cu toată fermitatea pentru dezvoltarea și creșterea rolului Națiunilor Unite în viața internațională, pentru ca activitatea lor să devină mai eficientă și să contribuie mai activ la rezolvarea diferitelor probleme care preocupă omenirea".**

Ca și în anii trecuți, agenda sesiunii cuprinde numeroase probleme — sînt peste 100 de puncte pe ordinea de zi provizorie — marea lor majoritate fiind examinate și la sesiunile anterioare. Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, denumea ordinea de zi a sesiunilor O.N.U. ca fiind, în mare măsură „lista maladiilor cronice ale comunității internaționale". Într-un anumit fel, această apreciere este îndreptățită, dacă ținem seama că este vorba de probleme a căror soluționare cere eforturi îndelungate și mai ales voința politică de a ajunge la reglementări general acceptabile.

Una dintre acestea este situația din Orientul Apropiat, unde menținerea încordării și pericolul unui nou conflict cu grave consecințe constituie un motiv de îngrijorare pentru numeroase țări. Sesiunea oferă un prilej pentru continuarea și reînnoirea eforturilor diplomatice în direcția unei reglementări politice, pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

Problematica dezarmării cuprinde teme de o mare însemnătate cum ar fi organizarea unei conferințe mondiale de dezarmare, interzicerea armelor chimice și bacteriologice, proclamarea Oceanului Indian ca zonă a păcii etc. În dezbatere revine și punctul „consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale extrem de dăunătoare asupra păcii și securității internaționale" — subiect adus în preocupările Adunării Generale, în urmă cu trei ani, la inițiativa României. Punînd în aplicare poziția consecventă a partidului și guvernului țării noastre, delegația română va milita pentru realizarea unor acorduri corespunzătoare care să pună capăt cursei înarmărilor, cheltuielilor uriașe de mijloace materiale în scopuri destructive, pentru adoptarea unor măsuri reale de dezarmare — și în primul rînd de dezarmare nucleară.

Ca țară socialistă în curs de dezvoltare, România va acorda o importanță deosebită, participînd activ la dezbateri, problemelor dezvoltării, care vor ocupa un loc proeminent în lucrările sesiunii. În acest an va avea loc o primă examinare și evaluare de ansamblu a obiectivelor și politicilor stabilite prin strategia internațională a dezvoltării pentru cel de-al doilea Deceniu al O.N.U. pentru dezvoltare — strategie adoptată la sesiunea Adunării Generale din 1970. Este prilejul unei largi analize a celor mai adecvate căi de abordare a uneia din problemele cardinale ale contemporaneității — lichidarea subdezvoltării, a decalajului care separă țările lumii — și de sprijinire a eforturilor fiecărei țări de a pune în valoare resursele sale materiale și umane printr-o amplă cooperare internațională și cu sprijinul material al statelor dezvoltate. Vor fi discutate, de asemenea, o serie de aspecte specifice, cum sînt „rolul științei și tehnologiei moderne în dezvoltarea națiunilor" și „aplicarea calculatoarelor electronice și a tehnicilor de calcul la dezvoltare" — teme aduse în atenția organizației de România în 1970, respectiv 1968. Sînt domenii în care, fără îndoială, cooperarea internațională poate contribui mult la ridicarea din punct de vedere economic a țărilor în curs de dezvoltare.

O a treia mare categorie de probleme care va ocupa un loc de seamă în deliberările sesiunii o constituie aceea legată de eradicarea colonialismului. Lichidarea regimurilor colonialiste din Angola, Guineea-Bissau, Mozambic, Namibia, Rhodesia de Sud, rămîne în continuare un obiectiv în realizarea căruia O.N.U. este deplin angajată. Hotărîrea adoptată anul trecut de Adunarea Generală de a recunoaște mișcările de eliberare din unele teritorii coloniale ca singure reprezentante legitime ale popoarelor respective se cere consolidată. Poziția pe care delegația română o va adopta în cursul dezbaterii acestor probleme va fi o expresie fidelă a solidarității profunde ce leagă poporul nostru de toate popoarele care se ridică la lupta pentru cucerirea dreptului la o viață liberă, a hotărîrii sale de a sprijini mișcările de eliberare în eforturile lor de a lichida cît mai repede reziduurile sistemului colonial.

Agenda sesiunii cuprinde numeroase alte chestiuni legate de respectarea drepturilor omului, lichidarea politicii de apartheid, promovarea cooperării internaționale în domeniul social, codificarea și dezvoltarea dreptului internațional etc. asupra cărora spațiul nu îngăduie să ne oprim.

Pentru delegația română se anunță o sesiune de muncă intensă. În conformitate cu mandatul încredințat de conducerea de partid și stat, delegația va depune toate eforturile pentru a aduce contribuția activă și constructivă a României la soluționarea marilor probleme actuale, la sporirea aportului O.N.U. în întărirea înțelegerii și colaborării internaționale, la transformarea organizației într-un instrument de largă cooperare între toate statele.

Din introducerea la Raportul secretarului general al O.N.U.

— extrase —

În decursul ultimilor ani, Organizația Națiunilor Unite a înregistrat progrese însemnate în realizarea universalității sale și pentru prima dată în istorie a devenit posibilă existența unei organizații care să reprezinte omenirea în ansamblul ei.

Niciodată omenirea nu a resimțit mai mult și mai acut decît acum necesitatea unei cooperări internaționale și în același timp universale în toate domeniile de activitate. Independent de dificultățile de ordin politic ale epocii noastre și de problemele privind securitatea, în prezent există o serie de probleme mondiale, care, fără îndoială, pot fi soluționate în mod eficace numai prin intermediul unor instituții multilaterale. Sporirea activității Organizației în domeniile mediului înconjurător, resurselor naturale, populației, spațiului extraatmosferic și fundului mărilor dovedește că statele membre sînt conștiente de această necesitate.

Organizația Națiunilor Unite nu va face progrese prin discursuri solemne de aprobare și sprijin, care nu sînt izvorîte din convingeri interioare, realism și voință de participare. Dacă vrem ca Organizația să devină ceea ce guvernele și popoarele lumii doresc și ceea ce reclamă propriile lor probleme, trebuie să depunem eforturi susținute pentru a înțelege schimbările radicale ce caracterizează lumea de azi, să procedăm la adaptările necesare și, acolo unde este cazul, să elaborăm noi mecanisme și metode.

Eforturile actuale ale guvernelor în cadrul Națiunilor Unite pot fi clasificate în trei forme de activități, care se desfășoară simultan. Există mai întîi efortul de zi cu zi de a menține pacea și securitatea, de a rezolva și, dacă este posibil, de a preveni conflictele, precum și efortul de a face față imediat problemelor internaționale cu caracter politic sau de altă natură, cum ar fi, de exemplu, operațiunile de ajutorare în timpul stărilor de urgență. Activitățile pe termen mijlociu mobilizează cea mai mare parte a resurselor financiare și umane ale Organizației. Aceste activități cuprind problemele urgente, care reclamă eforturi susținute pe o perioadă mai lungă de timp, cum sînt dezarmarea, dezvoltarea, comerțul, populația, mediul înconjurător, resursele naturale și aspecte privind pregătirea pentru viitor a altor probleme cum sînt fundul mărilor și spațiul extraatmosferic. În sfîrșit, există, de asemenea, obiectivul pe termen lung pentru care aceste activități reprezintă, într-un anumit fel, terenul de încercare, pregătire și experimentare. Acesta este procesul prin care asociația actuală de state ce compun Națiunile Unite se poate transforma, datorită experienței practice, într-un instrument mai sigur de ordine și de cooperare mondială, acceptat și respectat de toate guvernele și capabil să salvgardeze interesele comune ale umanității într-o lume în care coexistă o multitudine de state din ce în ce mai interdependente, dar suverane.

A recurge la diplomația preventivă multilaterală și la bunele oficii ale unuia sau altuia dintre organele Națiunilor Unite este un procedeu care poate fi, desigur, exploatat mai mult. Eforturile de acest gen nu concurează raporturile bilaterale normale ale guvernelor, ci sînt un complement al lor. Ele reflectă faptul că există unele probleme care nu pot fi rezolvate nici pe calea negocierilor bilaterale, nici prin îmbunătățirea generală a climatului internațional, sau prin destinderea între marile puteri. Conflictul din Orientul Mijlociu, problemele arzătoare ale Africii australe și situația din Cipru sînt doar cîteva exemple. În aceste cazuri — ar putea fi citate și altele — demersul multilateral al Organizației Națiunilor Unite este complementul diplomației bilaterale normale. Trebuie să recunoaștem că nu există neapărat incompatibilitate între diplomația bilaterală și diplomația multilaterală. Ele se sprijină, sau ar trebui să se sprijine una pe alta, fiecare prezentînd avantaje speciale în funcție de situație. Nu există doar o singură cale spre pace, trebuie să le încercăm pe toate.

Este neîndoios că destinderea încordării internaționale, oricare ar fi mijlocul prin care ea se obține, contribuie la acțiunea generală de luptă pentru pace în lume. Astfel, de pildă, deschiderea lucrărilor Conferinței europene pentru securitate și cooperare de la Helsinki, din luna iulie anul acesta, este un eveniment important și promițător. O Europă care ar trăi armonios în limitele sale, sensibilă la nevoile altora și conștientă de marile sale responsabilități internaționale, precum și de posibilitățile de care dispune, ar constitui un element pozitiv în instaurarea unei păci trainice în lume.

Făcînd abstracție de pericolul pe care îl reprezintă pentru pacea lumii continuarea cursei înarmărilor, omenirea va continua să fie lipsită de largi resurse umane și materiale, reclamate grabnic de proiecte mai constructive, atîta vreme cît nu va exista un progres adevărat în domeniul dezarmării. Este neîndoios că o destindere apreciabilă a încordării internaționale constituie primul pas esențial către orice progres semnificativ. Negocierile bilaterale și regionale sînt un element important în efortul care vizează obiectivul mai larg al unei dezarmări generale.

În mod inevitabil se pun două întrebări. De ce fel de organizație mondială avem nevoie? Și care este în realitate tipul de organizație mondială pe care guvernele sînt de fapt dispuse să-l accepte? O analiză a problemelor cu care sîntem confruntați în mod neîndoielnic va trebui să ne permită să găsim un răspuns logic la prima întrebare, însă este mai dificil de răspuns la cea de-a doua. Doresc, într-adevăr, majoritatea statelor membre o organizație care să fie mai mult decît un mecanism de conferințe și un forum pentru promovarea politicilor naționale? Vor ele oare cu adevărat o organizație care să poată juca un rol util și activ în concentrarea eforturilor internaționale pentru soluționarea problemelor cele mai dificile și mai controversate și care, procedînd astfel, va dobîndi, în anumite situații, un avînt care să-i fie propriu? Aceasta este întrebarea fundamentală la care statele membre trebuie să răspundă atunci cînd își formulează pozițiile lor politice, la O.N.U. și în alte organizații internaționale.

În această sală a noului centru internațional de conferințe, din apropierea Palatului Națiunilor din Geneva, se desfășoară lucrările fazei a doua a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa.

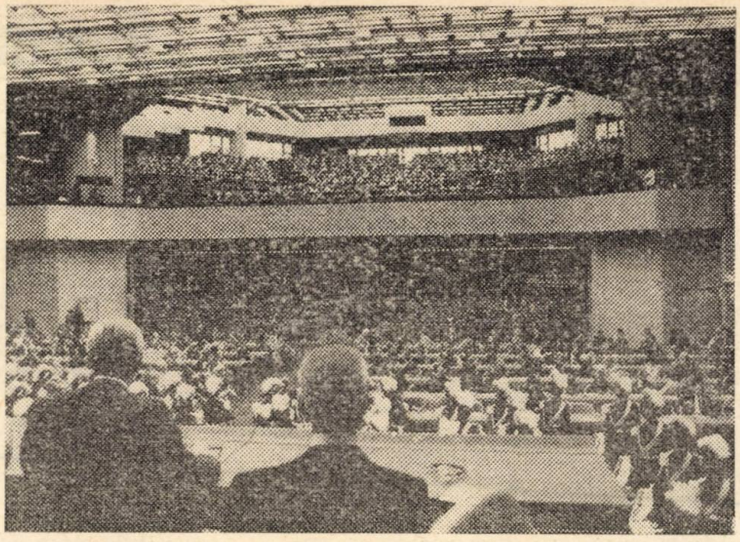

Deschiderea celei de a doua faze a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa

Corespondență din Geneva de la N. Răzvan

Marți, 18 septembrie 1973, la Centrul internațional pentru conferințe de la Geneva (C.I.C.G.), printr-o ședință festivă, s-a deschis cea de a doua fază a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa. Așteptată cu viu interes de opinia publică europeană, de observatorii politici din lumea întreagă, această deschidere, în prezența reprezentanților presei, radioului și televiziunii, vine să marcheze un jalon nou în evoluția relațiilor dintre state pe continent. În condițiile intensificării contactelor politice pe diverse planuri, ale dezvoltării cooperării și extinderii schimburilor atît în sfera producției materiale, cît și în cea a valorilor spirituale, țările interesate au trecut la o treaptă superioară de organizare a eforturilor lor îndreptate spre statornicirea unor relații noi în Europa. Este vorba de angajarea într-un efort colectiv a tuturor acestor țări, fie ele mici, mijlocii sau mari, pentru lichidarea sechelelor războiului cald și rece, și — ceea ce este cel mai important — deschiderea unui nou orizont popoarelor europene, de dezvoltare liberă și independentă, conformă intereselor și năzuințelor fiecăruia dintre ele, fără nici un pericol de amestec din afară.

Istoricul acestei Conferințe nu este prea îndelungat. Ideea a apărut la București și actul de naștere este Declarația din 1966 cu privire la întărirea păcii și securității în Europa.

Militînd consecvent pentru realizarea acestei idei, țările socialiste — împreună cu celelalte țări interesate — au depus multe străduințe, în primul rînd pentru ca sensul preconizat să fie înțeles de toți și, apoi, ca prin măsuri concrete, această conferință să devină o realitate. Încheierea cu succes a Consultărilor multilaterale de la Helsinki și ținerea primei faze a Conferinței la nivelul miniștrilor afacerilor externe au făcut să se întărească încrederea că edificarea unui sistem trainic de securitate și cooperare în Europa este în putința popoarelor interesate. S-a adeverit încă o dată conceptul că atunci cînd ideile cuprind masele devin o forță materială de neînvins. Ideea Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa a devenit un adevărat program și observatorii politici prezenți la deschidere au relevat în mod deosebit tocmai faptul că acest program, elaborat cu trudă și migală la Helsinki — mai întîi în complexul de la Dipoli și apoi în Palatul Finlandia — își va găsi aprofundarea, în vederea elaborării de hotărîri, în această fază de lucru.

Importanța și sarcinile care revin celei de a doua faze a Conferinței au fost evocate de ambasadorul R. Bundschedler, șeful delegației Elveției, care a deschis lucrările în calitate de reprezentant al țării gazdă.

Imediat după ședința festivă, s-a trecut la începerea activității în organele de lucru, Comitetul de coordonare și comisiile pe probleme : Comisia întîia pentru problemele securității, Comisia a doua pentru cooperarea economică și Comisia a treia pentru cooperarea culturală. A doua zi s-au început lucrările în zece din cele douăsprezece organe subsidiare ale comisiilor, care, în fapt, determină și caracterul acestei faze a Conferinței, concepută ca un laborator în care se analizează fiecare problemă în parte, urmînd ca prin sinteza pozițiilor exprimate să se elaboreze documentele Conferinței. Practic, are loc o abordare frontală a întregii tematici pe care o cuprinde ordinea de zi.

1. Desigur, pe prim plan se găsesc *problemele referitoare la securitatea în Europa*, ale edificării unui sistem nou de relații, care să asigure fiecărei națiuni dezvoltarea liberă și independentă, la adăpost de orice pericol de folosire a forței sau amenințarea cu forța. De modul în care sînt rezolvate aceste probleme depinde în mare măsură și cooperarea, deoarece extinderea deplină a legăturilor economice și schimburilor culturale nu poate avea loc decît în condițiile unei securități reale, bazate pe respectarea strictă a principiilor egalității între toate statele participante, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și nerecurgerii la forță sau amenințarea cu forța.

Tematica acestui obiectiv fundamental al Conferinței este împărțită în trei grupe principale de probleme, care definesc și sarcinile mai importante ale acestei faze :

a) Specificarea distinctă, clară și precisă a principiilor care trebuie să guverneze relațiile dintre state în Europa.

În documentele finale de la Helsinki a fost deja întocmită o listă care cuprinde zece asemenea principii : egalitatea suverană și respectarea drepturilor inerente suveranității ; nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forța ; inviolabilitatea frontierelor ; integritatea teritorială a statelor ; reglementarea pașnică a diferendelor ; neintervenția în treburile interne ; respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ; egalitatea în drepturi a popoarelor și dreptul lor de a dispune de ele însele ; cooperarea între state ; îndeplinirea cu bună credință a obligațiilor, în conformitate cu dreptul internațional. Acum, în cea de a doua fază a Conferinței, urmează să se dezvolte conținutul fiecărui principiu și să se elaboreze documente de formă corespunzătoare. În opinia guvernului român, aceste principii trebuie să facă obiectul, sub formă de declarații solemne, acorduri, tratate, a unor angajamente asumate de toate statele participante, prin care să se statueze și să se garanteze aplicarea lor. Aceste documente solemne ar urma să fie înregistrate la O.N.U.

b) Stabilirea de măsuri care să asigure aplicarea principiilor. Dezbaterile de la Helsinki au relevat că pentru a se da valoare principiilor elaborate este necesar să se stabilească și măsuri de punerea lor în aplicare. La reuniunea miniștrilor afacerilor externe, care a avut loc în iulie a.c., Republica Socialistă România a propus adoptarea unui document privind măsuri destinate să facă efectivă nerecurgerea la forță sau la amenințarea cu forța. Punerea de acord a pozițiilor statelor participante asupra unor asemenea măsuri de ordin politic, juridic, militar, economic și cultural ar avea o importanță deosebită, dîndu-se un conținut concret angajamentelor asumate. Popoarele europene ar putea să vadă că de la declarațiile de intenții, care au importanța și menirea lor, la această conferință se face un pas înainte, se întreprind și acțiuni concrete care să asigure punerea în aplicare a angajamentelor asumate.

Corolarul nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța l-ar forma elaborarea mecanismelor necesare reglementării pe cale pașnică a diferendelor existente și a celor care ar putea apare între statele participante. Deja partea elvețiană a făcut cunoscută intenția sa de a supune

dezbaterilor un proiect de document în această privință.

c) Examinarea aspectelor militare ale securității, avînd în vedere că eforturile îndreptate spre dezarmare sînt complementare destinderii politice și sînt elemente esențiale ale unui proces în care toate statele participante au interes vital. Problemele militare fac parte integrantă din problematica securității pe continent. În concepția guvernului român, ca și a altor guverne participante, edificarea unei securități reale pe continent este de neconceput fără măsuri efective de dezangajare militară și dezarmare.

În această etapă se au în vedere trei chestiuni principale. În primul rînd, stabilirea unor principii de bază pentru negocierile asupra diferitelor aspecte ale dezangajării militare și dezarmării, cum ar fi, de exemplu, principiul că nu se va întreprinde nimic de natură a diminua securitatea vreunui stat participant la Conferință. În al doilea rînd, luarea unor măsuri concrete de întărirea încrederii și creșterea stabilității, cum ar fi notificarea marilor manevre militare și mișcări de trupe, invitarea de observatori la asemenea manevre militare și mișcări de trupe, manifestarea de reținere în organizarea de mari manevre militare și mișcări de trupe, renunțarea la masarea de trupe la granițele cu alte state, interzicerea instalării de noi baze militare, inclusiv baze nucleare, pe teritoriul altor state și altele. În al treilea rînd, Conferința ar trebui să stabilească un program de măsuri care să facă obiectul negocierilor viitoare, deoarece numai în acest fel s-ar oferi popoarelor perspectiva eforturilor întreprinse, aceea a reducerii și în cele din urmă retragerii tuturor forțelor armate de pe teritoriul altor state, a desființării blocurilor militare, reducerii progresive a bugetelor militare și a forțelor armate naționale, începînd, bineînțeles, cu bugetele militare și forțele armate ale țărilor puternic înarmate, al unei dezangajări și dezarmări reale în Europa.

2. *Cooperarea în domeniile economiei, științei, tehnicii și al mediului înconjurător.*

Participanții și-au propus să stabilească bazele noi ale cooperării general-europene în vederea asigurării unei dezvoltări mai rapide a fiecărei țări și, pe această cale, a întregului continent. De asemenea, se prevede elaborarea de măsuri și acțiuni pentru realizarea obiectivului propus.

a) În primul rînd, se prevede elaborarea de dispoziții generale și măsuri concrete pentru dezvoltarea comerțului și a schimburilor de servicii între statele participante, aplicarea clauzei națiunii celei mai favorizate, reducerea și eliminarea progresivă a obstacolelor de orice natură care împiedică dezvoltarea comerțului. În acest sens, se are, de asemenea, în vedere facilitarea contactelor de afaceri, a schimburilor de informații asupra posibilităților comerciale și asupra condițiilor specifice ale comerțului, precum și alte asemenea ameliorări.

b) De asemenea, se au în vedere măsuri menite să încurajeze dezvoltarea cooperării industriale și proiecte de interes comun. În mod deosebit sînt avute în vedere măsurile pe care guvernele ar putea să le ia pentru a crea condiții favorabile unor asemenea forme cum sînt cooperarea în producție și pentru comercializarea de produse, schimbul de informații privind posibilitățile cooperării industriale, ameliorarea condițiilor de înfăptuire a proiectelor și alte măsuri care ar putea dezvolta și facilita diferitele forme de cooperare industrială. Printre proiectele de interes comun o atenție prioritară se acordă acelora din domeniile resurselor energetice, exploatării materiilor prime și, în cazurile adecvate, transportului și telecomunicațiilor.

c) Se vor căuta căi noi de îmbunătățire a contactelor și informațiilor pentru facilitarea accesului la noile realizări ale științei și tehnicii, în scopul soluționării celei mai eficace a problemelor de interes comun în acest domeniu și îmbunătățirii condițiilor de viață.

d) Se vor defini cele mai adecvate forme și metode de cooperare bilaterală și multilaterală, inclusiv cooperarea regională și subregională, pentru protecția mediului înconjurător, în special în ceea ce privește protecția mărilor care înconjoară Europa, a apelor și a atmosferei ; îmbunătățirea condițiilor mediului și de viață, mai ales în orașe ; protecția naturii și resurselor sale.

e) Vor fi examinate probleme referitoare la dezvoltarea transporturilor și comunicațiilor între statele participante, promovarea turismului, aspecte economice și sociale ale mîinii de lucru migrante, formarea de cadre în diferite domenii ale activității economice, precum și alte chestiuni de interes comun.

Țara noastră s-a pronunțat în mod consecvent pentru eliminarea discriminărilor și barierelor din calea liberului schimb și crearea condițiilor care să asigure o cooperare largă între toate statele, indiferent de sistem social, de mărime sau așezare geografică. În concepția română există o singură Europă și orice divizare, care prejudiciază cooperarea liberă, reciproc avantajoasă, contravine însăși firii lucrurilor, este artificială și dăunătoare, în ultimă instanță, tuturor popoarelor de pe continent.

Totodată, extinderea cooperării și dezvoltarea schimburilor economice și comerciale trebuie să aibă în vedere elementul important al sprijinirii țărilor mai puțin dezvoltate de pe continent pentru a se realiza o cît mai mare omogenizare a nivelurilor de dezvoltare economică. Aceasta ar fi spre binele tuturor națiunilor, pentru că ar crește substanțial posibilitățile de schimburi pentru toți. Sprijinirea dezvoltării unor națiuni cu resurse mai reduse prezintă avantaj și pentru țările puternic industrializate, deoarece, în acest fel, s-ar mări atît piața de desfacere, cît și posibilitățile de import ale acestor țări dezvoltate. Trebuie să se aibă în vedere sprijinirea întregului proces al dezvoltării în lume.

3. *Cooperarea în domeniul umanitar și alte domenii.* Titlul nu reușește să exprime conținutul preconizat al negocierilor. În fapt, se are în vedere examinarea posibilităților de cooperare menite să creeze cele mai bune condiții pentru sporirea schimburilor culturale și educative, pentru o mai bună difuzare a informației, pentru dezvoltarea contactelor umane și rezolvarea unor probleme umanitare.

Edificarea sistemului de securitate europeană și dezvoltarea bazei pe care o constituie relațiile politice și schimburile economice creează condițiile necesare și pentru extinderea cooperării în domeniile culturii și schimburilor de persoane, în conformitate cu principiile stabilite ale egalității, independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

a) Se vor pregăti propuneri de natură să favorizeze creșterea contactelor dintre persoane, instituții și organizații, acordîndu-se atenția cuvenită unor aspecte cum sînt : legăturile de familie, turismul și întîlnirile între tineri.

b) Se vor elabora propuneri pentru facilitarea extinderii informației pe cale orală și tipărită, prin filme, radio și televiziune. În acest scop se pot avea în vedere încurajarea încheierii pe termen lung sau scurt de acorduri între statele participante, precum și alte asemenea acțiuni.

c) Se vor pregăti propuneri în scopul lărgirii și îmbunătățirii cooperării și schimburilor în diferite domenii ale culturii pe calea extinderii relațiilor dintre instituțiile guvernamentale și organizațiile neguvernamentale competente care se ocupă de problemele culturii, a promovării unei cît mai depline cunoașteri reciproce a realizărilor în domeniul literaturii și artei, extinderea contactelor dintre artiști etc. În acest scop, se are în vedere elaborarea componentelor și obiectivelor unei dezvoltări armonioase a schimburilor culturale și între oameni pe termen lung.

d) Se vor examina propuneri în scopul lărgirii cooperării și schimburilor în domeniile educației și științei, luîndu-se în considerare, în special, extinderea legăturilor dintre instituțiile de stat și organismele neguvernamentale, soluționarea unor probleme de echivalare a gradelor și diplomelor universitare, încurajarea studiului limbilor străine și altele.

România, atît la Consultările multilaterale, cît și în prima fază a Conferinței, s-a pronunțat pentru îmbunătățirea condițiilor acestei cooperări, pentru ca educația, cultura, informația și schimburile de persoane să slujească mai bine statornicirea încrederii și respectului reciproc, a cunoașterii reciproce.

4. *Urmările instituționale ale Conferinței.*

Pe măsură ce se adîncește procesul de examinare a problemelor pe care le ridică crearea noului sistem de securitate și cooperare în Europa, apare tot mai evidentă necesitatea asigurării cadrului instituțional necesar pentru organizarea și coordonarea eforturilor în această direcție. Țara noastră s-a pronunțat astfel pentru crearea unui organism pentru consultări, format din reprezentanții tuturor statelor participante. Acestui organism i-ar reveni sarcina de a urmări aducerea la îndeplinire a hotărîrilor adoptate la Conferință și pregătirea altor conferințe, avînd în vedere caracterul de proces al edificării sistemului de securitate și cooperare în Europa.

Abordînd cu vigoare și responsabilitate din prima zi toată această tematică, participanții au exprimat hotărîrea de a depune toate eforturile ca lucrările să se încheie cît mai curînd posibil. Pronosticurile merg de la trei la șase luni. Mai multe delegații și-au exprimat dorința ca această fază să se încheie în luna noiembrie pentru a permite reunirea șefilor de state și de guverne încă în acest an. Alți participanți apreciază însă că, avînd în vedere tematica largă și volumul mare de propuneri, importanța pe care o prezintă elaborarea documentelor finale ale Conferinței, negocierile ar putea să dureze pînă în luna aprilie 1974, cu o pauză de o lună la hotarul dintre cei doi ani.

Atît în rîndul delegațiilor, cît și în cel al ziariștilor prezenți la deschidere, prevalează aprecierea că modul în care a fost început procesul tratativelor în cea de a doua fază a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa este de bun augur. Rămîne ca delegațiile, statele participante — fiecare în parte și toate la un loc — să îndreptățească așteptările popoarelor europene, ale opiniei publice din lumea întreagă de a se pune baze solide noului sistem de relații în Europa.

Necesitatea unor măsuri pe plan internațional

În direcția sprijinirii, pe plan internațional, a eforturilor țărilor în curs de dezvoltare, o importanță deosebită prezintă, între altele, aplicarea largă și deplină a tratamentului comercial preferențial în favoarea țărilor în curs de dezvoltare, în baza sistemului generalizat de preferințe deja adoptat. Însemnătatea acestuia este legată, pe de o parte, de faptul că aproape 80 la sută din exportul țărilor în curs de dezvoltare este îndreptat încă spre țările dezvoltate, iar, pe de altă parte, de faptul că sistemul de preferințe vizează în principal produsele manufacturate, adică tocmai produsele în desfacerea cărora pe piața mondială țările în curs de dezvoltare întîmpină cele mai mari greutăți, atît datorită competitivității reduse, cît și unor obstacole tarifare și netarifare ridicate de statele capitaliste economic avansate. Trebuie ținut cont, totodată, că de expansiunea exporturilor de produse manufacturate depinde, în largă măsură, însăși dezvoltarea tinerelor industrii ale țărilor în curs de dezvoltare. Ca atare, aplicarea largă, nediscriminatorie a preferințelor comerciale în favoarea acestor țări, îmbunătățirea sistemului generalizat de preferințe prin lărgirea gamei produselor incluse în acest sistem, prin desființarea restricțiilor cantitative la importurile preferențiale — așa cum au solicitat țările în curs de dezvoltare în cadrul recentei reuniuni ministeriale a G.A.T.T., care a deschis negocierile comerciale multilaterale — ar putea constitui elemente concrete în cadrul celui de-al doilea Deceniu al dezvoltării, lansat de O.N.U. pentru anii '70.

Însemnătate ar putea avea, în aceeași direcție, și îmbunătățirea asistenței financiare acordată țărilor în curs de dezvoltare. O asemenea îmbunătățire se impune în condițiile tendințelor manifestate pînă în prezent. Pe plan real, fluxurile financiare spre țările în curs de dezvoltare s-au redus. De unde în 1960 totalul acestor fluxuri reprezenta, în medie, peste 0,9 la sută din totalul produselor naționale brute ale țărilor capitaliste dezvoltate, procentul a ajuns în 1972 la 0,77 la sută. În același timp, în ansamblul acestor fluxuri, ponderea fondurilor publice a scăzut de la 61 la sută la 44 la sută, reprezentînd acum doar 0,34 la sută din totalul produselor naționale brute ale țărilor capitaliste avansate. Totodată, inflația instalată puternic în țările occidentale, traducînd o diminuare progresivă a substanței monedelor acestor țări, a redus sensibil semnificația reală a fluxurilor financiare către țările în curs de dezvoltare. Scăderea ponderii donațiilor și împrumuturilor guvernamentale în favoarea celor private (cu dobînzi ridicate) a amplificat îngrijorător cuantumul datoriei externe a țărilor în curs de dezvoltare. Aceasta a ajuns la aproape 70 miliarde dolari în prezent, de la 21 miliarde în 1960. În condițiile tendințelor manifestate, se apreciază că serviciul datoriei externe (dobînzile și amortismentele) va depăși, în curînd, intrările de capital sub formă de asistență financiară. „Ajutorul care se autodevoră" ! — exclama un fost director al Băncii Mondiale. Sau, cum se exprima și mai plastic un alt economist : „Occidentul ia cu o mînă ceea ce dă cu cealaltă".

Sînt, astfel, de o deplină legitimitate cerințele țărilor în curs de dezvoltare în sensul lărgirii și ameliorării structurale a asistenței financiare prin : stabilirea cuantumului minim al acestei asistențe la nivelul de 1 la sută din produsul național brut al fiecărei țări capitaliste dezvoltate ; creșterea, în totalul asistenței financiare, a ponderii fondurilor publice pînă la nivelul de 70 la sută ; concentrarea asistenței în domeniile educației științifice și tehnice, pregătirii profesionale, răspîndirii tehnicilor, tehnologiilor moderne și inovațiilor etc. ; adoptarea unor măsuri care să pună la adăpost țările în curs de dezvoltare de fluctuațiile valutare, care să asigure compensarea diminuării pe plan real a asistenței, datorită deprecierii inflaționiste a monedelor occidentale ; stabilirea unei legături între emiterea unor noi mijloace de plată pe plan internațional și finanțarea dezvoltării etc.

Imense resurse pentru reducerea și eliminarea decalajelor ar putea oferi rezolvarea, în conformitate cu cerințele epocii noastre, cu dorința însăși a umanității, a ecuației „celor trei D" : dezarmare, decolonizare, dezvoltare. „Succesul activităților internaționale — se spune în documentul O.N.U. cu privire la strategia pentru cel de-al doilea Deceniu al dezvoltării — va depinde în mare parte de îmbunătățirea ansamblului situației internaționale ; el va depinde, în special, de progresele concrete care vor fi realizate pe calea dezarmării generale și complete, a eliminării colonialismului, discriminării rasiale, apartheidului și ocupației teritoriilor oricăror state, ca și de promovarea egalității în drepturi politice, economice, sociale și culturale, pentru toți membrii societății. Progresele pe calea dezarmării generale și complete ar urma să elibereze resurse suplimentare importante care ar putea fi consacrate dezvoltării economice și sociale, în special a țărilor în curs de dezvoltare". O cifră trebuie, în context, reținută : asistența financiară acordată țărilor în curs de dezvoltare este în prezent de 18 miliarde dolari, în timp ce bugetele militare se ridică, în total, la peste 200 miliarde.

De o mare însemnătate, în lupta țărilor în curs de dezvoltare pentru independență, pentru progres economic și social, pentru lichidarea decalajelor, este amplificarea continuă a colaborării dintre ele, precum și extinderea relațiilor lor economice, politice, tehnico-științifice, culturale cu țările socialiste care, pe deplin solidare cu cauza dreaptă a popoarelor din statele ce au pășit pe drumul dezvoltării de sine stătătoare, își aduc o contribuție activă la susținerea, pe diverse planuri (economic, comercial, financiar, politic) a eforturilor acestora.

În conformitate cu aspirațiile popoarelor

România, țară socialistă în curs de dezvoltare, își exprimă acordul și sprijină strategia internațională din cadrul celui de-al doilea Deceniu al dezvoltării. Fiind conștientă că răspunderea pe calea progresului revine fiecărei țări în parte și că trebuie să se bazeze, în acest sens, în primul rînd pe eforturile proprii, România face totul pentru a elimina distanța care o separă încă de țările avansate din punct de vedere economic, aflîndu-se, în această direcție, angajată plenar într-un proces complex, corelat și dinamic, de dezvoltare multilaterală. **„România, țară socialistă, ea însăși în curs de dezvoltare** — arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu — s-a angajat într-un amplu efort pentru realizarea unor profunde transformări în toate domeniile de activitate, pentru accelerarea ridicării sale economico-sociale și apropierea într-un timp cît mai scurt de țările avansate".**

Totodată, țara noastră consideră că este necesar să se asigure tuturor statelor în curs de dezvoltare sprijinul comunității internaționale, în vederea progresului lor economic și social.

România împărtășește preocupările acestor țări, fiind de altfel confruntată, așa cum este cunoscut, cu o serie de probleme similare, generate de nivelul scăzut de la care a pornit în dezvoltarea sa socialistă. Cu toate marile succese obținute, economia românească mai are încă de parcurs o perioadă destul de îndelungată pentru a intra în rîndul economiilor dezvoltate — după cum se știe, obiectiv central al planurilor de dezvoltare ale României. În acest spirit, acționează țara noastră în cadrul U.N.C.T.A.D., G.A.T.T., al altor organizații internaționale. Pornind de la nivelul actual al dezvoltării sale economice în raport cu țările economic avansate (avînd, de pildă, un venit național pe locuitor în jur de 800 de dolari și peste 46 la sută din populația activă ocupată în agricultură), România consideră că este îndreptățită să beneficieze de sistemul preferințelor comerciale — unul din elementele ansamblului de măsuri în favoarea țărilor în curs de dezvoltare, vizate de cel de-al doilea Deceniu al dezvoltării — făcînd demersuri în acest sens pe lîngă statele industrializate donatoare de preferințe (deocamdată, au răspuns pozitiv Austria, țările Pieței comune, Japonia, Australia, Noua Zeelandă).

De asemenea, România militează alături de țările în curs de dezvoltare pentru satisfacerea revendicărilor lor, pentru situarea acestor țări într-o poziție echitabilă în cadrul diviziunii mondiale a muncii, prin crearea de relații economice internaționale de natură să faciliteze accesul produselor lor pe piețele externe, să oprească deteriorarea raportului lor de schimb, să asigure un transfer de resurse financiare către ele. Pentru promovarea largă și ameliorarea substanțială a sistemului generalizat de preferințe, pentru realizarea unei diviziuni mondiale mai juste și mai echitabile, pentru instituirea unor structuri comerciale și monetare favorabile țărilor în curs de dezvoltare, pentru adoptarea de măsuri internaționale concrete, imediate și eficace în vederea facilitării și potențării eforturilor lor, s-a pronunțat țara noastră în numeroase rînduri, în cadrul U.N.C.T.A.D., al altor organizații internaționale, și din nou, zilele trecute, în cadrul reuniunii ministeriale a G.A.T.T., subliniind necesitatea ca viitoarele negocieri comerciale multilaterale, precum și cele monetare, ce urmează a se desfășura în curînd, să conducă la rezultate de natură să contribuie, prin sprijinirea pe plan comercial și valutar-financiar a țărilor în curs de dezvoltare, la ridicarea lor economico-socială, la reducerea și lichidarea decalajelor care le separă de țările avansate.

În același timp, pe deplin solidară cu lupta acestor state pentru independență, pentru emancipare economică, pentru lichidarea subdezvoltării, a decalajelor, țara noastră contribuie — în raport cu potențialul său — la sprijinirea eforturilor interne depuse de aceste țări pe linia progresului economic (extinde cooperarea economică și comercială, participă la fluxul de tehnică nouă către aceste state, construiește în colaborare obiective industriale, acordă credite, pregătește specialiști, acordă asistență tehnică). România socialistă a acționat și acționează constant pentru dezvoltarea unor relații ample cu țările în curs de dezvoltare, cu tinerele state independente din Asia și Africa, cu statele din America Latină, întreținînd în prezent raporturi economice cu peste 70 asemenea state. Legăturile economice dintre România și aceste țări s-au extins și se extind continuu, ultimilor ani fiindu-le caracteristică o devansare a creșterii comerțului exterior românesc în ansamblu de către cel cu țările respective. Se amplifică permanent cooperarea economică și tehnică reciprocă.

De o deosebită însemnătate în identificarea unor noi domenii de colaborare și cooperare, remarcabile momente în dezvoltarea relațiilor reciproce, vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu într-o serie de țări din Africa, America Latină, Asia se înscriu, totodată, ca expresii ale solidarității militante a României socialiste cu aceste țări, drept contribuții de seamă la amplificarea colaborării cu țările în curs de dezvoltare, la cauza păcii și progresului economic și social al popoarelor.

Angajată ferm pe calea eforturilor în vederea eliminării distanței ce o desparte încă de țările economic avansate, România socialistă este hotărîtă, în același timp, ca, în cadrul extinderii relațiilor sale de colaborare cu țările socialiste, cu toate statele lumii, să dezvolte activ raporturile de cooperare cu țările în curs de dezvoltare, avînd convingerea că aceasta constituie un mijloc de potențare și de grăbire a procesului de lichidare a rămînerii în urmă a acestor țări, o contribuție la amplificarea circuitului economic mondial, la progresul general al civilizației, la edificarea unei lumi a păcii și colaborării.

Ilie Șerbănescu

Brno, septembrie 1973

Cine a sosit la Brno în perioada celui de-al 15-lea Tîrg internațional de construcții mecanice nu putea să nu fie frapat de febrilitatea cu care fosta capitală moravă făcea față responsabilităților ce-i reveneau prin transformarea sa, pentru mai bine de o săptămînă, într-un prestigios loc de întîlnire a comerțului internațional. Preocupările cu care orașul s-a obișnuit în cei 15 ani de cînd găzduiește cele două ediții ale tîrgurilor sale — de primăvară și de toamnă — au căpătat anul acesta un caracter deosebit.

25, 15, 45 — au fost cifre pe care le-am auzit deseori în zilele petrecute la Brno. Știam semnificația lor ca și raportul existent între ceea ce însemnau ele și caracterul deosebit atribuit recentei ediții de toamnă a Tîrgului. Ea a avut loc, astfel, în primul rînd, sub semnul aniversării unui eveniment remarcabil, strîns legat de manifestarea actuală, pe care, negreșit, a condiționat-o și influențat-o direct: a 25-a aniversare a naționalizării comerțului exterior în Cehoslovacia. Ce a însemnat angajarea poporului cehoslovac pe calea socialismului, pentru comerțul exterior al țării, este demonstrat chiar și numai de faptul creșterii volumului schimburilor comerciale de peste șase ori în ultimul sfert de secol. Printre instrumentele folosite în acest scop s-a numărat și Tîrgul internațional de construcții mecanice, care, de la debutul său, datînd din 1959, și-a consolidat un frumos renume în rîndul marilor întîlniri comerciale internaționale.

În același timp, Brno a sărbătorit, în 1973, 45 de ani de la deschiderea parcului său de expoziții și 15 ani de la prima expoziție de construcții mecanice a orașului.

Subliniind caracterul jubiliar al expoziției de anul acesta, la inaugurare a luat parte o delegație a Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia prezidată de Gustav Husak, secretar general al C.C. al P.C.C., și compusă din membri ai prezidiului C.C. al P.C.C. De asemenea, la festivitățile de deschidere a Tîrgului a participat o delegație guvernamentală, condusă de vicepreședintele Guvernului federal, Jan Gregor. În alocuțiunea rostită la inaugurare, vicepreședintele Guvernului federal a arătat: „Al 15-lea Tîrg, ținut sub deviza «Tehnica în serviciul progresului, al umanității și păcii», este organizat în anul de sărbătorire a acelui glorios februarie, care a influențat viața în ansamblu a societății noastre, evoluția economiei noastre naționale și a industriilor noastre mecanice care domină Tîrgul în acest an în care noi comemorăm a 25-a aniversare a naționalizării comerțului exterior cehoslovac. Este deci firesc ca poporul nostru să folosească ocazia oferită de al 15-lea Tîrg internațional pentru a arăta ceea ce societatea socialistă a creat în cursul unui sfert de secol, nivelul de dezvoltare a economiei naționale și a industriilor mecanice atins în țara noastră și să compare aceste rezultate cu tehnicile mondiale".

Prilej de afirmare a rezultatelor obținute de tehnica cehoslovacă în anii ce au trecut de la naționalizare, Tîrgul din toamna aceasta a fost și o ocazie de confruntare directă a produselor provenind din 30 de state din Europa, cele două Americi și Asia.

Exponate românești la Brno

România, participantă tradițională la Tîrgul de toamnă din Brno, a prezentat anul acesta, pe o suprafață mult sporită față de anul trecut, o bogată gamă de utilaje, mașini-unelte și accesorii pentru automatizarea procedeelor industriale, instalații de foraj, produse electronice și electrotehnice, mașini agricole, vehicule etc., dintre care foarte multe erau noutăți. De exemplu, firmele românești Electronum și Electroexportimport au prezentat mașini electrice de calculat, mașini electronice de facturat și mașini de socotit, motoare pentru ordinatoare, transformatoare, produse bine apreciate de specialiști și presă. Am observat interesul special acordat instalației românești de foraj de mare adîncime. Datorită înălțimii ei, instalația a căpătat denumirea de „turn Eiffel" al Tîrgului. Am avut apoi bucuria de a afla, în chiar ultima zi a șederii mele în Cehoslovacia, vestea atribuirii instalației românești de foraj a uneia din cele 30 de medalii de aur pe care și le disputau 400 de produse. De o bună apreciere s-a bucurat și autoturismul „Dacia 1300" expus între alte produse similare și suportînd cu bine examenul competitiv. De altfel, afacerile, contractele stabilite cu ocazia Tîrgului de la Brno au confirmat realizările industriei constructoare de mașini românești, capacitatea ei de a înfrunta competiția pe piața mondială și de a participa la circuitul internațional de bunuri materiale. În primul rînd, Tîrgul din această toamnă a constituit o contribuție la intensificarea schimburilor comerciale dintre țara noastră și țara gazdă, care, în cadrele trasate de Acordul comercial de lungă durată semnat la București în ianuarie 1971, își propun să crească volumul schimburilor lor pentru perioada 1971—75 de peste 2 ori.

În cursul întîlnirii cu ziariștii aflați la Brno cu ocazia Tîrgului internațional, răspunzînd întrebării noastre, ministrul comerțului exterior cehoslovac, ing. Andrej Barčák, sublinia caracterul ascendent al raporturilor economice româno-cehoslovace ca și perspectivele îmbucurătoare pe care le are colaborarea dintre cele două state.

Liana Enescu

1000 +1

Guerrilla

Posturile de radio dominicane au anunțat că un grup de luptători de guerrilla au debarcat la 12 septembrie pe coasta de nord-vest a insulei Haiti. Acest grup ar fi stabilit legătura cu un alt grup de 30 de oameni, introdus cu o zi înainte în țară. Exilați haitieni din San Domingo au declarat că intenția acestor grupuri este de a obține sprijinul unor elemente din armată, care să-i ajute să răstoarne guvernul.

Guvern

Ziarul „Elefteros Kosmos" afirmă că președintele Papadopoulos l-ar fi desemnat pe Spyros Markezinis, economist și istoric, drept președinte al primului guvern civil care urmează să fie constituit în Grecia, după lovitura de stat din aprilie 1967. Ziarul afirmă că noul guvern urmează să fie format în octombrie și va avea ca principală sarcină pregătirea și organizarea alegerilor generale. „Dacă va exista o scurtă amînare, aceasta se va datora unor rațiuni pur tehnice", adaugă ziarul. Pe de altă parte, potrivit unor ziare ateniene, interdicția de ieșire din Grecia impusă unor persoane, mai ales unor foști parlamentari, a fost progresiv ridicată în peste 80 la sută din cazuri. Nu se precizează, totuși, dacă aceste măsuri sînt generale, sau sînt hotărîte de la caz la caz. Printre personalitățile politice și ziariștii achitați de Tribunalul Militar special de la Atena se află și Andreas Papandreu, refugiat în Canada, G. Plytas, fostul primar al Atenei, colonelul în retragere Orestis Vidalis și ziaristul Basil Mathiopoulos. Constantin Caramanlis și actrița Melina Mercouri nu intră în lotul celor achitați, întrucît ei nu au fost niciodată puși sub urmărire. Dar măsura administrativă prin care a fost luată cetățenia actriței Melina Mercouri rămîne în vigoare.

La rînd. *Participînd la o reuniune a organizației social-democrate din Malente (landul Schleswig-Holstein), cancelarul Willy Brandt, ca și ceilalți participanți, a luat masa în aer liber*

Orfani. *Centrul pentru protecția animalelor din Frankfurt a trebuit să-și ofere ospitalitatea ciinilor abandonați de militarii americani staționați în R.F.G. Dolarul a fost devalorizat, militarii nu-și mai permit să-și întrețină familiile în R.F.G., iar familiile, plecînd în S.U.A., renunță, cu regret, la ciini...*

Tragere la sorți. *Sărbătorindu-și, luna aceasta, un sfert de veac de la urcarea la tron, regina Iuliana a Olandei a tras la sorți numele localității în care urmau să se desfășoare festivitățile. Onoarea a revenit localității Tilburg*

„Sfîntul" la Bundestag. *Vizitînd parlamentul vest-german, actorul britanic Roger Moore a fost primit de președinta Bundestagului, Anne-Marie Renger*

Convorbiri

La Praga au început convorbirile privind problemele financiare nesoluționate dintre Cehoslovacia și S.U.A. Delegația americană este condusă de Arthur I. Wortzel, însărcinatul cu afaceri ad-interim al S.U.A. în R.S. Cehoslovacă, iar delegația cehoslovacă de J. Zantovsky, șef de secție în Ministerul Afacerilor Externe al R. S. Cehoslovace.

Epidemie

Din iulie pînă în august, 17 persoane au murit de holeră în cinci state din insula Siberut, la vest de Sumatra, a anunțat agenția indoneziană de știri K.N.I. K.N.I. a arătat că autoritățile locale au luat măsuri preventive pentru a împiedica răspîndirea epidemiei.

Cetățean

Fostul „împărat" Bao Dai, exilat în Franța din 1955, este așteptat să se întoarcă în Vietnamul de sud luna viitoare, a declarat unul dintre foștii săi miniștri. Ha Tunc Ky, fostul ministru, a spus reporterilor că Bao Dai se va întoarce în țară în urma unei declarații a administrației saigoneze că este liber să facă acest lucru, ca simplu cetățean.

O femeie în Skylab? *Centrul de control din Houston a avut surpriza de a recepționa, din „Skylab", vocea unei femei. Cea care anunța că a decis să ofere, în sfîrșit, o mîncare gătită astronauților era Helen, soția lui Owen Garriott. De fapt, Owen Garriott, autorul farsei, înregistrase vocea soției sale în timpul unei convorbiri particulare „Skylab"-Pămînt*

Coaliţie

Patru partide politice israeliene, dintre care trei sînt reprezentate în Parlament, au semnat la 13 septembrie un acord referitor la constituirea unui grup de opoziţie de dreapta faţă de actualul guvern, denumit „Likoud". Principalele partide din coaliţie sînt „Gahal" (cel mai mare partid, după Partidul Muncii care se află la putere) şi „Centrul liber".

Trupe

În comunicatul publicat la încheierea întrunirii consultative americano–sud-coreene, S.U.A. şi-au reafirmat angajamentul de a nu reduce trupele americane (în număr de 40 000) staţionate în Coreea de sud.

„Eurco"

Banca Rothschild din Londra a anunţat la 12 septembrie crearea unei noi unităţi monetare – „eurco" (de la „European Community"). „Eurco" este compus din 9 monede ale C.E.E. lărgite, ceea ce minimalizează efectul fluctuaţiilor monetare şi constituie o măsură de protecţie împotriva riscurilor pe care le prezintă majoritatea monedelor. Fiecare monedă nou creată conţine 0,90 mărci, 1,20 franci francezi, 0,075 lire sterline, 80 lire italiene, 0,35 florini olandezi, 4,5 franci belgieni, 0,2 coroane daneze, 0,005 lire irlandeze şi 0,5 franci luxemburghezi. Această compoziţie va fi imuabilă, dar valoarea unităţii va varia în funcţie de evoluţia valorilor monedelor componente. Pe baza ratelor de schimb actuale, „eurco" echivalează cu 5 franci francezi sau 0,5 dintr-o liră sterlină.

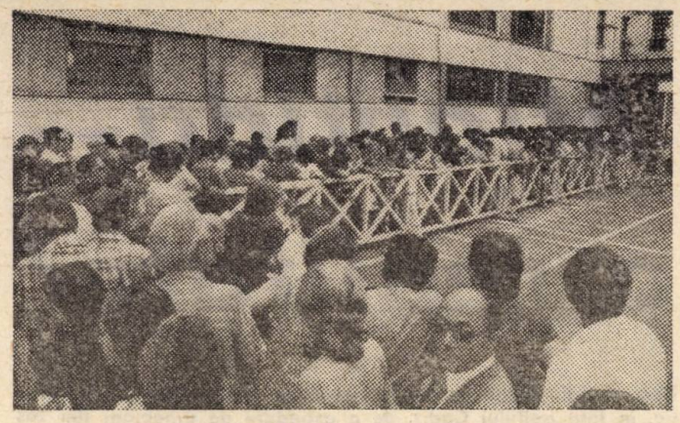

Măsuri preventive. *Imagine din Roma, de la un centru care efectuează vaccinări antiholerice*

Deces. *Una din ultimele fotografii oficiale ale regelui Suediei, Gustav al VI-lea Adolf*

Anchetă

Reprezentantul guvernului polonez pentru problemele presei a comunicat că Comisia guvernamentală însărcinată cu ancheta-rea cauzelor catastrofei feroviare din noaptea de 26 spre 27 august, lîngă localitatea Kielce, a stabilit drept cauză directă a acesteia ciocnirea trenului de pasageri Zakopane–Varşovia cu vagoanele desprinse de mărfarul care circula înaintea sa. Comisia guvernamentală a venit cu propuneri privind îmbunătăţirea sistemului de securitate pe calea ferată. Aceste propuneri sînt îndreptate în primul rînd spre creşterea imediată a disciplinei în rîndul personalului de deservire, ca şi spre îmbunătăţirea organizării muncii.

După alegeri. *În stînga, liderul partidului socialist popular din Norvegia, Finn Gustavssen; în dreapta, preşedintele P.C. din Norvegia, Reidar Larsen*

Fără precedent. *James B. Flanagan a devenit, recent, primul catolic investit ca şef al poliţiei din Ulster*

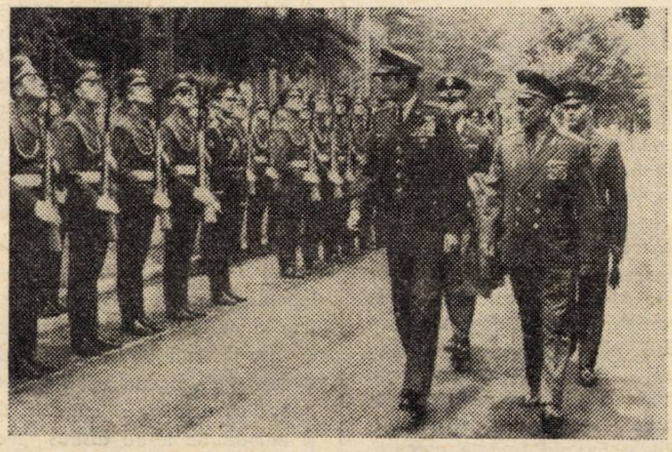

Vizită. *Generalul Michael Davison, comandant al trupelor americane staţionate în R. F. Germania, a fost, recent, la Wünsdorf (R.D.G.), oaspetele generalului sovietic E. Ivanovski (în dreapta)*

Telex

Între ministerele sănătăţii din U.R.S.S. şi S.U.A. funcţionează, începînd de săptămîna trecută, o linie telex rapidă care va permite oamenilor de ştiinţă să facă schimburi de informaţii ştiinţifice. Primul telex transmis prin acest telex a fost comunicatul cu privire la vizita întreprinsă la Moscova de K. Weinberger, ministrul sănătăţii, învăţămîntului şi asistenţei sociale al S.U.A., în cursul căreia s-a convenit asupra extinderii colaborării în domeniul medicinii. În afara celor trei teme principale ale cercetărilor în comun – bolile cardiovasculare, cancerul şi ocrotirea mediului înconjurător – oamenii de ştiinţă din cele două ţări vor începe o ofensivă în comun asupra artritei.

Întîlnire

O a doua întîlnire la nivel înalt egipteano-iordaniano-siriană va avea loc la Damasc, în luna noiembrie, informează la 17 septembrie ziarul libanez „An Nahar". Ziarul adaugă că regele Hussein şi preşedinţii Sadat şi Assad se vor întîlni pentru a a treia oară la Amman, la începutul anului 1974.

Conferinţă

La Ministerul de Externe nipon s-au desfăşurat lucrările conferinţei şefilor de misiuni japoneze din Asia şi Pacific. La conferinţă se va dezbate politica Japoniei în Asia după schimbările importante survenite în situaţia internaţională. Printre evenimentele importante de care se vor ocupa diplomaţii pînă miercuri se află normalizarea relaţiilor japono-chineze, încheierea acordului de pace în Vietnam, promovarea dialogului dintre Nordul şi Sudul Coreei şi progresul în retragerea treptată a trupelor americane din Asia

Vizită

În capitala R.P.D. Coreene a sosit o delegaţie egipteană condusă de Hussein El Shafei, vicepreşedinte al R.A. Egipt. Într-o declaraţie făcută presei, şeful delegaţiei egiptene a relevat că „această vizită face parte dintr-un turneu mai lung într-o serie de ţări din Asia răsăriteană: R.P. Chineză, R.D. Vietnam, precum şi Republica Sri Lanka".

Atlantida — o realitate?

Descoperirile făcute în această vară pe fundul Oceanului Atlantic, în fața golfului Cadiz, de o expediție de arheologi din Los Angeles au readus în actualitate disputele privitoare la enigma legendarei Atlantide. Presa, radioul și televiziunea le acordă, din nou, spații largi, făcînd incursiuni pînă la cele mai vechi izvoare scrise privind continentul dispărut al atlanților — „Dialogurile" lui Platon. Se întindea oare un continent (sau o insulă imensă) între Spania și America ? A fost el înghițit în întregime de ocean în urma unui cutremur catastrofal ? Ce scria Platon despre Atlantida ? Ce spun oamenii de știință contemporani despre descoperirile făcute în 1968 lîngă insulele Bahamas ? Dar despre cele din golful Cadiz ? A existat portul Poseidonis ? Se găsesc oare, în sfîrșit, arheologii în fața dezlegării unei enigme ce preocupă de mii de ani omenirea ? Mijlocim, în cele ce urmează, cititorilor revistei cunoașterea controversatelor supoziții în legătură cu mitica Atlantidă, căreia presa mondială îi acordă în ultima vreme un viu interes :

C. Vasilescu

Cercetătorii contemporani, ca și cercetătorii din deceniile trecute, cred că Atlantida, anticul continent ce ar fi dispărut în adîncurile oceanului, a existat într-adevăr. Ei sînt în dezacord doar într-o singură privință : localizarea acestui continent.

La 18 iulie, în lume a stîrnit emoție comunicarea făcută de o expediție științifică americană, alcătuită din 70 de membri, și anume că scufundătorii săi au găsit nici mai mult nici mai puțin decît legendara Atlantidă ! Savanta Maxina Asher, membră a expediției, a făcut o declarație presei : „Scufundătorii noștri se află pe urmele unor date certe, care vor confirma existența unei civilizații superioare, dispărute — potrivit legendelor străvechi — în adîncurile Oceanului Atlantic, în urmă cu mai multe mii de ani. Ei au dat peste vestigiile Atlantidei în golful Cadiz, la 22 de kilometri în fața litoralului sudic al Spaniei. Este vorba de șosele largi și o serie de colonade împodobite cu motive în formă de spirală. Atlantida se află așezată pe fundul oceanului, aproape exact pe locul descris de filozoful grec Platon. Descoperirea noastră, a încheiat savanta americană declarația dată presei, ar putea deveni cea mai însemnată din istoria omenirii și începutul unei noi ere de cercetări în științe cum sînt arheologia și antropologia, precum și al unei noi ere de cercetări ale adîncurilor marine".

Reacțiile la această declarație nu s-au lăsat mult așteptate : la 20 iulie, din nou o savantă, Olga Villespin, cunoscut arheolog spaniol, observator oficial la cercetările expediției americane, a declarat sceptic : „Eu nu cred într-o descoperire arheologică de însemnătate epocală. Scufundătorii americani au dat poate peste ruinele unor vechi clădiri din epoca romană. O asemenea presupunere ar fi pe deplin logică".

În timp ce conducătorii expediției americane fac în prezent demersuri pentru a li se permite să-și continue activitatea de cercetare a fundului marin din golful Cadiz, se impune o scurtă incursiune în vremurile lui Platon (427-348 î.e.n.), renumitul filozof elen (învățăcel al lui Socrate și dascăl al lui Aristotel), potrivit căruia cea mai înaltă idee este ideea binelui și cea mai înaltă virtute — înțelepciunea.

Cînd — spun teoriile despre formarea Pămîntului — temperatura scoarței sale a scăzut sub 100 de grade, vaporii de apă s-au transformat în picături, ploi abundente începînd să cadă din belșug pe Terra. Astfel, treptat, s-au format mările și oceanele, probabil cu cîteva miliarde de ani înaintea apariției oricărei forme de viață. Apoi au apărut forme de viață, de la extrem de simple la foarte complexe. Dar primii oameni s-au speriat, cine poate ști cîte mii de ani la rînd, de aceste întinderi nesfîrșite de apă și s-au ținut departe de țărmuri. Apoi, cei mai curajoși dintre ei s-au urcat în trunchiuri de arbori scobite și s-au aventurat în larg...

Povestirea unchiului lui Platon

Oceanul Atlantic este primul ocean al cărui nume apare în istoria umanității. De aici întrebarea care, de decenii, îi preocupă pe oamenii de știință. „Oare atlanții au fost primii navigatori, dacă Atlantida a existat, și, oare, această țară a fost centrul unei civilizații superioare ? Unde se afla ea ?" Despre Atlantida s-au scris pînă acum, potrivit afirmațiilor cunoscutului navigator, cercetător și scriitor francez, Georges Blond, peste 5 000 de lucrări, însă misterul a rămas intact. Cînd oamenii sînt pe punctul de a crede că enigma este rezolvată, apar noi elemente, noi argumente care aruncă iarăși umbra îndoielii asupra a ceea ce se credea ca sigur anterior...

Din cîteva mii de opere despre Atlantida, cel mai demn de crezare sînt cele spuse de filozoful Platon înaintea morții sale, aproximativ în anul 348 î.e.n. Cugetările sale despre Atlantida, renumitul filozof grec și le-a notat în culegerea intitulată „Dialoguri", unde se află și cel intitulat „Critias", și avînd ca subtitlu „Despre Atlantida". Unchiul lui Platon a fost unul dintre elevii filozofului Socrate. Într-o zi, el a spus descălului său o poveste pe care a auzit-o, încă din anii copilăriei, de la bunicul său. Iar acesta, la rîndul lui, a auzit-o de la Solon, omul de stat atenian și unul dintre cei șapte înțelepți greci, care a murit în 559 î.e.n.

În timp ce Solon — scrie Platon — călătorea prin Egipt, un oarecare preot din Sais, vechi oraș în Delta Nilului, i-a povestit despre oameni veniți de pe o mare insulă, pe care o numeau Atlantida. Aceștia au atacat și ocupat Grecia, însă orașul Atena a reușit să-i respingă pe atacanți. Solon i-a răspuns preotului egiptean că, după cîte știe el, la Atena nimeni n-a auzit niciodată nimic despre acest război. Nu au auzit, a răspuns preotul, deoarece imediat după victoria grecilor, un cutremur îngrozitor, însoțit de flux și inundații, a înghițit trupele grecești. În această catastrofă a dispărut sub apă și Atlantida, țara atacanților, împreună cu toți locuitorii săi. Aceasta s-a întîmplat în urmă cu 9000 de ani... Catastrofa a cruțat țara noastră, Egipt, și sîntem în măsură să citim despre istoria atlanților în vechile manuscrise. Atlantida a fost cît un continent de mare ; numai valea centrală era largă de peste 270 kilometri, iar întreaga insulă mai mare decît Asia Mică și Libia, luate împreună. Insula se afla în Marea Totală, în fața strîmtorii pe care voi, grecii, o numiți Coloanele lui Hercules (grecii spuneau, în vremea lui Solon, Gibraltarului — Coloanele lui Hercule, iar Oceanul Atlantic era denumit „Marea Totală").

Preotul egiptean i-a dat lui Solon și alte detalii : clima în Atlantida nu cunoștea anotimpul iernii, era foarte blîndă, iar cerul senin întotdeauna. Țărmurile sale, alcătuite din rocă albă, neagră sau trandafirie se ridicau înalt deasupra mării, deoarece insula era muntoasă, însă cu văi largi roditoare. Capitala Atlantidei, Poseidonis (după numele zeului mărilor și seismelor — Poseidon), era înconjurată de metereze împodobite cu aramă. În interiorul acestora, existau încă trei centuri de ziduri pentru apărarea principalelor piețe, de unde porneau străzile și canalele. Ultima centură era acoperită cu orihalc, metal misterios ce strălucea la soare ca aurul (poate că este din nou vorba de bronz !). În cadrul acestei centuri se afla templul lui Poseidon, mai impozant decît toate celelalte construcții. Zidurile sale interioare erau căptușite cu plăci de aur, iar statuile erau sculptate din fildeș și aur. Cea mai mare dintre ele îl reprezenta pe însuși Poseidon într-un car tras de șase cai înaripați. Nimeni nu îndrăznea, sub amenințarea pedepsei cu moartea, să intre în acest templu fără permisiunea preoților... Cea mai mare ciudățenie a orașului Poseidonis era portul său. Țara, ca mare putere maritimă, avea posesiuni ce se întindeau de-a lungul țărmurilor Africii de nord și Mării Tireniene. În port era un neostoit du-te-vino de corăbii și negustori, i-a spus lui Solon preotul egiptean la capătul povestirii sale, în el se auzea zgomotul nopții și al zilei totodată, deoarece unele corăbii veneau, iar altele plecau.

În dialogurile sale, filozoful Platon a descris și organizarea politică a Atlantidei ca o „tehnocrație care a condus cu înțelepciune țara de-a lungul anilor. Dar atlanții, din pricina puterii lor, au devenit peste măsură de trufași și de aceea zeii i-au pedepsit cu asprime : cutremurele și inundațiile le-au distrus mai întîi corăbiile și monumentele și au ucis mii de locuitori. Apoi, într-o noapte înspăimîntătoare, i-au înecat și pe cei ce au supra-

viețuit în adîncurile oceanului împreună cu întreaga insulă".

„Dialogul" lui Platon intitulat „Critias" a rămas neterminat. A murit înainte de a putea explica ce motive l-au împins să descrie așa de amplu Atlantida.

Nu toți comentatorii greci din vechime au acceptat descrierea făcută de Platon ca fiind întru totul demnă de crezare. Aristotel scria : „Este vorba de o șiretenie a sa, pentru ca vechea Atenă să fie considerată, dat fiind faptul că i-a învins pe atlanți, ca un oraș cu o formă de guvernămînt ideală". Alții au scris că este imposibil să nu crezi spusele unor oameni atît de respectați cum sînt Platon și Socrate. Plutarh considera că Atlantida a existat, dar că Solon, ca poet, dorea ca dintr-o povestire despre ea să creeze o epopee asemănătoare Iliadei.

Majoritatea oamenilor de știință contemporani care cred că Atlantida a existat consideră că insulele Azore, Canare și Madeira constituie rămășițe ale vechiului continent. Aceste insule corespund și datelor geografice pe care le-a descris Platon : „În Oceanul Atlantic, după strimtoarea denumită coloanele lui Hercules". Pe aceste insule și clima este foarte blîndă, iar terenul de origine vulcanică este de culoare roșiatică și brună. Aici există și stînci albe de calcar și izvoare termale, exact ca în descrierea Atlantidei făcută de Platon.

Teoriile oamenilor de știință contemporani

Savantul german, Karl Bilo, fost maior, care înaintea celui de al doilea război mondial a elaborat harta fundului Oceanului Atlantic în regiunea insulelor Azore, consideră că Atlantida se află chiar în aceste adîncuri din jurul Azorelor și Madeirei : „Ceea ce a rămas la suprafață din continentul dispărut, respectiv insulele amintite, constituie, în realitate, vîrfurile munților Atlantidei". Afirmațiile sale au fost însă repede contestate. Omul de știință și scriitorul francez Blond, autor al interesantei opere „Marea aventură a oceanului" (pentru care în 1971 a primit „Grand prix de la mer") a expus punctul său de vedere sub forma unui dialog cu maiorul Bilo, realizat prin întrebări și răspunsuri :

— Cele mai vechi civilizații cunoscute datează de peste 6000 de ani ; oare este posibil ca una, mult superioară, să fi existat cu 5000 de ani înaintea civilizațiilor menționate ca fiind cele mai vechi ?

— De ce nu, răspunde omul de știință german ; arheologii descoperă în permanență vestigii din ce în ce mai vechi.

— Nu este neverosimil faptul că atlanții au putut ataca o țară atît de îndepărtată de ei, cum este Grecia ?

— De ce să fie neverosimil ? Imperiul lor se întindea și pe țărmurile Africii, de la Tunis la Niger. Se poate considera că el se întindea și la apus, chiar pînă în mijlocul Americii Latine ! Legendele păstrate în Mexic, Columbia, Paraguay, Brazilia și Peru vorbesc toate despre „înțelepți cu barbă lungă și piele albă, veniți foarte demult din țara în care răsare soarele". Ce țară din răsărit ar fi fost atît de dezvoltată în timpurile antice, încît să poată avea corăbii capabile să ajungă pînă la țărmurile americane, dacă nu Atlantida ? Este știut că nici o legendă nu a putut porni de la „nimic". Este greu de acceptat că nici o civilizație dezvoltată nu a precedat pe cele mai vechi civilizații cunoscute în istorie. Rămîne un mister doar unde să fie plasată această civilizație.

Iată, potrivit scriitorului Georges Blond, încă o serie de teorii în legătură cu „locul" Atlantidei : în Tunisul meridional, pe țărmul lacului astăzi secat Triton, au fost descoperite în anul 1931 rămășițele unui oraș preistoric, care corespunde Poseidonisului descris de Platon. Poate Triton a fost Marea Atlantică despre care vorbea Platon ! ?

Alfred Wegener, cunoscut fizician și meteorolog german (a murit în 1930), a lansat o teorie proprie : în urmă cu 50 milioane de ani, uscatul alcătuia pe Pămînt un singur bloc. Australia era lipită de Africa Orientală, Africa de sud — de America de Sud, iar Groenlanda era unită cu Scandinavia. Dezlipirea a survenit mai tîrziu și „fragmentele" s-au îndepărtat tot mai mult unele de altele sub influența forței centrifuge apărute ca urmare a rotației Pămîntului. Această îndepărtare se producea, probabil, abia cu trei kilometri într-un milion de ani".

Creta — „rămășița" a Atlantidei ?

În urmă cu cîțiva ani, în Grecia a stîrnit o vie emoție afirmația că Atlantida nu a fost niciodată în Atlantic, ci în Marea Mediterană. În sprijinul acestei teorii, seismologul grec Galanopoulos a adus argumentul că, cu 1500 de ani înaintea erei noastre, în regiunea mediteraneeană au avut loc mari erupții vulcanice, în urma cărora Tera (actuala insulă Santorin) a dispărut parțial în mare. Atunci, un flux înfricoșător a devastat arhipelagul elen, țărmurile Peloponezului, ale Palestinei, insulele din zona Asiei Mici și Creta. Savantul grec consideră că Atlantida se afla pe Creta, care cu circa 1400 de ani înaintea erei noastre a suferit un cataclism natural, toate localitățile, cu excepția capitalei, Cnossos, fiind distruse.

În august 1968, Robert Bush, pilot american, survolînd oceanul, a observat sub apă, în apropierea insulelor Bahamas, silueta unui dreptunghi uriaș, pe care l-a fotografiat. Scufundătorii și geologii s-au îndreptat curînd spre locul indicat și au descoperit, într-adevăr, temeliile unei clădiri cu o lungime de 50 și o lățime de 20 metri, care puteau să fie ruinele unui templu. În legătură cu această descoperire a fost încunoștințat imediat dr. Dimitri Bebicoff, fondatorul Institutului american pentru cercetări marine, care a sosit, cu un submarin de buzunar, la fața locului. Știrea a fost confirmată : la o adîncime de 6 metri, se întindeau ziduri lungi de peste 600 de metri, construite din blocuri masive (unele avînd 5 metri diametru), în interiorul cărora existau și alte ziduri paralele. A devenit imediat clar că este vorba despre „un mare port care așteaptă, cine știe de cînd, corăbiile ce niciodată nu vor mai intra în el". Analizele chimice au dat la iveală un tip de calcar foarte dur, care în general nu există pe insulele Bahamas. În afară de aceasta, zidurile sînt construite în unghiuri absolut drepte, o astfel de exactitate neputînd fi găsită la nici o formațiune naturală. Fără îndoială că aici a acționat mîna omului, cu atît mai mult cu cît ruinele nu se află chiar pe fundul mării, ci pe patru piloni tetraedici imenși. Cît de adînc pătrund ei în fundul mării ? Cercetările cu Carbon-14 demonstrează că zidurile au o vechime de 8-10 milenii. Cine le-a clădit? Oamenii de pe vreo insulă oarecare, despre care există doar legende ? Sau constructorii din regiunea Mării Mediterane ? De ce aceștia nu ar putea fi și acei „bărboși cu pielea albă" despre care vorbesc legendele precolumbiene, oameni veniți de pe vechiul continent pe cel nou cu mult înaintea lui Columb și a vikingilor ? Este într-un totul posibil ca peste 100 de ani în școli să se învețe și despre vechea „civilizație atlantidă", după cum se învață astăzi despre cea egipteană, greacă sau indiană.

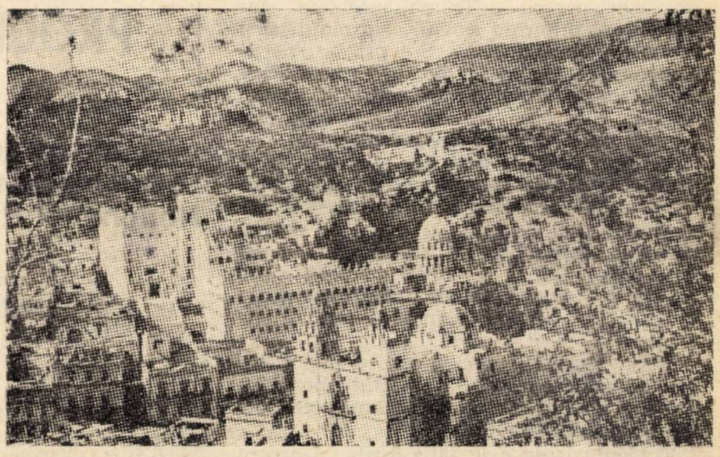

Poporul mexican a sărbătorit la 16 septembrie ziua sa națională. Între România și Mexic s-au statornicit și se dezvoltă relații de prietenie și colaborare bazate pe egalitate în drepturi și avantaj reciproc. Stabilirea relațiilor diplomatice între cele două țări deschide raporturilor româno-mexicane noi perspective, în folosul ambelor popoare, al cooperării și păcii internaționale. În imagine : *vedere parțială a orașului Guanajuato, unul dintre orașele tipic mexicane.*

Avanti!

ROMA

„PERSPECTIVE ALE PARTIDULUI LABURIST"

Eric Heffer

Eric Heffer

deputat al stîngii laburiste şi conducător al partidului şi sindicatelor din Liverpool

DUPĂ TOATE probabilităţile, anul viitor vor avea loc alegeri generale în Anglia. S-ar putea ca ele să se desfăşoare în primăvară, dar, mai sigur este că vor avea loc în toamnă. Aceasta înseamnă că partidul laburist trebuie să înceapă să se pregătească nu numai pentru alegeri, ci şi pentru a ajunge în guvern.

Iată motivul pentru care congresul partidului laburist, ce va avea loc la Blackpool în prima săptămînă a lui octombrie, este de o atît de mare semnificaţie şi importanţă. Încă din iunie 1970, cînd guvernul laburist a pierdut alegerile, partidul laburist s-a menţinut strict la poziţiile sale. El a elaborat un nou program de guvernare, care este mai avansat decît cel din 1945 şi care reprezintă indiciul clar al măsurii în care partidul nostru s-a îndreptat spre stînga.

Propunerile noastre merg în sensul unei masive extinderi a naţionalizării atît a unor industrii mari cît şi a unor companii pe sectoare. Industriile ce figurează în program pentru a fi naţionalizate sînt docurile, şantierele navale, aeronautica şi industria farmaceutică. S-a propus, de asemenea, ca un astfel de regim să fie rezervat companiilor de asigurări şi să se opereze controale importante asupra sectorului construcţiilor industrializate.

În afara acestor sectoare specifice, programul laburist mai propune ca aproximativ 25 dintre cele mai mari industrii să devină industrii de stat. Ar urma să devină societăţi naţionale, în sensul că Anglia vrea să ajungă la un nivel de participare de stat ca cea a I.R.I. în Italia, care poate fi un mijloc pentru extinderea puterii publice.

Noul program, care în liniile sale generale este bine primit, a suscitat opoziţii în presă şi din păcate chiar în unele grupuri ale partidului laburist.

Evident, presa este făţiş ostilă, deoarece susţine fără scrupule contradicţiile sistemului. Opozanţii lui din partidul laburist susţin că un asemenea program de guvernare ar avea puţine şanse să fie sprijinit de corpul electoral. Ei continuă să creadă în economia mixtă, pe care au experimentat-o în timpul guvernării laburiste din perioada 1964—1970, dar s-a dovedit că ea nu corespunde cerinţelor şi problemelor englezilor. Partidul, după experienţele anilor respectivi, a înţeles acum că numai un program socialist mai hotărît şi mai radical va putea corespunde necesităţilor poporului englez.

Cele 100 de societăţi multinaţionale mixte trebuie să fie controlate, dacă vrem să asigurăm deplina folosire a forţei de muncă, o politică naţională corectă şi o permanentă dezvoltare a economiei. Actualul guvern conservator şi-a început activitatea ca guvern al inactivităţii capitaliste, dar a fost constrîns să renunţe la poziţiile sale şi acum exercită presiuni în sensul unei politici de mai mare intervenţie, asemănătoare — în mod paradoxal — cu cea precedentă a guvernului laburist.

Consecinţa logică a acestui fapt este că noi trebuie să mergem mai departe, să controlăm mai mult şi în sens mai avansat măsurile de intervenţie în sectorul economic şi să formulăm revendicări în favoarea dreptului de proprietate publică.

Congresul partidului laburist îşi va prezenta deci programul împreună cu celelalte puncte de pe ordinea de zi. În al doilea rînd, congresul va trebui să redefinească rolul partidului laburist de partid democratic, mai ales în sensul desfăşurării unui control serios asupra acţiunii eventualului guvern laburist care va prelua puterea. În timpul ultimei experienţe de guvernare a laburiştilor, partidul a căzut adesea la compromisuri cu guvernul laburist. Acest lucru nu trebuie să se mai întîmple. Guvernul trebuie să răspundă indicaţiilor partidului.

În al treilea rînd, este de dorit o mai strînsă colaborare între partid şi sindicate.

Новое ВРЕМЯ

MOSCOVA

„YEMENUL DE SUD PE CALEA PROGRESULUI"

Interviu cu A. F. Ismail, secretar general al Frontului Naţional al R.D.P. a Yemenului

— Aţi putea releva principalele probleme care se află în faţa tinerei republici şi modul cum le rezolvă ?

— Două dintre cele mai importante probleme asupra cărora se concentrează în prezent Frontul Naţional — partid guvernamental —, guvernul şi întregul popor al R.D.P. a Yemenului sînt : pe plan social — construirea noii societăţi, fără exploatarea omului de către om, iar pe plan economic — crearea unui sistem de economie naţională care să asigure independenţa republicii noastre atît sub raport industrial, cît şi agrar.

Firește că dificultăţile pe calea înfăptuirii acestor scopuri nu sînt puţine. Colonialiştii englezi ne-au lăsat moştenire o economie extrem de unilaterală — o economie a prestărilor de servicii, care, practic, a fost adaptată în întregime pentru asigurarea intereselor militar-strategice şi economice ale Marii Britanii în Aden, pentru dominaţia ei asupra acestui mare port situat la confluenţa drumului din Europa, prin Canalul de Suez, în Oceanul Indian. Sîntem siguri însă că, în cele din urmă, vom reuşi să învingem toate dificultăţile obiective şi să înfăptuim scopurile propuse de Frontul Naţional.

— Ce se întreprinde concret în R.D.P. a Yemenului pentru a contribui la făurirea economiei naţionale ?

— În primul rînd, au fost adoptate măsuri pentru lichidarea influenţei nefaste a monopolurilor străine. La sfîrşitul anului 1969 au fost naţionalizate băncile străine şi firmele de asigurare, companiile legate de navigaţia pe Marea Roşie şi de transportul petrolului, companiile de export-import şi altele. Întreprinderile astfel naţionalizate, aparţinînd capitalului străin, cu precădere englez, au format baza sectorului de stat al economiei noastre.

Vreau să subliniez că am reuşit să pornim pe calea unor adînci prefaceri social-economice numai după 22 iunie 1969, cînd au venit la putere cercurile cu adevărat revoluţionare.

Importante acţiuni orientate spre lichidarea dominaţiei reminiscenţelor feudale au fost întreprinse la sate, unde trăieşte majoritatea covîrşitoare a populaţiei sud-yemenite. Încă în 1968 a fost adoptată legea reformei agrare, care a stabilit plafonul privind suprafaţa de pămînt deţinută şi a stipulat confiscarea terenurilor excedentare în folosul ţăranilor săraci (...).

Am reuşit să dăm o lovitură feudalilor nu cu ajutorul armatei sau al poliţiei, ci prin forţele ţăranilor înşişi, prin mobilizarea lor politică la lupta împotriva feudalismului, la înfăptuirea legii reformei agrare. Mişcarea ţărănească, sub conducerea Frontului Naţional, a dobîndit o

mare amploare. Ea a fost îndreptată, în primul rînd, împotriva elementelor care urmăreau să încalce limita maximă de proprietate asupra pămîntului.

— Cum decurge înfăptuirea primului plan trienal de dezvoltare a economiei naționale a R.D.P. a Yemenului ?

— În perioada acestui plan, care cuprinde anii 1971—1973, au fost înfăptuite o serie de proiecte importante atît în industrie cît și în agricultură. De pildă, au fost construite cîteva întreprinderi pentru fabricarea diferitelor utilaje și materiale de construcții, o uzină de prelucrare a pielei, o fabrică de tutun și alte cîteva obiective în domeniul industriei ușoare. Continuă construcția unui mare combinat textil. Totuși, unele obiective industriale prevăzute de planul trienal nu au fost încă terminate, fapt explicabil printr-o serie de împrejurări obiective : în special prin lipsa de mijloace, primirea cu întîrziere a ajutorului din străinătate, pe care am contat, politica de expectativă și chiar de împotrivire conștientă manifestată de unii reprezentanți ai capitalului privat național față de linia statului.

În prezent, este în curs de elaborare primul nostru plan cincinal, în care vor fi cuprinse și obiectivele neterminate în perioada planului trienal. Cincinalul va intra în vigoare la începutul anului 1974. Scopul lui este să așeze bazele dezvoltării multilaterale a economiei naționale.

Cînd vorbim despre schimbările în viața poporului din Yemenul de Sud, într-o perioadă ce cuprinde mai puțin de șase ani de independență, nu putem omite realizările noastre în domeniul social, cum ar fi dezvoltarea sistemului de învățămînt, măsurile pentru lichidarea analfabetismului, emanciparea femeii.

— Ce întreprinde Frontul Național pentru unirea tuturor forțelor progresiste, patriotice ale țării ?

— Imediat după 22 iunie 1969, Frontul Național a început să antreneze activ la colaborare toate organizațiile patriotice din țara noastră, cu scopul de a le uni eforturile în lupta pentru dezvoltarea progresistă a Yemenului democratic. O serie de reprezentanți ai Organizației de tineret denumite „As-Salafi" și ai partidului Baas din Yemenul de Sud au intrat în guvernul Republicii și în Consiliul Național Suprem. În prezent, au loc tratative pentru unirea eforturilor tuturor organizațiilor patriotice naționale din țară. Considerăm că o astfel de colaborare, un asemenea dialog pot duce nu numai la crearea unei largi coaliții a tuturor forțelor patriotice, progresiste în cadrul Frontului Național, ci și la formarea, pe această bază, a unui partid de clasă avansat, care să înfăptuiască conducerea vieții în țară, dezvoltarea ei.

— La timpul respectiv s-au anunțat tot felul de încercări ale reacțiunii nu numai interne, ci și externe, de a stăvili procesul transformărilor revoluționare în R.D.P. a Yemenului. S-au întreprins și acțiuni armate fățișe împotriva republicii. Cum poate fi caracterizată situația actuală la frontierele R.D.P. a Yemenului ?

— Pozițiile noastre ideologice și politice clare și precise, cunoscutele transformări revoluționare înfăptuite de noi în țară nu se bucură, delicat vorbind, de aprobarea unor vecini ai noștri. Și aceasta din cauze ușor de înțeles. Reacțiunea arabă, imperialiștii sînt speriați de eventualitatea că experiența noastră revoluționară ar deveni contagioasă. Legat de un astfel de fapt, imperialismul, în primul rînd cel american, reacțiunea arabă, în special Arabia Saudită, urmăresc să facă tot posibilul ca noi să suferim un eșec politic și economic. În acest scop, ei recurg și la atacuri armate împotriva țării noastre, în primul rînd cu ajutorul mercenarilor pe care îi recrutează din rîndurile contrarevoluționarilor sud-yemeniți emigranți. După cum știți însă, poporul nostru a reușit să se apere și să dea o ripostă hotărîtă tuturor uneltirilor imperialismului și reacțiunii. Nu putem însă considera cîtuși de puțin că primejdia a trecut, căci reacționarii nu au renunțat la planul de a răsturna regimul nostru progresist.

— Ce puteți spune despre relațiile care se statornicesc între statele socialiste și R.D.P. a Yemenului ?

— Statele socialiste acordă țării noastre un sprijin uriaș. Acest sprijin are o importanță excepțională atît pentru construirea vieții noi în R.D.P. a Yemenului, cît și pentru respingerea uneltirilor reacțiunii împotriva regimului nostru progresist, pentru apărarea suveranității și independenței noastre naționale.

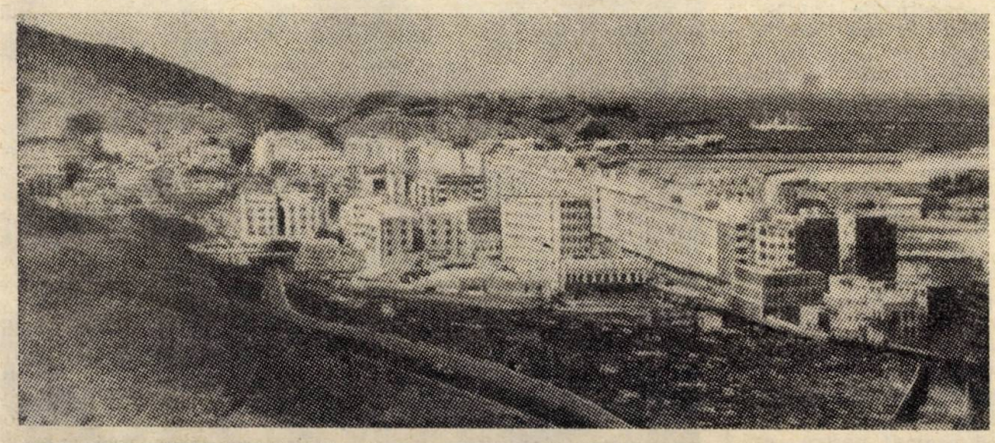

Vedere din Aden, capitala R.D.P. a Yemenului

PROFIL

TAKIEDDINE SOLH

prim-ministru al Libanului

Takieddine Solh, noul șef al guvernului libanez, s-a născut în anul 1901, la Beirut. Studiile superioare și le-a făcut la Universitatea americană din Beirut și la Universitatea Saint-Joseph unde și-a luat licența în litere și istorie. Între anii 1931 și 1935 Takieddine Solh a profesat ziaristica după care, pînă în anul 1943, a fost profesor de literatură arabă la liceul francez din capitala libaneză. În același an — 1943 — el devine director general la Ministerul Informației Naționale. În portretul pe care i-l consacră în ziarul Le Monde, Edouard Saab îl definește ca fiind unul din teoreticienii structurii juridice și politice a statului libanez.

Îmbrățișînd, în 1944, cariera diplomatică, Takieddine Solh este, timp de mai mulți ani, consilier al ambasadei Libanului în Egipt, iar — din 1945 — deține și funcția de consilier pe lîngă Liga Arabă.

Doi ani mai tîrziu este ales președinte al sindicatului presei libaneze și, de asemenea, membru al Comisiei naționale pentru UNESCO. Începînd cu anul 1950, Takieddine Solh intră în viața politică libaneză fondînd partidul „Al-Nidao el-Kawmi" (Apelul național) al cărui lider devine. Este ales pentru prima oară deputat în parlamentul libanez în 1957 și reales în 1964, cînd a fost desemnat președinte al Comisiei parlamentare pentru probleme externe. În anii 1964—1965, Takieddine Solh devine membru al guvernului fiind numit ministru de interne.

În guvernul format la 8 iulie a.c. — care succede celui condus pentru puțin timp de Amine El Hafez — noul premier Takieddine Solh deține și portofoliul Ministerului Finanțelor.

Solh este și scriitor, cărțile sale bucurîndu-se de o bună apreciere.

POSTA REDACTIEI

America Latină în literatura de specialitate din Transilvania în secolul XVI

În geografia mondială („Rudimenta Cosmographica") *a cunoscutului umanist braşovean* Johannes Honterus *(1498—1549), a cărei primă ediţie apare la Cracovia în anul 1530, Lumea nouă figurează printre insule. Astfel, este notată America (America de Sud) şi Parias (America de Nord). Prima a primit numele după navigatorul italian Amerigo Vespucci, iar a doua reproduce numele unei străvechi populaţii din India. Dintre insule, Honterus menţionează Isabella (Cuba) şi Spagnolla (adică Hispana — insula Haiti de azi). Cosmografia honteriană a fost reeditată la Braşov în anul 1542 şi a cunoscut mai multe ediţii. Elevii liceului Honterus din Braşov — printre care se afla şi Demetrios, secretarul lui Mircea Ciobanul, domnul Ţării Româneşti — învăţau şi despre existenţa Lumii noi. Despre băştinaşii Americii Latine date deosebit de interesante conţine lucrarea din 1574 a cărturarului* Jacobus Paleologul, *care la această dată funcţiona ca profesor la liceul unitarian din Cluj. Lucrarea intitulată* „Catechesis Christina" *s-a păstrat în aşazisul codice Thoroczkai, azi în patrimoniul bibliotecii filialei din Cluj a Academiei R. S. România. Jacob Paleologul (1528—1583), grec, originar din insula Chios, este bine cunoscut istoriografiei româneşti (vezi Călători străini despre ţările române vol. II. Bucureşti, 1970, p. 409—411). Lucrarea amintită, concepută la Cluj, în primăvara anului 1574, descrie un dialog religios imaginar în care participă elevii Petrus şi Paulus, un preot, evreul Samuel şi* Telephus, *un indian din Mexic ajuns la Cluj. În cursul dialogului sînt discutate o serie de probleme privind originea şi egalitatea religiilor. Paleolog, un reprezentant de frunte al burgheziei progresiste, milita pentru toleranţă. Cu ocazia disputei sînt analizate probleme majore, ca războiul şi pacea, religia şi statul etc. După „piesa" lui Paleolog, indianul Telephus a ajuns în Spania şi de aici a fost trimis cu chestiuni comerciale la Cluj. În dialog, Telephus reprezintă populaţiile naturale, faţă de care profesorul clujean manifesta o vădită simpatie. Iată un scurt fragment din spusele indianului, din care se deduce că se ştiau foarte multe la acea dată în Transilvania despre populaţiile din America Latină: „Eu şi fratele meu Actius — spune Telephus — despre poporul nostru putem spune doar atît, cît am observat ca copii şi adolescenţi. Deoarece după ce spaniolii ne-au subjugat ţara au introdus morală nouă, obiceiuri şi legi noi, pe cele vechi, indiene, le-am putut cunoaşte din povestirea altora. Totuşi, ţinem bine minte faptul că pentru poporul nostru cel mai scump era pacea şi cultivarea ogorului. Printre noi nu erau războaie, iar conducătorii erau foarte veneraţi, lucru neobservat de noi în Lumea veche. Confraţii noştri stimau răsăritul soarelui, nu ca o zeitate, ci pe acela care l-a trimis, să vedem şi să observăm ce este în faţa noastră. Apariţia celorlalte stele şi sateliţi nu a fost luată în seamă. Luna şi focul de asemenea au fost venerate, chiar prezentîndu-se lor ofrande. Tot ce a fost stimat era reprezentat în statuiete cioplite şi acestea erau onorate de fiecare în casa lui. Ai noştri n-au avut nici o confesie, afară de faptul că credinţa este cimentul societăţii omeneşti. Această credinţă a fost susţinută de ei pînă la capătul existenţei. După ce au pierdut libertatea şi viaţa lor a încetat. Şi la noi exista comerţ. Erau iarmaroace, numai că vînzarea şi cumpărarea se făcea cu mărfuri, nu cu monede. Cînd au apărut spaniolii au introdus şcoli şi zeităţi noi şi s-au străduit ca în fiecare oraş să înfiinţeze tribunale necunoscute pînă atunci. Din acestea noi care am luptat cu sacrificiul propriului nostru corp împotriva asupririi patriei, am «beneficiat» numai de două lucruri: am servit drept o curiozitate europenilor şi ne-au declarat că din punct de vedere religios Lumea nouă va fi făcută moral şi legal asămănătoare cu Lumea veche...*

Ca adolescent am auzit întrebînd pe spaniolii de la oamenii noştri că de unde se trage neamul nostru, deoarece este limpede, că de cînd există pămîntul la noi n-a venit nici un străin, nici pe uscat, nici pe mare. Spaniolii în consecinţă au crezut că noi (adică neamul nostru) sîntem băştinaşi şi nu există nici un indiciu că neamul nostru ar fi venit din alte părţi".

Cercetările moderne au lărgit cu mult cunoştinţele noastre despre civilizaţia precolumbiană şi colonizarea Americii Latine. Spusele mexicanului imaginar Telephus din dialogul clujean din anul 1574 însă dovedesc că pe meleagurile noastre încă din secolul al XVI-lea se cunoşteau multe lucruri despre noul continent, despre civilizaţia, iubirea de libertate şi conştiinţa autohtonităţii a populaţiei băştinaşe din America Latină.

Dr. Pavel Binder
Braşov

Nicu Bună, com. Bogdana, jud. Teleorman. 1. U Thant s-a retras din viaţa politică internaţională. În nr. 40 din 1970, în care am publicat un amplu documentar despre O.N.U., au apărut şi informaţiile pe care le solicitaţi, în legătură cu U Thant şi cu predecesorii săi în această funcţie.

2. „Familia" Manson a fost condamnată, după cum s-a anunţat, de un tribunal din California.

3. Nu dispunem de informaţiile pe care le solicitaţi în legătură cu „Cosa Nostra". Vă sugerăm însă consultarea volumului „Memoriile lui Valacchi" publicat în urmă cu cîteva luni, în care veţi găsi numeroase date despre această problemă.

Ion Fudulu, str. Foişorului nr. 16, sector 4, Bucureşti, telefon 22 41 87, oferă celor interesaţi întreaga colecţie a revistei „Lumea".

C.V.M., Braşov. Nu dispunem de condiţii grafice pentru publicarea drapelelor tuturor statelor lumii. Cît priveşte statele participante la Conferinţa pentru securitate şi cooperare în Europa, în nr. 25 am publicat drapelele acestor ţări. În legătură cu statisticile O.N.U. la care vă referiţi, revista noastră a oferit informaţii amănunţite, în limitele spaţiului de care dispunem, de fiecare dată, şi va mai reveni.

Adriana Mironescu, Bucureşti. Aveţi dreptate: cunoscutul cîntăreţ de jazz Duke Ellington este primul muzician care a primit Legiunea de onoare. Evenimentul s-a întîmplat în acest an, înalta distincţie fiindu-i înmînată la începutul lunii iulie de către ambasadorul Franţei în Statele Unite, Jacques Kosciusko-Morizet. (În cuvîntarea sa, ambasadorul francez a precizat că preşedintele Pompidou a dorit să „onoreze un mare muzician, un mare american şi un mare prieten al Franţei"). În **fotografia** pe care o alăturăm răspunsului, ambasadorul Jacques Kosciusko-Morizet se află alături de Duke Ellington care... mulţumeşte în felul său.

POSTA REDACȚIEI

Congresul T. U. C.

O. Voiculescu, Galați. Impresia pe care a lăsat-o cel de-al 105-lea congres anual al Confederației sindicatelor britanice (T.U.C.), desfășurat în urmă cu două săptămîni la Blackpool, a fost de participare, deja, la o campanie pentru alegerile legislative din anul viitor. Trei mari probleme au reținut cu prioritate atenția congresului și, în toate, delegații celor 10 milioane de membri, cît numără T.U.C., s-au arătat intrasigenți : negocierile și relațiile cu guvernul, legislația antisindicală (legea Carr), participarea la organismele Pieței comune. Întrunirea a debutat la 3 septembrie printr-un act unic în istoria Confederației : expulzarea a 20 de sindicate cărora anul trecut li se dăduse un avertisment pentru a se fi supus legii Carr. (Numărul total al membrilor : 370 650 ; printre ele se află sindicatele artiștilor, piloților de linie). De la început, prin urmare, se bănuia cursul energic pe care îl vor avea lucrările, — respingîndu-se colaborarea cu guvernul ori cu organismele înființate ca urmare a introducerii legii artisindicale Carr. Nici o schimbare față de anul trecut. Așteptată cu real interes era atitudinea față de situația social-economică actuală. Congresul a votat o rezoluție în favoarea continuării convorbirilor cu guvernul pentru succesul luptei antiinflaționiste, dar a condamnat energic „planul Heath", socotit inechitabil și sortit eșecului. Condițiile sindicatelor, considerate pînă acum inacceptabile de către guvern, se mențin : în mare — control al prețurilor alimentare, al chiriilor, fixarea salariilor pe calea negocierii libere dintre sindicate și patronat ; în detaliu — se mai adaugă o campanie pentru ameliorarea pensiilor, pentru un salariu minim săptămînal sporit față de cel actual ș.a. Se anunță, așadar, momente dificile în întrunirile cu guvernul pentru punerea la punct a planului „fazei a treia". De altfel, întrucît săptămîna trecută Consiliul salariilor (organism înființat în faza a doua a luptei antiinflaționiste) urma să fixeze categoriile care vor putea solicita sporiri de salarii peste cele operate în limitele permise de planul guvernamental, cîteva sindicate au și amenințat cu greva, în eventualitatea că vor fi uitate. Experții în economie ai guvernului vor fi nevoiți să accepte cel puțin o parte din revendicările sindicale, dacă nu doresc izbucnirea unui lanț de mișcări revendicative. În a treia mare problemă, întocmai ca anul trecut, sin-

dicatele s-au pronunțat (cu o slabă majoritate) împotriva participării Marii Britanii la Piața comună. Țintind spre o unitate de acțiune, reprezentanții celor 10 milioane de membri au cerut, între altele, o mai fermă și activă participare a partidului laburist (pe care îl sprijină) la viața politică și la rezolvarea problemelor cu care Marea Britanie e confruntată. Vizînd parcă (sau începînd) campania pentru alegerile din anul viitor. Ceea ce l-a determinat pe Claude Lorieux de la „France Presse" să numească cea de-a 105-a întrunire anuală a T.U.C., „un congres de lupte". **În fotografia de jos** — imagine de la dezbaterea privind Piața comună ; de asemenea și **fotografia** noului secretar general al Confederației sindicatelor britanice, Len Murray.

IMPORTANT !

Abonați-vă din timp și pe termene cît mai lungi, pentru a vă asigura continuitatea în primirea publicației.

Prețul unui abonament este de :

— anual	**104 lei**
— pe șase luni	**52 „**
— pe trei luni	**26 „**

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

O.M.M.

I. Stănculescu, București. Într-adevăr, în urmă cu o sută de ani, între 2 și 16 septembrie, 32 de reprezentanți ai 20 de guverne se reuneau la Academia de Științe din Viena pentru primul Congres meteorologic internațional. Din eforturile acestui Congres au apărut mai întîi Organizația meteorologică internațională și, mai tîrziu, Organizația meteorologică mondială. Centenarul O.M.M. s-a sărbătorit la Viena între 4 și 7 septembrie, și la Geneva (sediul de astăzi al organizației) între 10 și 12 septembrie. Încă de la crearea sa, Organizația meteorologică internațională a început un program de perfecționare a procedurilor meteorologice (privind observațiile, instrumentele, codurile, schimbul de mesaje etc.). Au fost inițiate și cîteva proiecte speciale — anii polari internaționali 1882-1883, 1932-1933, publicarea (în 1896, prima ediție) a unui Atlas internațional al norilor. Influența asupra dezvoltării serviciilor meteorologice naționale a fost de necontestat. Pentru a-și desfășura bine sarcinile asumate, Organizația a înființat încă de la început un comitet internațional permanent, apoi un sistem de comisii tehnice specializate și comisii regionale. În 1928 a fost creat și un mic secretariat cu sediul la De Bilt (Olanda), transferat ulterior (1939) la Lausanne. Convenția prin care s-a creat Organizația meteorologică mondială a fost adoptată în 1947 de Conferința directorilor O.M.I. de la Washington și a început a fi aplicată din 1950. În 1951 O.M.M. a devenit instituție specializată a Națiunilor Unite și continuă, în ceea ce privește obiectivele, activitatea O.M.I.

Ileana Hristea, Galați. „Evenimentele grave, la care se referă în discursul său personalitatea respectivă sînt, desigur, toate acele tare ale lumii de azi, ce par a se accentua și care dau mult de lucru oamenilor de știință, economiștilor și responsabililor politici : poluarea, prezervarea mediului înconjurător, rezervele de energie, asigurarea hranei necesare tuturor locuitorilor planetei al căror număr, imediat după anul 2 000, se va dubla, înlăturarea problemelor subdezvoltării etc.

Teodor Gustic, Sighetul Marmației; Vetuța Diaconu, com. Mușătești, jud. Argeș. În nr. 32 din acest an am publicat un amplu articol despre Commonwealth, inclusiv informații despre statele membre, sistemul de guvernare ș.a. În cadrul acestei rubrici din nr. 10 veți găsi informații despre șefii statelor din țările Commonwealthului.

Vasile Cocoș, Vlădești, jud. Vîlcea. Vă sugerăm să vă adresați revistei „Viața economică".

POSTA REDACȚIEI

Țările scandinave și Piața comună

I. Vlad, Tîrgoviște. Există o serie de importante diferențieri în relațiile statelor scandinave cu Piața comună, urmare a condițiilor interne, a diferențelor existente între economiile lor, precum și a unor criterii politice. Diferențierile acestea au apărut încă de la primele lor contacte cu C.E.E. Danemarca și Norvegia, membre ale N.A.T.O., au cerut (în 1961, cînd s-a stabilit că Anglia va prezenta o cerere de admitere) să devină membre cu drepturi egale. De altfel, schimburile lor economice cu partenerii comunitari mergeau excelent, chiar fără ca ele să fi fost membre ale C.E.E. Nu se uita nici faptul că una din cauzele înființării A.E.L.S., la Stockholm, în 1959, a constituit-o crearea unei baze comune mai bune, în tratativele cu C.E.E. Suedia a cerut și ea să fie asociată la Piața comună în anul 1961 dar, în 1967, cînd au fost reînnoite propunerile pentru cea de-a doua repriză de negocieri cu Piața comună, Suedia nu a mai solicitat asocierea ci tratative care „să ofere (Suediei) posibilitatea de a participa la extinderea C.E.E., într-o formă care să atragă după sine continuarea politicii de neutralitate suedeză". Trebuie precizat că și situația comerțului intra-scandinav prezenta anumite particularități. În perioada în care Marii Britanii i se refuza aderarea (1967), Danemarca exporta către această țară 23,1 la sută, în timp ce către țările Pieței comune 22,9 la sută; proporția era oarecum egală în cazul Norvegiei și Finlandei, în timp ce Suedia se afla într-o situație inversă Danemarcei. În 1970, Danemarca și Norvegia au cerut să devină membri ai C.E.E., Finlanda și Islanda au solicitat un simplu acord comercial, iar Suedia, un acord de asociere sau un statut asemănător asocierii. În decembrie 1972, după referendumul negativ din 24—25 septembrie, Norvegia a solicitat noi negocieri pentru un acord comercial de tipul celui în discuție cu Suedia. Astăzi, situația se prezintă astfel: Danemarca este membră a C.E.E.; Norvegia și Suedia au încheiat un acord comercial larg, de liber schimb, (Norvegia e nemulțumită întrucît spera să obțină mai mult); Islanda și Finlanda — un acord comercial limitat. Dincolo de fundamentul economic al acestor diferențieri existau și rațiuni politice importante. Finlanda, pentru a-și prezerva neutralitatea, a refuzat orice clauză evolutivă, care ar fi obligat-o la o „legare" de „cei nouă". Islanda a acceptat o clauză evolutivă, dar limitată. Norvegia și Suedia au încheiat acordurile cele mai largi, respingînd, totodată, soluția aderării.

I. Stan, Ploiești. 1. Marea Britanie nu a cedat Gibraltarul Spaniei. Au loc, după cum știți, de cîțiva ani, întîlniri periodice între miniștrii de externe ai celor două state, în care se discută problema retrocedării „Stîncii", dar, pînă acum, aceste întrevederi nu au dus la nici un rezultat. Mai mult, la ultima întîlnire nici nu s-a mai fixat o altă dată pentru reluarea discuțiilor.

2. Problemele poluării mediului înconjurător există în toate statele industrializate și în toate regiunile în care se află amplasate mari centre industriale.

3. S.U.A. nu face parte din Commonwealth-ul britanic. Despre acest organism și despre membrii ei, veți găsi informații detaliate în revista noastră nr. 32 a.c.

Mihai Stănescu, Craiova. Am mai răspuns acestei întrebări: Albania nu a considerat necesară participarea sa la Conferința pentru securitate și cooperare în Europa.

Papp Attila, com. Dumbrava, jud. Timiș. Vă sugerăm consultarea răspunsului adresat cititorului Nicu Bună. Întrebării dv. despre Monaco i-am răspuns în nr. 38 al revistei. Vă mulțumim pentru aprecieri.

Emilian Fometescu, Tg. Jiu. Adresați scrisoarea dv. Radioteleviziunii române. Este greu de stabilit o listă a tuturor proiectelor cosmonautice pînă în anul 2000. După cum știți, este în curs misiunea „Skylab", despre ale cărei scopuri am scris pe larg în nr. 20 și 31. Se lucrează de asemenea la definitivarea programului comun sovieto-american — lansarea unei nave și a unor astronauți în anul 1975. Se mai desfășoară programul „Mariner" — sonde spațiale lansate către Marte. Au fost și vor mai fi lansate nave și sonde spațiale și către celelalte planete ale sistemului nostru solar sau către alte sisteme planetare (sonde spațiale de genul „Pioneer"). Dar, ceea ce este sigur e că nu sînt prevăzute, deocamdată, zboruri umane de foarte lungă durată către Marte ori alte planete ale sistemului nostru solar.

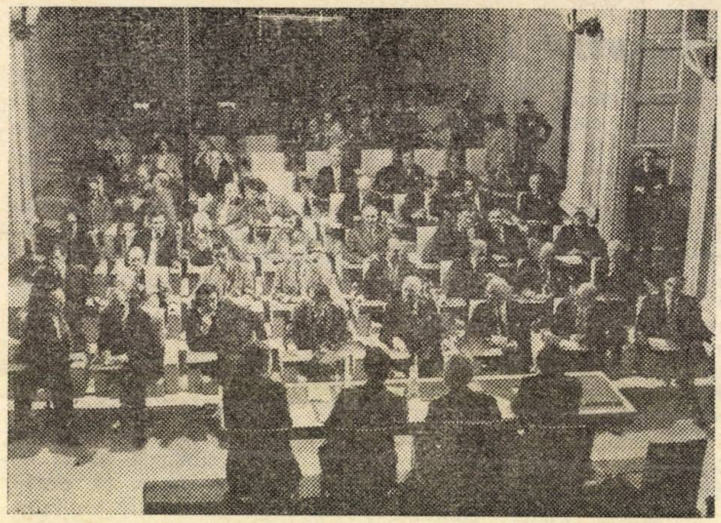

Dan Alexandru, București. Deși a fost aleasă o nouă Adunare națională în Irlanda de Nord (fotografia pe care o publicăm alăturat înfățișează prima întîlnire a celor 78 de membri), obiectivele guvernului britanic au rămas aceleași: să pună capăt violenței și terorismului, să asigure egalitatea cetățenilor indiferent cărei comunități îi aparțin, să mențină și să dezvolte relațiile cu Eire. Vor fi menținute și dispozițiile legii din 1949 asupra guvernului din Irlanda de Nord, care afirmă că nu poate fi modificată constituția acestei provincii fără consimțămîntul întregii populații. În ceea ce privește ajutorul financiar pe care guvernul de la Londra îl acordă acestei provincii, menționăm că, potrivit datelor oficiale, asistența a sporit. Ulsterul, se știe, este provincia cea mai puțin dezvoltată din Marea Britanie, cu procentul cel mai ridicat de șomeri. Se fac eforturi pentru ridicarea economică a regiunii dar se recunoaște că aceste eforturi sînt încă insuficiente. După abolirea parlamentului local, în martie 1972, a fost alocată o sumă suplimentară de 120 milioane lire sterline pentru dezvoltarea agriculturii, încurajarea investițiilor industriale, ameliorarea echipamentelor etc.

Miron Calotescu, Bîrlad. Numele statului african Gabon provine din cuvintele portugheze Rio de Gabo, ceea ce înseamnă „rîul de sub acoperiș" sau „rîul colibelor". Cînd, în 1485, portughezii au intrat pentru prima oară pe rîul denumit de localnici Ogova, au dat peste un veritabil tunel, jungla țesînd, pe zeci de kilometri, un dens „acoperiș" vegetal deasupra apei. Au denumit rîul „Rio de Gabo". Actualul stat Gabon are o suprafață de 268 000 km pătrați și 476 000 locuitori.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate: prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001

C.P.C.S.

INTREPRINDEREA DE UTILAJ CHIMIC

FĂGĂRAŞ

produce :

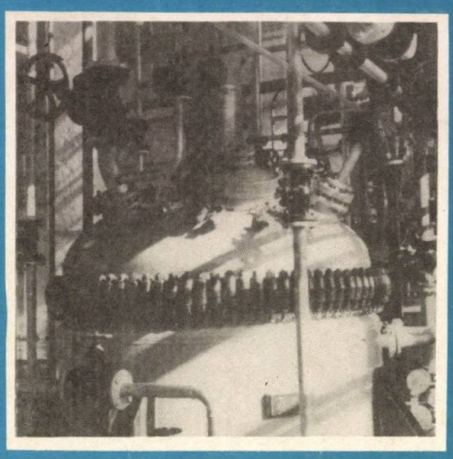

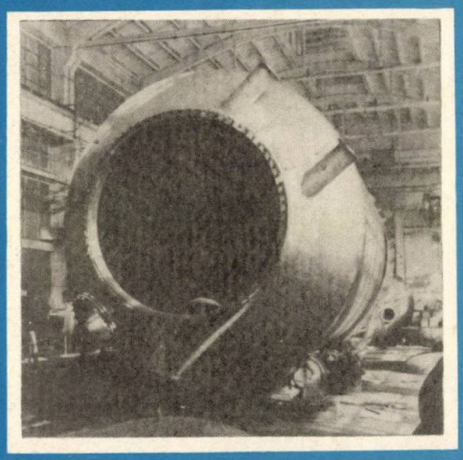

— utilaje emailate, anticoroziv

— utilaj chimic din oțel inoxidabil și oțel carbon

— armături din oțel inoxidabil (robineți)

— utilaje cauciucate

— șalturi pentru industria celulozei și hîrtiei

— conducte emailate și cauciucate

— funduri eliptice din oțel inoxidabil și oțel carbon

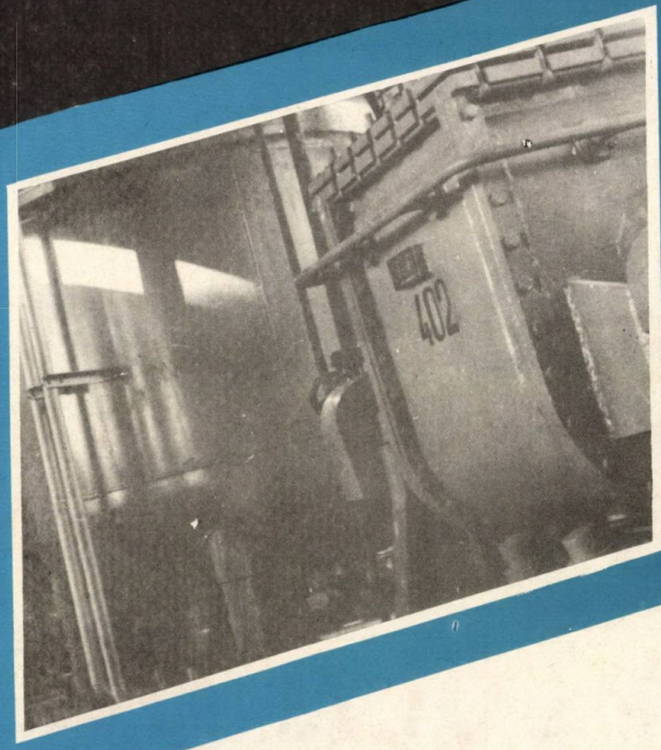

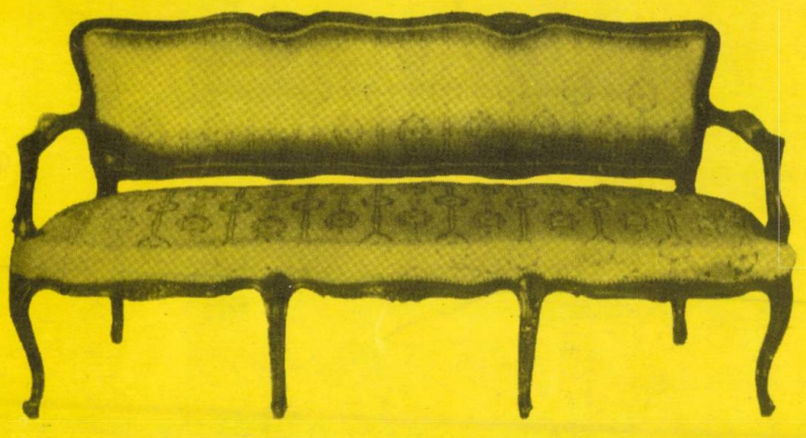

Utilaje de înaltă tehnicitate, hale de fabricație moderne, meseriași cu înaltă calificare la ÎNTREPRINDEREA DE PRELUCRAREA LEMNULUI

IAȘI

cherestea, butoaie, ambalaje, mobilă

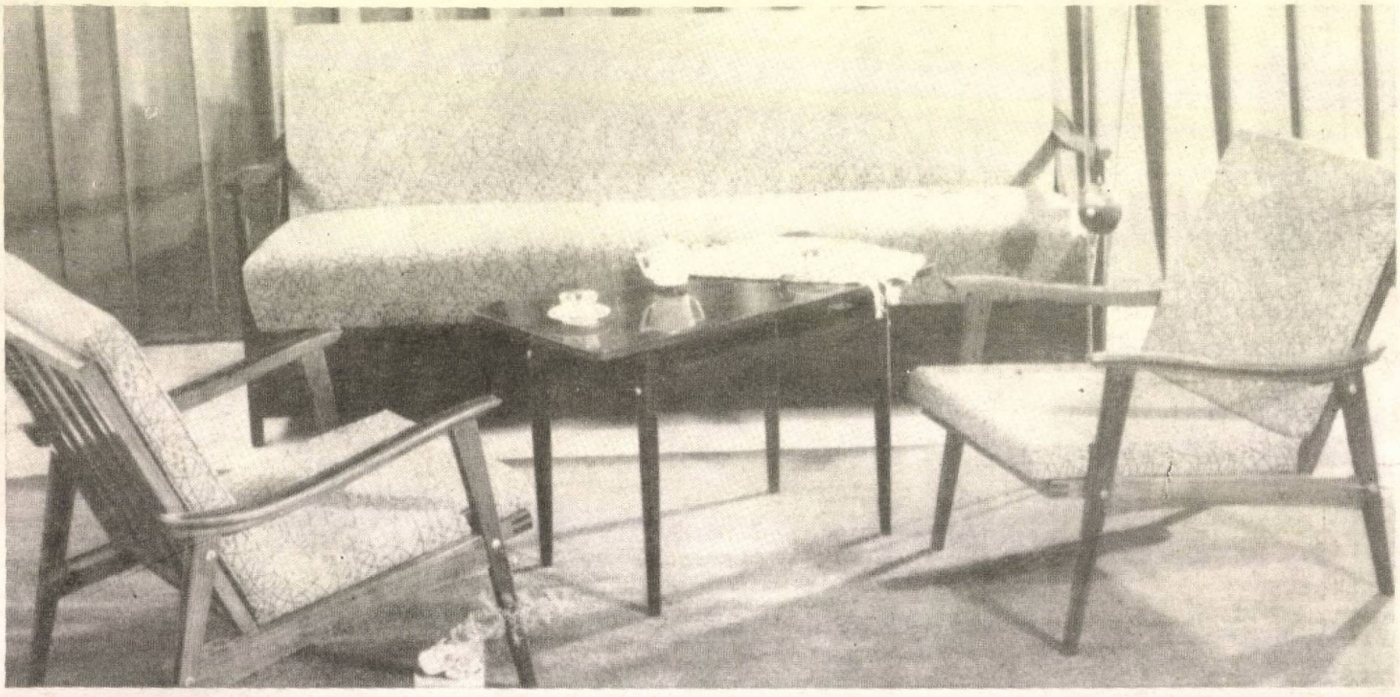

ÎNTREPRINDEREA DE PRELUCRAREA LEMNULUI

IAȘI, str. Bucium nr. 34, produce diverse stiluri de mobilier : mobilă modernă, stiluri rustice și clasice, în finisare ireproșabilă și calitate excepțională

Mobilierul este deosebit de bine cotat atît pe piața internă cît și la export

Nr. 40 27 septembrie 1973

LUMEA

cabinet
CABINETUL DE PARTID SIBIU

EVENIMENT DE IMPORTANȚĂ ISTORICĂ ÎN RELAȚIILE ROMÂNO—LATINO-AMERICANE

„Apreciem că rezultatele vizitei sînt deosebit de pozitive din toate punctele de vedere. În urma acestei vizite în țările Americii Latine am pus bazele unei conlucrări trainice, îndelungate, am ajuns la concluzia comună de a adăuga la vechile tradiții ale relațiilor care leagă popoarele noastre, noile realități, la necesitatea întăririi solidarității în lupta comună pentru dezvoltarea economico-socială, pentru consolidarea independenței și suveranității, pentru o lume mai dreaptă, pentru prietenie și pace între toate popoarele lumii".

NICOLAE CEAUȘESCU

Din actualitatea internațională:

GENEVA • NEW YORK

BUENOS AIRES • TOKIO

reportaj pe glob

R. P. CHINEZĂ

CONVORBIRI • INTERVIURI • PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ • 1000+1

LIMA

Aspect de la ceremonia semnării de către președinții Nicolae Ceaușescu și Juan Velasco Alvarado a Declarației comune româno-peruane

DAKAR

Cu prilejul escalei în capitala senegaleză, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut o întrevedere cu Leopold Sedar Senghor, președintele Senegalului

RABAT

Tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu șeful statului marocan, regele Hassan al II-lea, și președintele Republicii Coasta de Fildeș, Felix Houphouet Boigny

LUMEA

40 (518)

27 septembrie 1973

VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN AMERICA LATINĂ

24 zile de neuitat. Ion Cârje 2

Baze solide pentru colaborare economică multilaterară. Interviu cu ION PĂȚAN, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul comerțului exterior 3

În spiritul solidarității militante. Interviu cu ȘTEFAN ANDREI, secretar al C.C. al P.C.R. 4

Aport de proporții la consolidarea păcii și destinderii. Interviu cu GEORGE MACOVESCU, ministrul afacerilor externe 6

Vaste acțiuni de valorificare a resurselor naturale. Interviu cu BUJOR ALMĂȘAN, ministrul minelor, petrolului și geologiei 7

Lima. Ample perspective în dezvoltarea relațiilor româno-peruane. Radu Pascal 8

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Geneva. Inițiativa românească în atenția comisiei I-a. N. Răzvan. 10

O.N.U. Startul sesiunii a 28-a. Victor Martalogu 11

Buenos Aires. Peron redevine președinte. Anca Voican 12

Orientul Apropiat. Reconciliere cu Iordania. Dumitru Constantin 13

Alger. Opinii în sprijinul democratizării relațiilor internaționale. Rodica Georgescu 14

Tokio. Deschiderea noii runde de negocieri comerciale multilaterale. Victor Aldea 18

Cipru. Unitate și dezvoltare. Liana Enescu 22

Noul „clan al sicilienilor". Placido Ventura 23

INTERVIUL NOSTRU

John Peyton, ministrul transporturilor al Marii Britanii 15

REPORTAJ PE GLOB

Călătorie în sud-estul Chinei. Cristian Popișteanu 16

BLOC-NOTES ECONOMIC

În pregătirea unui nou sistem monetar. Costin C. Kirițescu 19

1 000 + 1 20–21

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

New York Times, International Herald Tribune, Frankfurter Allgemeine, Die Presse, Le Monde Diplomatique 26–29

PROFIL

Leopoldo Benites, președintele celei de a 28-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. 29

POȘTA REDACȚIEI 30—32

SAPTAMINA

CABINETUL DE PARTID SIBIU

19 — 25 septembrie

miercuri

– **Guvernele Japoniei și R. D. Vietnam au convenit să stabilească,** cu începere de la 21 septembrie, **relații diplomatice la nivel de ambasadă.**

– La Washington au început **convorbiri între reprezentanții Statelor Unite și R. F. Germania,** în legătură cu încheierea noului acord privind cheltuielile pentru **întreținerea trupelor americane din R.F.G.**

– **În conformitate cu acordul indo-pakistanez din 29 august a.c.,** aprobat și de guvernul Republicii Bangladesh, **a început prima fază a programului de repatriere a prizonierilor de război și a unor grupuri de persoane civile între țările din regiune.**

– Noul șef al statului suedez, **regele Carl al XVI-lea Gustaf, a depus jurământul,** în palatul regal din Stockholm.

joi

– **S-a încheiat vizita președintelui Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în Republica Peru ; rezultatele pozitive, de ample și fecunde semnificații, ale vizitei deschid largi perspective pentru dezvoltarea relațiilor româno-peruane, răspunzînd astfel năzuințelor celor două popoare prietene și intereselor generale ale păcii.**

– Parlamentul din San Marino a ales pe **consilierii Antonio Volpinari** (Partidul socialist) și **Giovanni Luigi Franciosi** (Partidul creștin-democrat) în calitate de **căpitani regenți ai Republicii San Marino.**

– La New York a fost semnat un **acord între Camera de comerț și industrie a Uniunii Sovietice și compania americană „Occidental Petroleum Co".** privind înființarea unui Centru al comerțului internațional cu sediul la Moscova.

– La sediul F.A.O. au început lucrările unei importante reuniuni internaționale care va examina măsuri urgente susceptibile să contribuie la atenuarea gravelor repercusiuni pe plan mondial ale crizei producției agricole.

vineri

– **Cu prilejul escalei la Dakar, președintele Nicolae Ceaușescu a avut o întrevedere cu Leopold Sedar Senghor, președintele Senegalului ; au fost examinate probleme privind dezvoltarea în continuare a relațiilor multilaterale dintre cele două state.**

– **În drum spre țară, după vizita întreprinsă în mai multe țări latino-americane, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a început vizita neoficială de prietenie în Maroc, la invitația regelui Hassan al II-lea.**

– S-a încheiat vizita în R. P. Bulgaria întreprinsă de Leonid Brejnev.

– Senatul american a aprobat numirea lui Henry Kissinger ca secretar de stat al S.U.A.

– **A luat sfîrșit vizita în Iugoslavia a delegației Republicii Vietnamului de Sud condusă de Nguyen Huu Tho,** președintele Prezidiului C.C. al F.N.E., președintele Consiliului Consultativ al Guvernului Revoluționar Provizoriu.

– La Tripoli a început discutarea unor **planuri economice comune de dezvoltare a statului egipteano-libian.**

– Comitetul Popular al R. P. D. Coreene a numit, prin decrete, pe Li Gun Mo, Chong Jun Gi și Hong Song Nam vicepremieri ai Consiliului Administrativ al R. P. D. Coreene.

– La Brioni a avut loc **ședința Biroului Executiv al Prezidiului U.C.I.,** care a examinat și aprobat programul de activitate în perioada următoare.

sîmbătă

– **S-a încheiat vizita președintelui Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în Maroc.**

– Guvernul Republicii Togo a hotărît să rupă relațiile diplomatice cu Israelul.

– La Bruxelles a luat sfîrșit sesiunea Consiliul ministerial al Pieței comune.

duminică

– **Președintele Mao Tzedun l-a primit pe Hussein el Shaffei, vicepreședinte al R. A. Egipt,** aflat în vizită în R. P. Chineză.

– La Ottawa, și-a încheiat lucrările ședința grupului mixt de lucru sovieto-canadian. Protocolul semnat cu acest prilej prevede măsuri concrete în sfera dezvoltării colaborării reciproce în acest domeniu.

– **La o clinică din Santiago de Chile, a încetat din viață,** în vîrstă de 69 de ani, **poetul Pablo Neruda,** laureat al Premiului Nobel pentru literatură (1971) și al Premiului Lenin pentru pace (1953).

luni

– La Națiunile Unite au început dezbaterile de politică generală.

– **R. A. Egipt și G.R.P. al Republicii Vietnamului de Sud au hotărît să stabilească relații diplomatice** la rang de ambasadă.

– **A sosit la Belgrad, într-o vizită oficială de șapte zile, Alexei Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice.** În aceeași zi au început convorbirile oficiale dintre Alexei Kosighin și Gemal Biedici, președintele Consiliului Executiv Federal al R. S. F. Iugoslavia.

– **Alegerile prezidențiale** care au avut loc duminică **în Argentina s-au încheiat cu victoria generalului Juan Peron și a soției sale Isabel Martinez de Peron,** care au candidat pentru funcțiile de președinte și, respectiv, vicepreședinte, din partea Frontului Justițialist de Eliberare.

marți

– **Au început la Moscova lucrările celei de-a 64-a ședințe a Comitetului Executiv al C.A.E.R. Din Republica Socialistă România participă tovarășul Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, reprezentantul permanent al țării noastre la C.A.E.R.**

– Delegația guvernamentală a Republicii Arabe Egipt, condusă de Hussein El Shaffei, vicepreședinte al R.A.E., și-a încheiat vizita oficială în R. D. Vietnam. El a avut convorbiri cu președintele Ton Duc Thang și primul ministru Fam Van Dong.

– Miniștrii de externe ai Poloniei și Filipinelor au schimbat, la New York, documentele în legătură cu stabilirea de relații diplomatice la rang de ambasadă între cele două țări.

24 de zile de neuitat

**De la trimisul nostru special,
Ion Cârje**

Bilanț cuprinzător și edificator, cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu pe aeroportul Otopeni, la întoarcerea pe pămîntul patriei, a înfățișat poporului nostru rezultatele deosebit de pozitive ale vizitei sale în cele șase țări latino-americane.

Martor ocular al evenimentelor petrecute de-a lungul celor 24 de zile, cît a durat vizita, desprind, din impresiile vii și multiple, îndeosebi forța de afirmare a ideilor socialismului, contribuția vizitei la mai buna cunoaștere a modului de a munci, de a gîndi, de a cultiva relații al poporului român.

Prin vocea și activitatea celui mai autorizat reprezentant al României socialiste, popoarele din țările latino-americane vizitate și-au putut îmbogăți enorm cunoștințele despre valorile materiale și spirituale ale poporului nostru.

Ele au putut cunoaște mai bine cum muncește poporul nostru. Stăpîn deplin pe bogățiile naturale, pe energiile și capacitățile sale, pe destinul său, poporul român se înfățișează lumii latino-americane, întregii lumi, ca un popor care muncește pentru sine, pentru a-și asigura prin propriile eforturi o viață liberă, demnă, un nivel de civilizație și cultură evoluat. Patria noastră apare în fața lumii ca o țară în plină înflorire, cu toate sectoarele de activitate în plin avînt, dinamice și moderne, străduindu-se să fie în pas cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. Ritmuri de dezvoltare viguroase, un peisaj în plină transformare, un efort general pentru a ajunge din urmă țările dezvoltate – totul în beneficiul omului, al făuritorilor de bunuri materiale și spirituale. Un asemenea popor are de dat și de primit în amplul schimb de bunuri al lumii noastre și repetăm un adevăr peremptoriu subliniind că succesele dobîndite de poporul nostru în industrie, agricultură, știință, în toate sferele activității economico-sociale, îi sporesc posibilitățile de a colabora eficace cu alte popoare ale lumii.

Popoarele latino-americane au putut să cunoască mai bine modul cum gîndește poporul nostru, viziunea sa asupra lui însuși și asupra lumii. O viziune coerentă și clară : conducerea destinelor proprii trebuie să-i aparțină și îi aparține, el înțelegînd să folosească acest drept inalienabil spre propășirea și dezvoltarea multilaterală a patriei socialiste, spre îmbogățirea vieții lui materiale și spirituale, să-și consacre toate resursele materiale și umane edificării unei vieți noi, prospere și fericite.

Viziunea lui asupra lumii implică respectul pentru valorile altor popoare, dorința de a stabili relații de stimă, egalitate, de respectare a atributelor suverane ale altor popoare, în esență – respectarea dreptului fiecărui popor de a-și organiza destinele conform voinței și aspirațiilor sale.

Prin vocea și activitatea celui mai autorizat reprezentant al României socialiste, popoarele latino-americane au putut simți și afla modul în care partidul și statul nostru concep organizarea relațiilor internaționale și militează pentru așezarea acestora pe temelii noi.

Documentele semnate în timpul vizitei, acordurile și înțelegerile convenite ilustrează în mod pregnant faptul că România socialistă se pronunță pentru un nou tip de relații între state, bazate pe respectul independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și acționează pentru aplicarea exemplară a acestor principii.

Neîndoios, asemenea concepții nu puteau să trezească decît un ecou profund pe un continent frămîntat de schimbarea vechilor rînduieli internaționale, de întronarea în relațiile dintre țări – indiferent de orînduire, potențial economic sau militar, de numărul locuitorilor sau al kilometrilor pătrați – a principiilor de drept și etică internațională, care să facă posibile manifestarea liberă și afirmarea personalității fiecărui popor.

Prin vocea și activitatea celui mai autorizat reprezentant al României socialiste, popoarele latino-americane au putut înțelege mai bine cum concepe țara noastră conlucrarea cu alte popoare în vederea edificării unei lumi mai bune și mai drepte. Dincolo de deosebirile de sistem, distanțe geografice, de concepții politice și filozofice, au putut fi identificate numeroase sfere de interes comun, pe plan politic, economic, cultural și tehnico-științific. Cele aproape 50 de documente elaborate în cursul vizitei relevă în chip grăitor marile posibilități pe care le oferă dialogul constructiv, deschis, dezvoltării nestingherite a relațiilor dintre state și este de la sine înțeles că vizita a pus bazele principiale ale unei conlucrări de perspectivă, pe termen lung, a creat condițiile cele mai favorabile pentru explorarea a noi posibilități de colaborare și cooperare mutual avantajoasă.

Poporul român s-a înfățișat astfel lumii latino-americane ca un popor care înțelege să muncească cu abnegație și devotament, să privească drept în ochi, să întindă cu sinceritate o mînă prietenească, să inspire încredere, să fie socotit prieten de nădejde, la bine sau la greu.

O asemenea viziune – ilustrată în mod strălucit de-a lungul celor 24 de zile – a trezit un remarcabil ecou în rîndul popoarelor din țările vizitate, dornice, după cum se știe, să stabilească noi prietenii, pe bază de egalitate și respect reciproc.

O asemenea viziune și transpunerea ei în acte concrete au produs expresii de satisfacție și bucurie în toate țările vizitate, preocupate să-și afirme identitatea națională, să stabilească cu celelalte state relații de natură să le asigure un loc demn în rîndul națiunilor lumii.

O asemenea viziune și transpunerea ei în acte concrete au sporit prestigiul țării noastre, forța de atracție a ideilor socialismului.

Eveniment de însemnătate istorică, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Cuba, Costa Rica, Venezuela, Columbia, Ecuador și Peru a deschis largi perspective în planul relațiilor de cooperare ale României cu aceste țări, a adus continentului latino-american solia de pace, solidaritate și prietenie a poporului român.

În legătură cu bogatul bilanț al rezultatelor vizitei, revista „LUMEA" a solicitat opinia tovarășilor ION PĂȚAN, ȘTEFAN ANDREI, GEORGE MACOVESCU, BUJOR ALMĂȘAN, care l-au însoțit pe șeful statului român în călătoria pe continentul latino-american.

Baze solide pentru colaborarea economică multilaterală

Interviu cu

ION PĂȚAN

vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul comerțului exterior

— Vizita istorică a tovarășului Nicolae Ceaușescu în țări ale Americii Latine s-a încheiat cu multiple rezultate concrete, rodnice, în planul colaborării economice dintre România și țările vizitate, rezultate materializate într-o serie de acorduri și înțelegeri de cooperare. V-am ruga să ne împărtășiți opinia dv. asupra semnificației economice și politice a acțiunilor de colaborare convenite, despre modul în care acestea, formele lor, răspund interesului și avantajului reciproc, deziderateler de dezvoltare ale României și celor șase țări vizitate, valorificării superioare a potențialului lor economic.

— Vizita efectuată în unele țări din America Latină de către președintele Consiliului de Stat al României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se înscrie ca un moment de importanță istorică în dezvoltarea relațiilor multilaterale dintre România și aceste state.

În cadrul extinderii raporturilor pe multiple planuri cu aceste țări, un rol important îl ocupă dezvoltarea legăturilor economice. Statuate pe temelia trainică a principiilor respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, egalității depline în drepturi și avantajului reciproc, aceste relații sînt menite să contribuie la dezvoltarea economică reciprocă, la întărirea conlucrării în numeroase alte domenii și, în același timp, la cauza destinderii, prieteniei și păcii între popoare. Semnificativ pentru faptul că România înțelege să așeze cu consecvență la baza relațiilor sale externe aceste principii înaintate este că în toate țările vizitate s-a constatat dorința de lărgire a relațiilor eeconomice cu țara noastră.

Datorită caracterului complementar al economiilor acestor țări față de economia românească, precum și faptului că există o preocupare permanentă pentru dezvoltarea economico-socială independentă a acestora, s-au identificat domenii importante de colaborare și cooperare în diverse ramuri economice. În urma tratativelor ce au fost purtate cu ocazia vizitei, s-au încheiat o serie de acorduri comerciale și de cooperare economică, precum și convenții de colaborare și cooperare în industria minieră, petrolieră, a cărbunilor cocsificabili, industria construcțiilor de mașini, industria energetică, industria ușoară, în domeniul agroindustrial etc. Aceste instrumente de colaborare creează cadrul juridic corespunzător pentru dezvoltarea și diversificarea relațiilor economice, pe baze reciproc avantajoase, ale României cu țările respective.

Importanța documentelor încheiate pentru amplificarea schimburilor comerciale și a activității de cooperare este cu atît mai mare cu cît ele conțin prevederi ca, de pildă, acordarea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate în ansamblul relațiilor economice, posibilitatea constituirii de societăți mixte de producție și comercializare, producția în comun de mărfuri, precum și înființarea unor comisii mixte bilaterale.

Formele de cooperare convenite și înscrise în aceste documente corespund intereselor acestor țări care, stăpîne pe bogățiile lor, doresc să le valorifice, să le prelucreze superior.

— Am dori să vă referiți, în continuare, în detaliu, la acordurile și înțelegerile de colaborare semnate, la perspectivele de dezvoltare largă a relațiilor economice dintre România și țările latino-americane vizitate pe care le deschid aceste instrumente de cooperare.

— În **Cuba** au fost convenite dezvoltarea și diversificarea schimburilor comerciale pentru 1974, precum și în perspectivă și s-au stabilit măsurile necesare pentru construirea unei fabrici de ciment cu o capacitate de 1,2 milioane tone pe an.

Totodată, a fost convenit programul de cercetare pentru valorificarea unor zăcăminte de minereuri cuprifere împreună cu specialiștii cubanezi.

În **Costa Rica** a fost încheiat Acordul de cooperare economică, industrială și tehnică pe termen lung, precum și un „aide-memoire" privind intensificarea schimburilor comerciale bilaterale și realizarea unor acțiuni de cooperare economică.

S-a convenit încheierea unui contract pe termen de 5 ani pentru schimbul unor produse importante pentru economia celor două țări, precum și lărgirea desfacerii de produse ale industriei constructoare de mașini românești în această țară. De asemenea, s-au convenit acțiuni de cooperare pentru construirea în Costa Rica a unor obiective economice în domeniul exploatării și industrializării lemnului, al minelor și petrolului, al industriei materialelor de construcții, precum și în domeniul agro-industrial. Asistența tehnică ce urmează a fi acordată de România în diverse domenii de activitate și-a găsit, de asemenea, reflectare în documentele încheiate.

În **Venezuela** s-au încheiat Acordul pe termen lung de cooperare economică și industrială între guvernul României și guvernul Venezuelei, Acordul comercial între cele două țări, Acordul de cooperare în domeniul agrar și agro-industrial, precum și programul de lucru în domeniul minelor și hidrocarburilor.

Au fost convenite actiuni de cooperare în domeniul construcțiilor de mașini, al industriei textile, în agricultură, în domeniul petrolier și minier. De asemenea, asistență tehnică — cu deosebire în agricultură și industria forestieră — este cuprinsă în documentele încheiate. Totodată, s-a prevăzut dezvoltarea schimburilor comerciale între cele două țări prin achiziționarea de țiței și alte produse prelucrate din Venezuela și livrarea de către România de echipamente pentru forajul și extracția petrolului, precum și alte mărfuri necesare economiei venezuelene. S-a convenit, de asemenea, constituirea de societăți mixte de producție și comercializare în domeniul petrolier, al bumbacului, al fabricării de mașini și utilaje petroliere și în domeniul industriei textile.

În **Columbia**, cu ocazia vizitei președintelui Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae

Ceaușescu, a avut loc și prima Sesiune a Comisiei mixte de colaborare româno-columbiană. S-a hotărît dezvoltarea și diversificarea schimburilor comerciale ; s-a încheiat Acordul pe termen lung, între 3—5 ani, pentru livrarea de produse ale industriei constructoare de mașini și îngrășăminte din România și achiziționarea de produse columbiene necesare economiei noastre naționale.

De asemenea, se prevede construirea unor obiective economice în Columbia — în domeniul chimiei, al industriei textile, agro-industrial — înființarea unor societăți mixte în domeniul petrolier, minier și al industriei textile, acordarea de asistență tehnică din partea României, cu deosebire în domeniul hidrotehnic, al irigațiilor și agricol.

În **Ecuador** au fost încheiate Acordul comercial și Acordul de cooperare economică, industrială și tehnică între cele două guverne, Acordul de cooperare în domeniul petrolier și minier. S-a convenit constituirea unei societăți mixte în domeniul hidrocarburilor, precum și o cooperare largă în domeniul agricol, zootehnic, industrial.

În **Peru** a avut loc prima sesiune a Comisiei mixte româno-peruane pentru dezvoltarea relațiilor economice bilaterale, au fost semnate Acordul de colaborare economică și tehnică din domeniul energiei electrice, Acordul de colaborare în domeniul minier, un acord de credit pentru livrarea de echipamente și utilaje complexe din România în Peru. S-a încheiat Acordul privind înființarea unei societăți mixte pentru fabricarea de mașini-unelte în Peru, precum și pentru crearea unei întreprinderi miniere speciale — ANTAMINA. De asemenea, s-a semnat o convenție pentru încheierea unor contracte pe termen de 5 ani pentru exportul unor produse tradiționale din Peru în România. Totodată, a fost convenită o diversificare a schimburilor comerciale în perspectivă între cele două țări, precum și acordul pentru participarea întreprinderilor românești la dezvoltarea industriei textile din Peru.

Am prezentat succint acordurile și convențiile încheiate sub îndrumarea nemijlocită a tovarășului Nicolae Ceaușescu, ele urmînd a fi cuprinse în programele concrete de activitate ale ministerelor și organizațiilor economice românești. „Aș dori să afirm încă o dată, din Capitala patriei noastre — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea rostită pe aeroportul Otopeni cu prilejul întoarcerii în țară după vizita efectuată în cele șase state ale Americii Latine — că vom face totul pentru a realiza în cele mai bune condiții toate aceste acorduri, deoarece ele corespund pe deplin intereselor popoarelor noastre, cauzei socialismului, cauzei păcii și colaborării între popoarele lumii". Este obligația noastră, a celor cărora ne revin responsabilități în domeniul relațiilor economice, ca toate prevederile acestor acorduri să fie transpuse în fapt, la termenele convenite și în cele mai bune condiții.

Se poate afirma cu certitudine că vizita făcută de președintele statului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în aceste șase țări latino-americane a creat o bază vastă, solidă pentru dezvoltarea relațiilor economice de colaborare și cooperare cu aceste țări, relații care vor contribui la strîngerea prieteniei între poporul român și popoarele latino-americane.

În spiritul solidarității militante

Interviu cu

ȘTEFAN ANDREI

secretar al C.C. al P.C.R.

— Cum apreciați importanța vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu în America Latină pentru creșterea influenței și prestigiului socialismului pe acest continent, pentru întărirea solidarității, prieteniei și colaborării dintre poporul român și popoarele latino-americane ?

— Recenta vizită a tovarășului Nicolae Ceaușescu în șase țări din America Latină — prima vizită în aceste țări a unui șef de stat român — a reprezentat un eveniment de însemnătate istorică în dezvoltarea relațiilor de prietenie, colaborare și solidaritate dintre poporul român și popoarele cubanez, costarican, venezuelan, columbian, ecuadorian și peruan.

Avînd în vedere că această vizită a constituit, în cazul mai multor state, o primă luare de contact directă cu șeful unui stat socialist, conducător al partidului comunist aflat la cîrma țării, ea a stîrnit, după cum este și firesc, un interes deosebit din partea forțelor politice, a oamenilor muncii, a maselor largi populare, nu numai în țările vizitate, ci în ansamblul continentului latino-american.

Aceasta reprezintă o expresie a interesului real pe care îl stîrnesc pretutindeni în lume realizările obținute de țara noastră în construirea socialismului, în dezvoltarea economiei, științei, învățămîntului, culturii, în ridicarea continuă a standardului de viață material și cultural al întregului popor. Totodată, este cunoscut interesul cu care sînt urmărite politica externă a României socialiste, eforturile sale constructive în direcția însănătoșirii și democratizării relațiilor între state, a eliminării oricăror manifestări ale politicii imperialiste de forță, dominație și dictat și a instaurării primatului legalității internaționale, în direcția stabilirii unei păci și colaborări trainice între toate popoarele. Se bucură de un larg ecou internațional acțiunea constantă a României pentru afirmarea și promovarea unor principii noi în viața internațională — egalitatea în drepturi a tuturor statelor, respectarea independenței și suveranității, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc. Țara noastră s-a afirmat ca o promotoare activă a solidarității militante cu popoarele care luptă pentru o politică independentă, pentru prelurarea și valorificarea în scopul dezvoltării proprii a patrimoniului național, pentru apărarea dreptului lor sacru de a-și decide singure soarta, fără nici un amestec din afară.

Toate aceste elemente, care se adaugă poziției principiale de ansamblu a României față de problematica majoră a lumii contemporane, au constituit obiectul discuțiilor și schimburilor de păreri ce au avut loc în cursul vizitelor în cele șase state latino-americane.

— Vă rugăm să ne vorbiți despre semnificația vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu în dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre Partidul Comunist Român și partidele comuniste și muncitorești latino-americane, dintre P.C.R. și toate forțele antiimperialiste, democratice de pe continent, în slujba idealurilor nobile ale păcii și socialismului.

— În afara contactelor oficiale cu șefii de state, membrii guvernelor și alte oficialități din țările respective, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut un mare număr de întîlniri și discuții cu conducători ai partidelor comuniste și muncitorești, ai altor partide și forțe politice care se pronunță pentru dezvoltarea independentă a țărilor lor pe calea progresului economic și social. Numărul mare al întîlnirilor de acest fel, sfera largă de cuprindere, precum și însemnătatea de fond a convorbirilor purtate și a concluziilor la care s-a ajuns în urma lor dau măsura prodigioasei activități a secretarului general al partidului nostru în direcția dezvoltării relațiilor P.C.R. cu celelalte detașamente ale mișcării comuniste și muncitorești, a întăririi solidarității forțelor antiimperialiste, ale păcii și progresului social.

În cadrul convorbirilor tovărășești avute cu tovarășul Fidel Castro, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din **Cuba**, au fost relevate rolul de seamă pe care îl au întîlnirile dintre reprezentanții conducerilor de partid și de stat, extinderea schimbului de experiență în diferite domenii de activitate pentru cimentarea relațiilor frățești, de întrajutorare și colaborare multilaterală dintre partidele, țările și popoarele român și cubanez, pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului socialist. A fost reafirmată hotărîrea celor două partide de a extinde colaborarea pe baza încrederii și respectului reciproc, de a adînci schimbul de experiență și de informații cu privire la desfășurarea construcției socialiste, prin realizarea de întîlniri la diferite niveluri și efectuarea de consultări în probleme de interes comun.

Vizita în Republica **Costa Rica** a prilejuit discuții fructuoase cu Manuel Mora Valverde, secretar general al C.C. al Partidului Avangarda Populară din Costa Rica, și cu alți membri ai conducerii partidului, care au exprimat deplina satisfacție pentru rezultatele vizitei oficiale în această țară a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Tovarășii costaricani au subliniat hotărîrea Partidului Avangarda Populară de a acționa pentru extinderea conlucrării dintre cele două țări, în spiritul înțelegerilor realizate cu ocazia vizitei,

avînd certitudinea că aceasta servește intereselor și aspirațiilor fundamentale ale popoarelor costarican și român, cauzei păcii și progresului în lume.

De asemenea, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut o întrevedere cu Luis Alberto Monge Alvarez, secretar general al Partidului de Eliberare Națională din Costa Rica. În cursul discuției, a fost subliniată hotărîrea comună de a iniția și dezvolta relații de prietenie și colaborare între P.C.R. și Partidul de Eliberare Națională din Costa Rica, pe baza stimei și respectului reciproc, în vederea stimulării și extinderii pe multiple planuri a relațiilor dintre cele două țări și popoare. Secretarul general al Partidului de Eliberare Națională a acceptat invitația ca o delegație a partidului să efectueze o vizită de prietenie în România, la invitația C.C. al P.C.R.

În **Venezuela**, a avut loc o întîlnire a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu Jesus Faria, secretar general al Partidului Comunist din Venezuela, care a arătat că partidul său salută și sprijină din toată inima vizita șefului statului român în Republica Venezuela. S-a exprimat hotărîrea de a intensifica schimbul de păreri și de experiență, de a dezvolta pe toate căile bunele relații existente între cele două partide, în interesul reciproc și în folosul mișcării revoluționare din întreaga lume.

A avut loc, de asemenea, o convorbire prietenească cu secretarul general al Mișcării pentru Socialism (MAS) din Venezuela, Pompeyo Marquez, și cu alți conducători ai partidului, care au subliniat marea însemnătate a vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu în Venezuela, contribuția ei la dezvoltarea multilaterală a raporturilor bilaterale, corespunzător voinței și intereselor reale ale poporului venezuelan. S-a reafirmat hotărîrea ambelor partide de a dezvolta și pe viitor colaborarea tovărășească, de a adînci în continuare schimbul de păreri și informații.

Ținînd seama de perspectiva alegerilor prezidențiale din Venezuela, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut întîlniri cu principalii candidați la cea mai înaltă magistratură a țării : Lorenzo Fernandez — din partea Partidului de Guvernămînt C.O.P.E.I., Jesus Angel Paz Galarraga — din partea Coaliției electorale de stînga „Noua Forță", și Carlos Andreas Perez — din partea Partidului „Acțiunea Democratică", care au fost însoțiți de membri ai conducerilor partidelor și formațiunilor respective. În cadrul discuțiilor purtate au fost formulate aprecieri pozitive cu privire la vizita președintelui Consiliului de Stat în Venezuela și s-a exprimat sprijinul partidelor și forțelor politice reprezentate de candidați față de dezvoltarea în viitor a raporturilor româno-venezuelane, aderiunea lor la acordurile și înțelegerile realizate cu ocazia vizitei. În acest cadru, s-a convenit inițierea de relații directe între P.C.R. și partidele C.O.P.E.I. și, respectiv, „Acțiunea Democratică", inclusiv prin realizarea unor schimburi de delegații.

Cu ocazia vizitei în **Columbia**, tovarășul Gilberto Vieira, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din Columbia, a exprimat tovarășului Nicolae Ceaușescu bucuria de a-l saluta pe pămîntul columbian, apreciind că vizita slujește intereselor poporului său și asigurîndu-l de sprijinul deplin pentru înfăptuirea acordurilor încheiate. De ambele părți au fost relevate bunele relații statornicite între cele două partide și s-a exprimat hotărîrea de a le dezvolta în continuare.

La întrevederea cu secretarul general al C.C. al P.C. Peruan, Jorge del Prado

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut întrevederi cu Alvaro Gomez Hurtado, candidatul Partidului Conservator în viitoarele alegeri prezidențiale, precum și cu Alfonso Lopez Michelsen, candidat al Partidului Liberal, care au exprimat hotărîrea de a sprijini continuarea și aprofundarea cursului favorabil al raporturilor de colaborare dintre România și Columbia.

Aprecieri elogioase cu privire la realizările obținute de România în dezvoltarea sa economică și dorința de a vedea intensificîndu-se raporturile româno-columbiene în diferite domenii au fost formulate și în cadrul întîlnirilor avute de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu Carlos Rafael Restrepo, fost președinte al Republicii Columbia, conducător al Partidului Liberal, și cu Julio Cesar Turbay, director general al acestui partid.

În timpul prezenței sale la Quito, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut o întrevedere cu tovarășul Pedro Antonio Saad, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din **Ecuador**, și cu alți membri ai conducerii partidului, care și-au exprimat certitudinea că vizita oficială a președintelui român va da un impuls puternic relațiilor prietenești dintre cele două partide și popoare ; această vizită este salutată cu bucurie de comuniștii ecuadorieni, care văd în ea o contribuție de seamă la promovarea legăturilor prietenești ale Ecuadorului cu țările socialiste.

Tovarășul Jorge del Prado, secretarul general al C.C. al Partidului Comunist Peruan, precum și alți conducători ai acestui partid au transmis, în cadrul întrevederii avute cu secretarul general al P.C.R., aprecierea P.C. Peruan că vizita oficială a tovarășului Nicolae Ceaușescu în **Peru** constituie un sprijin real acordat procesului revoluționar ce se desfășoară în această țară, subliniind că vizita nu este numai folositoare, dar și oportună. De ambele părți s-a exprimat hotărîrea de a acționa pentru dezvoltarea relațiilor frățești dintre cele două partide, în interesul popoarelor român și peruan, al întăririi unității mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste din lume.

În cadrul vizitelor în cele șase țări latino-americane, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut întîlniri cu delegații ale organizațiilor sindicale (Centrala Unitară a Muncitorilor din Venezuela, Centrala Oamenilor Muncii din Ecuador, Confederația Generală a Oamenilor Muncii din Peru și Centrala Oamenilor Muncii ai Revoluției Peruane), cu muncitori din întreprinderi industriale și agricole. Aceste întîlniri — și, mai ales, mitingurile de masă care au avut loc în Cuba și Peru — s-au caracterizat printr-o atmosferă însuflețită, călduroasă, transformîndu-se în adevărate manifestări de solidaritate de clasă, internaționalistă.

În fiecare din țările vizitate au avut loc întîlniri pe linia organizațiilor de tineret și studențești care au permis stabilirea de noi contacte, cunoașterea nemijlocită a obiectivelor și preocupărilor lor actuale, realizarea unor înțelegeri concrete pentru dezvoltarea colaborării cu organizațiile similare din România.

Toate aceste întîlniri, contacte și discuții, toate înțelegerile la care s-a ajuns pentru realizarea unei colaborări mai largi se încadrează organic în politica generală, trasată de congresele IX și X ale partidului nostru de stabilire și dezvoltare a unor relații de solidaritate internațională, cu partidele comuniste, cu alte organizații ale clasei muncitoare, cu toate forțele care se pronunță pentru pace și progres social, pentru dezvoltarea liberă, independentă a tuturor popoarelor. Cu fiecare prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat importanța realizării unei largi unități militante, pe scară națională și internațională, a forțelor înaintate, purtătoare de progres ale omenirii. Activitatea desfășurată de secretarul general al partidului nostru în direcția lărgirii și intensificării contactelor politice, a dialogului activ și constructiv, de pe poziții principiale, dă, astfel, o nouă dimensiune importanței deosebite a vizitelor sale pe continentul latino-american.

Aport de proporții la consolidarea păcii și destinderii

Interviu cu GEORGE MACOVESCU

ministrul afacerilor externe

— În cursul vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu în șase țări din America Latină au fost semnate o serie de declarații comune, un tratat de prietenie și cooperare. Ce semnificație și însemnătate au aceste documente pentru întărirea relațiilor politice dintre România și țările latino-americane vizitate ?

— La încheierea vizitei în America Latină a tovarășului Nicolae Ceaușescu — adevărată misiune de pace, solidaritate, prietenie și colaborare — putem constata cu satisfacție bilanțul său multilateral, bogat și semnificativ. Rezultatele sînt deosebit de pozitive din toate punctele de vedere. Am pus bazele unei conlucrări durabile și trainice, de largă respirație și perspectivă, ajungînd la concluzia unanim acceptată de a fructifica și mai mult tradițiile noastre vechi de prietenie cu popoarele latine și de a le adăuga spiritul viu al realităților pe care le trăim astăzi. În cursul acestei vizite, al convorbirilor cu șefii statelor respective, cu membri ai guvernului, cu reprezentanți ai unor partide și organizații politice, cu diferiți oameni politici, s-a putut constata voința popoarelor noastre de a colabora pe baza respectării și promovării ferme a principiilor care se afirmă tot mai mult pe plan internațional. Declarațiile comune, ca, de altfel, ansamblul documentelor semnate, reafirmă cu putere dorința popoarelor noastre de a conlucra strîns pentru menținerea și consolidarea păcii și securității internaționale, pentru a se pune capăt politicii imperialiste de forță și dictat, colonialismului și neocolonialismului.

Am putut constata numeroase puncte de convergență asupra aprecierilor privind evoluția vieții internaționale, adeziunea față de respectarea neabătută a principiilor și normelor dreptului și justiției internaționale : egalitatea în drepturi între toate națiunile lumii, respectul independenței și suveranității, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, respectarea dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe bogățiile naționale, de a-și putea făuri existența așa cum o dorește și o concepe.

Documente de o deosebită semnificație politică, declarațiile comune definesc cu răspundere și deplină angajare cadrul principial, coordonatele politice ale relațiilor noastre viitoare, pornind de la convingerile intime ale fiecăreia din părți, de la respectarea diferențelor de opinie, de la numeroasele puncte de întîlnire și aprecieri comune asupra problemelor discutate. Declarațiile comune sînt rezultatul mai bunei cunoașteri reciproce care s-a realizat cu prilejul vizitei, al realizărilor uriașe ale României pe drumul construcției socialiste, ca și al profundelor procese transformatoare, înnoitoare, ce caracterizează viața continentului latino-american. Vizita a fost, deci, o expresie elocventă a politicii României de pace și colaborare cu toate popoarele lumii, fără deosebire de orînduire socială. S-a confirmat din nou justețea punctului de vedere al țării noastre potrivit căruia astăzi, mai mult ca oricînd, există posibilitatea menținerii păcii în lume, a dezvoltării unor relații largi între toate statele. Iar documentele la care v-ați referit asigură baza politică a conlucrării noastre viitoare, întăresc raporturile dintre România și țările latino-americane vizitate, tocmai prin faptul că reprezintă o expresie scrisă a coordonatelor pe care înțelegem să întărim și să lărgim relațiile noastre de prietenie și colaborare în toate domeniile de interes comun.

— Vă rugăm să vă referiți la însemnătatea hotărîrii părților de a conlucra pentru o lume mai bună, mai dreaptă.

— Una din concluziile prețioase ce s-au degajat cu pregnanță în timpul acestei memorabile vizite a constituit-o necesitatea întăririi solidarității în lupta comună pentru dezvoltarea economico-socială, pentru consolidarea independenței și suveranității, pentru o lume mai dreaptă, mai bună. Făcînd mai puternică prietenia și întărind colaborarea între ele, popoarele vor impune în întreaga lume dreptul de a-și făuri o viață în conformitate cu propriile lor dorințe, o lume a păcii și înțelegerii ; întărirea solidarității cu toate popoarele care luptă pentru progres social, pentru independență și suveranitate contribuie la victoria mai rapidă a năzuințelor tuturor popoarelor. Tocmai în acest spirit, lărgirea relațiilor de prietenie cu popoarele Americii Latine, cu toate popoarele lumii ne întărește siguranța în desfășurarea cu succes a cursului nou de destindere în viața internațională. Acționînd cu fermitate și în strînsă unitate, popoarele vor putea impune respectarea dreptului lor, vor asigura posibilitatea de a se dezvolta potrivit aspirațiilor lor. Vizita în țările Americii Latine a constituit, de asemenea, afirmarea ideilor socialismului, ale acestei noi orînduiri sociale în plină dezvoltare. România și-a cîștigat prietenie și admirație demonstrînd ce se poate realiza, drept și bun, atunci cînd poporul este stăpîn pe propriile sale destine și-și poate asigura o viață liberă și o poziție demnă în concertul mondial al națiunilor.

— Vă rugăm să ne vorbiți despre sporirea prestigiului țării noastre ca urmare a vizitei în cele șase țări latino-americane, a convorbirilor purtate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de membrii delegației române.

— Prin toate componentele ei, vizita a constituit o solie a prezenței și înfăptuirilor românești în lumea contemporană. Călătoria a evidențiat faptul că succesele de seamă ale României socialiste sînt cunoscute și se bucură de respect și apreciere, de admirație și interes. După cum au declarat reprezentanții vieții publice din țările latino-americane vizitate, succesele României au constituit un elocvent și convingător exemplu al construirii unei vieți independente, în care poporul este stăpîn pe destinele sale. Politica externă a României, de lărgire a colaborării cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii a fost peste tot apreciată, putîndu-se constata creșterea prestigiului și autorității unei asemenea linii politice constructive și creatoare.

Am fost întîmpinați în toate cele șase țări ale Americii Latine cu manifestări de caldă și sinceră prietenie, de atașament și solidaritate, de interes, atît din partea celor mai înalți reprezentanți ai acestor

Ecuador. Cei doi șefi de stat au exprimat voința comună de a extinde colaborarea economică, tehnico-științifică și culturală între România și Ecuador

state, cît și de populație. Este plăcut să simți dragostea și respectul, sentimentele de prietenie pe care le trezește România ca rezultat al politicii sale interne și externe, prețuirea și admirația pentru activitatea neobosită și rodnică a tovarășului Nicolae Ceaușescu. A fost, de asemenea, pregnant exprimat interesul pentru realizările românești, pentru orientarea politică internă și externă a României, pentru ideile promovate de țara noastră. Principialitatea, consecvența politicii internaționale românești au fost, deci, din nou apreciate, contribuind astfel la întărirea prestigiului nostru, a forțelor mondiale ale socialismului, la promovarea colaborării și păcii în lume.

— Care apreciați a fi punctele de coincidență între România și țările vizitate în ce privește evoluția situației internaționale ?

— În cadrul convorbirilor la nivel înalt din cele șase capitale latino-americane, aspectele principale ale vieții internaționale actuale au constituit obiectul unor largi schimburi de opinii, reflectate, printre altele, de textul și spiritul declarațiilor comune semnate. Acest cuprinzător tur de orizont a scos în lumină numeroase puncte de vedere apropiate și convergente. Cu acest prilej, a fost din nou pusă în evidență principala dominantă a evoluției contemporane mondiale și anume cursul pozitiv spre destindere și cooperare internațională, spre intensificarea schimburilor multilaterale între statele lumii. România și țările latino-americane și-au exprimat dorința de a contribui, alături de alte state, la soluționarea problemelor majore ale vieții internaționale — dezarmarea, lichidarea colonialismului, intensificarea cooperării economice între state etc. Este convingerea țărilor noastre că soluționarea acestor probleme în interesul general implică participarea tuturor statelor, fără deosebire de mărime și potențial, un rol crescînd revenind țărilor mici și mijlocii.

Un loc important au ocupat, cum era și firesc, evoluțiile politico-economice și sociale din America Latină. A fost reafirmată și cu acest prilej politica principială și consecventă a României, de prietenie cu popoarele acestui continent, de solidaritate activă cu năzuințele lor legitime de a-și consolida independența, de a fi stăpîne pe bogățiile naționale, de a se dezvolta pe calea progresului economic și social și de a se afirma cu demnitate în concertul națiunilor. Am putut înțelege mai bine procesul revoluționar de pe continent și ne-am putut exprima solidaritatea cu transformările progresiste, democratice, ireversibile ale lumii latino-americane.

Schimbul de opinii pe teme internaționale a fost, deci, alături de celelalte aspecte ale vizitei, încă un domeniu care a confirmat importanța istorică, fără precedent a călătoriei tovarășului Nicolae Ceaușescu, al cărei bilanț bogat se va extinde încă multă vreme de la încheierea sa. Punînd în mod strălucit în evidență ideile călăuzitoare ale politicii externe a României socialiste, de solidaritate activă cu toate popoarele angajate pe calea dezvoltării de sine stătătoare, a progresului economic și social, de colaborare fructuoasă cu toate țările, de afirmare a principiilor democratice în relațiile internaționale, vizita a marcat un aport de proporții la promovarea cursului nou, spre destindere și înțelegere între state, la cauza păcii și colaborării internaționale.

Vaste acțiuni de cooperare

Interviu cu

BUJOR ALMĂȘAN

ministrul minelor, petrolului și geologiei

— Vă rugăm, pentru început, să ne spuneți care sînt principalele acțiuni de cooperare în domeniul minier, petrolier și geologic, realizate în timpul celor 24 de zile ale vizitei la nivel înalt în America Latină ?

— Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în țări ale Americii Latine a constituit un eveniment remarcabil pentru relațiile României cu acest continent. Trebuie de la început remarcat faptul că a fost o vizită de prietenie, un prilej pentru strîngerea relațiilor în toate domeniile și pe toate planurile. În cadrul acestei apropieri între țara noastră și țările vizitate, un loc important l-au ocupat relațiile economice, știut fiind că, pînă la urmă, relațiile între state trebuie să fie fundamentate și pe raporturi diversificate de colaborare economică, extinse în toate domeniile.

Dată fiind dezvoltarea impetuoasă a economiei țărilor din America Latină în general, a celor vizitate în special, dată fiind dorința acestora de a-și dezvolta industria și economia, în primul rînd prin valorificarea bogățiilor naturale, este normal ca, în dialogul fructuos care a avut loc în timpul vizitei, domeniul de extindere a relațiilor economice în această vastă arie a valorificării resurselor naturale să ocupe un loc însemnat.

Țările din America Latină se bazează mult pe aceste bogății naturale, deoarece, așa cum este cunoscut, ele dispun de resurse la scară mondială numai în parte sau chiar puțin valorificate. Cu alte cuvinte, punerea în valoare a bogățiilor naturale reprezintă un element primordial în dezvoltarea lor economică.

De pildă, petrolul constituie pentru multe țări din America Latină o sursă potențială extraordinară. Alături de Venezuela, care deține locul 5 în lume în ceea ce privește producția de petrol, alte țări ca Ecuador, Columbia, Peru au descoperit recent, la rîndu-le, importante zăcăminte de țiței, care se găsesc în faza preliminară de explorare și punere în valoare. Columbia deține azi unele din cele mai mari rezerve de cărbune de cea mai bună calitate din lume. După estimări, acestea s-ar ridica la 40 miliarde tone. Nu mai vorbim, apoi, de faptul că majoritatea țărilor — Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru — dispun de enorme resurse de minereuri de fier, neferoase, bauxită etc.

Aceste țări iau, în momentul de față, numeroase măsuri pe linia eforturilor deosebite pe care le fac pentru a dezvolta într-un ritm susținut producția de materii prime minerale și pentru valorificarea lor cît mai eficientă. Evident, ele aplică o politică proprie majorității țărilor din lume și anume deplina suveranitate asupra bogățiilor solului și subsolului, valorificarea acestora în folosul poporului, care este stăpînul lor, obținerea de ajutoare pentru a contracara insuficiența cadrelor cu experiență și a mijloacelor necesare pentru această dezvoltare.

După cum se știe, România dispune de o vastă experiență în domeniul industriei extractive, veche de sute de ani și la un nivel mondial. Specialiștii români și experiența românească sînt prezenți azi în foarte multe țări din lume: în 1973, de pildă, în acest domeniu lucrează, în diferite țări ale lumii, circa 700 de ingineri și tehnicieni. Experiența, ca și bunul renume de care se bucură specialiștii noștri au stîrnit interesul interlocutorilor, care au găsit ca foarte fructuoasă o colaborare cu noi în acest domeniu.

Acestea au fost motivele pentru care, în cursul vizitei, s-au convenit, semnat și perfectat multe acorduri și acțiuni de cooperare în domeniul industriei extractive.

Astfel, în Cuba au fost examinate acțiunile de cooperare deja convenite în domeniul minereurilor neferoase și s-au stabilit măsuri pentru lărgirea și perfectarea acestora. În Costa Rica, geologii români

Tovarășul Nicolae Ceaușescu vorbind la Federația venezueleană a camerelor și asociațiilor de comerț și producție — FEDECAMARAS

vor acorda asistență tehnică pentru efectuarea sistematică a lucrărilor geologice pe tot cuprinsul țării și vor începe dezvoltarea sistematică a industriei extractive. Am semnat cu autoritățile de resort din Venezuela un program preliminar care prevede participarea noastră la dezvoltarea industriei petroliere pe baza unei societăți mixte, vizînd atît cercetarea cît și punerea în producție a unor perimetre noi și exploatarea celor vechi. Un domeniu nou în Venezuela îl constituie înțelegerea de colaborare pentru crearea unei industrii siderurgice proprii, pe baza imenselor resurse pe care această țară le deține. Columbia este extrem de interesată să înceapă valorificarea imenselor bogății de cărbuni de care dispune. Și aici, pe baza datelor geologice existente, se va înființa o societate mixtă pentru explorarea și exploatarea cărbunelui. Pentru a ajuta la dezvoltarea unei industrii petroliere proprii, s-a stabilit, de asemenea, înființarea unei societăți mixte de servicii petroliere, în care să fie folosite experiența și utilajele noastre, precum și cadrele existente, pentru a impulsiona dezvoltarea industriei petroliere din această țară. Ecuadorul a descoperit în jungla Amazoanelor rezerve foarte promițătoare de petrol și este interesat să-și creeze o industrie proprie, națională. S-a înființat o comisie mixtă în domeniul extractiv, pentru a studia și rezolva diferitele probleme care se pun, vizînd organizarea unei întreprinderi mixte. Vom școlariza cu specialiști, în România sau în Ecuador, personalul tehnic necesar. În ceea ce privește Peru, au fost semnate un acord de cooperare în domeniul energiei, cu largi implicații în dezvoltarea acestei țări, și un acord de cooperare în domeniul petrolului, care va sta la baza extinderii activității proprii peruane în petrol. S-au semnat, de asemenea, un contract de asociere pentru exploatarea unui zăcămînt de neferoase din Anzi și un document final, care prevede extinderea cooperării în domeniul minier, exploatarea minereurilor de fier și aur, precum și înființarea unor centre de utilaje și preparare menite să ajute dezvoltarea mineritului mic (producătorii mici).

— Ați purtat numeroase discuții pe tema creării unor societăți mixte. În ce cadru se dezvoltă această nouă formă de cooperare ?

— Societățile mixte înființate sau convenite reflectă întru totul politica economică pe care o duc țările vizitate. În primul rînd, în cadrul acestora, zăcămintele sînt și rămîn proprietatea țărilor respective, majoritatea capitalului fiind, de asemenea, al acestor țări. România participă cu utilajele acordate pe credit, iar creditele se plătesc cu o parte din produsul realizat de respectivul obiectiv economic. De asemenea, România acordă asistență tehnică, studii, proiecte și participă cu experiența sa la punerea în exploatare a acestor obiective pentru obținerea rezultatelor finale dorite. Cu alte cuvinte, societățile mixte permit partenerului nostru să-și dezvolte suveranitatea asupra bogățiilor subsolului și să obțină, în aceste condiții de respect, mijloacele (credite, mașini, cadre) pentru a-și asigura pe deplin suveranitatea și independența și în aceste sfere de activitate.

— De-a lungul traseului latino-american pe care l-ați parcurs ați vizitat unele obiective mai deosebite, de pildă un zăcămînt cuprifer în Anzi. Cu ce impresii ați rămas ?

— Deși vizita a fost scurtă, totuși ea mi-a îngăduit, datorită amabilității gazdelor, să vizitez cîteva obiective industriale și zone de mare interes, de unde mi-au rămas întipărite impresii deosebit de profunde.

Astfel, în Venezuela am putut vedea efortul, extraordinara organizare care se face pentru a industrializa o zonă de păduri virgine : Guayana. Aici au fost create o puternică industrie siderurgică, în plină dezvoltare, și o industrie a aluminiului. Fabricile sînt moderne, soluțiile de organizare a teritoriului permit dezvoltarea în continuare a acestor locuri și populara junglelor nesfîrșite care se întind pe ambele maluri ale Orinocului.

Jungla Amazonului din Ecuador, despre care, înainte de a o vizita, eram convins că reprezintă o lume de nepătruns, accesibilă doar cu piciorul sau piroga, a constituit o surpriză. În plină junglă s-au construit drumuri de acces care leagă interiorul de ocean. S-au creat mici localități pentru muncitorii petroliști și s-a creat o industrie extractivă a petrolului la nivelul tehnicii mondiale.

Și mai interesantă a fost vizita în Anzii din Peru. Nu numai că m-am convins că la înălțimi de circa 5 000 de metri se poate dezvolta și se dezvoltă chiar o activitate omenească normală, dar am văzut că hărnicia indienilor, a localnicilor, a făcut ca la aceste înălțimi să existe agricultură, să crească animale și să se ridice localități înfloritoare.

— Date fiind diversitatea și numărul mare al acordurilor negociate în domeniul dv. de specialitate, care considerați că este importanța lor atît pentru România cît și pentru țările latino-americane vizitate ?

— Acordurile și convențiile menționate au o mare importanță pentru țările vizitate. Ele contribuie la dezvoltarea unor ramuri importante, aș zice primordiale, în etapa actuală de dezvoltare industrială. Sînt convins că experiența noastră, utilajele românești, sub formele de cooperare convenite, vor sprijini dezvoltarea mai rapidă a industriei extractive, țările respective fiind și rămînînd pe deplin proprietare ale bogățiilor lor naționale. Aceasta permite manifestarea și promovarea unei politici independente de dezvoltare, în concordanță cu necesitățile popoarelor respective. Desigur că în fiecare din aceste țări există și alte forme și soluții de cooperare, care se vor dezvolta în continuare și care vor mai exista atîta timp cît o doresc guvernele respective. Dar, fără îndoială, sînt convins că aceste forme noi și, mai ales, ajutorul prietenesc și dezinteresat al României vor fi apreciate, stimulate și căutate, ca, de altfel, în atîtea părți ale lumii.

Pentru țara noastră, documentele, convențiile încheiate prezintă, de asemenea, o mare importanță. Pe baza lor se strîng relațiile economice, se consolidează relațiile de prietenie existente între noi. Se creează, de asemenea, posibilități largi comerciale, în ceea ce privește livrările de utilaje, materiale, instalații. Prin plata creditelor cu materiile prime menționate se obțin pentru țara noastră importante cantități necesare dezvoltării impetuoase a economiei naționale, care completează volumul de materii prime de care avem nevoie în acești ani de puternic avînt industrial. Este o onoare deosebită pentru ministerul nostru de resort faptul că s-au realizat asemenea acțiuni, că aceste acorduri există, iar noi considerăm că ele vor fi realizate în cele mai bune condițiuni. Se vor lua toate măsurile necesare pentru aceasta și sîntem convinși că, așa cum s-a întîmplat și cu alte țări din lume, partenerii noștri vor fi mulțumiți de activitatea, hărnicia și experiența inginerilor și tehnicienilor români.

LIMA

Ample perspective în dezvoltarea

De la trimisul nostru special Radu Pascal

Recent încheiată, vizita președintelui Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în Republica Peru constituie încă o etapă de mari și profunde semnificații a călătoriei pe continentul latino-american, o etapă care, prin rezultatele ei, a deschis ample perspective în dezvoltarea pe multiple planuri a relațiilor româno-peruane. A fost o vizită al cărei program dens este deosebit de ilustrativ pentru caracterul ei de lucru, de muncă intensă.

Este suficientă chiar și o simplă enumerare a acordurilor și contractelor încheiate pentru a oglindi, în chip concret, rezultatele deosebit de fructuoase cu care s-a încheiat această vizită. Convorbirile oficiale dintre președintele Nicolae Ceaușescu și șeful statului peruan Juan Velasco Alvarado au evidențiat, astfel, posibilitățile existente pentru dezvoltarea legăturilor economice, tehnico-științifice, culturale dintre cele două țări.

Vom aminti, în domeniul economic, hotărîrea comună a celor doi șefi de stat de a examina și coordona proiecte specifice pentru aplicarea deplină a Acordului de cooperare economică și a Acordului comercial și de plăți, semnate în noiembrie 1968, în vederea intensificării schimburilor comerciale prin diversificarea structurii lor și lărgirea cooperării economice. În acest sens, s-au dovedit deosebit de rodnice lucrările Comisiei mixte româno-peruane, organism menit să intensifice relațiile economice, de cooperare tehnică între cele două țări. Ca o concretă exemplificare a eficienței acestei comisii mixte și, în general, a tratativelor prilejuite de vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Peru semnalăm încheierea, în sfera economică, a unui extrem de bogat dosar de acorduri; astfel, cu prilejul vizitei, au fost semnate: un act final al primei sesiuni a Comisiei mixte româno-peruane ; un acord de credit ; un acord de colaborare tehnică și economică în domeniul energiei electrice, între Ministerul Energiei Electrice din România și Ministerul Energiei și Minelor

Moment al convorbirilor dintre cei doi președinți

Solemnitatea decorării, simbol al stimei și prețuirii reciproce

relațiilor româno-peruane

din Peru ; un acord de colaborare în domeniul petrolului, între Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei din România și Ministerul Energiei și Minelor din Peru ; un acord de colaborare în domeniul mineriei, între Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei din România și Ministerul Energiei și Minelor din Peru ; un memorandum privind relațiile comerciale și asistența tehnică în sectorul agrar între România și Peru ; un contract de constituire a întreprinderii miniere speciale „Antamina", între Geomin și Mineroperu ; un contract de constituire a societății mixte pentru fabricarea de mașini-unelte, între Uzinexportimport și Induperu ; un contract pentru exportul de vagoane, semnat între Mecanoexportimport și Enafer.

De asemenea, menționăm încheierea unui acord de colaborare culturală între guvernele celor două țări.

Această gamă largă de acorduri și înțelegeri — și ne referim, cu deosebire, la cele din sfera economico-comercială — constituie o expresie clară a premiselor favorabile pentru extinderea cooperării multilaterale dintre România și Peru, reprezintă un amplu program de cooperare economică, în deplină consonanță cu interesele dezvoltării celor două țări. În ce privește acordul cultural încheiat, acesta întregește fericit diversitatea domeniilor de colaborare și cooperare, ilustrînd importanța schimburilor de valori spirituale ca modalitate sigură și verificată pentru mai buna cunoaștere și apropiere între cele două țări și popoare.

Subliniind semnificația rezultatelor cu care această vizită s-a încheiat, tovarășul Nicolae Ceaușescu declara, cu prilejul cuvîntării rostite la dejunul oficial oferit de președintele Juan Velasco Alvarado : **„In scurta vizită pe care am făcut-o în țara dumneavoastră am purtat convorbiri cu dumneavoastră, cu domnul prim-ministru, cu alți membri ai guvernului asupra unui cerc larg de probleme privind colaborarea dintre țările noastre, cît și asupra unor probleme internaționale. Doresc să remarc cu multă satisfacție că am ajuns la multe concluzii comune privind extinderea cooperării economice, tehnico-științifice, culturale dintre popoarele noastre, ceea ce mă îndreptățește să afirm că am reușit împreună să punem bazele unei trainice și îndelungate colaborări, care corespunde pe deplin intereselor ambelor noastre popoare".**

Relevînd dimensiunile noi pe care relațiile dintre cele două țări le-au căpătat în urma acestei vizite, președintele Velasco Alvarado se adresa cu aceste cuvinte șefului statului român, cuvinte în care vedem o elocventă dovadă a rezultatelor fructuoase ale vizitei : **„Astăzi, vizita dumneavoastră, domnule președinte** — declara șeful statului peruan — **înalță semnificația relațiilor crescînde dintre cele două națiuni ale noastre, bazate pe o autentică și bogată tradiție culturală. Ea a servit pentru a culmina cu negocieri rodnice prin care am concretizat, ca un fericit augur al unei colaborări și mai pozitive și mai ample în viitor, participarea comună a celor două guverne ale noastre în proiecte importante, privind dezvoltarea minieră, industrială și feroviară a Perului".**

Un corolar de cea mai înaltă valoare principială și practică îl constituie Declarația comună semnată de cei doi președinți, document care reprezintă o limpede expresie a voinței celor două țări de a dezvolta colaborarea dintre ele, de a ridica relațiile lor reciproce pe o treaptă superioară. De mare semnificație politică și morală o are reafirmarea, prin textul acestei declarații, a principiilor și normelor de drept internațional menite să guverneze relațiile dintre state — egalitatea în drepturi, independența și suveranitatea națională, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc. Notăm, de asemenea, faptul că Declarația pune în lumină reala convergență, manifestată în cadrul convorbirilor oficiale dintre cei doi șefi de state, cu privire la o serie de probleme fundamentale ale vieții internaționale. Prin hotărîrea lor de a participa și de a conlucra între ele ca și cu alte state la soluționarea unor probleme internaționale cardinale — cum sînt dezarmarea și, în primul rînd, dezarmarea nucleară, lupta împotriva colonialismului, lichidarea decalajului între țările în curs de dezvoltare și cele avansate din punct de vedere industrial, afirmarea dreptului suveran al tuturor statelor asupra resurselor lor naturale etc. — România și Peru și-au exprimat, astfel, convingerea că, prin dezvoltarea relațiilor lor, ele vor contribui la realizarea marilor comandamente ale epocii contemporane, la opera de pace și destindere, de progres economic și social, de promovare a unei dezvoltări independente și suverane a tuturor statelor.

Desfășurată într-o atmosferă de vibrant entuziasm popular — mărturie a prieteniei și respectului, a sentimentelor celor mai calde pe care le nutresc popoarele român și peruan unul față de celălalt —, vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Peru s-a afirmat, alături de toate celelalte etape anterioare, ca un moment de valoare istorică în cronica raporturilor româno-peruane.

În timpul conferinței de presă ținute de președintele Nicolae Ceaușescu la încheierea vizitei în Peru

GENEVA

Inițiativa românească în atenția comisiei I-a

În timpul lucrărilor Conferinței

Corespondență de la N. Răzvan

Cea de a doua fază a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, care se desfășoară actualmente la Geneva, este numită, pe bună dreptate, faza de lucru a acestei importante manifestări, cu caracter istoric, pe care o cunoaște continentul european.

Deși n-a trecut, practic, decît o săptămînă de activitate, lucrările au înregistrat o serie de realizări importante. Comitetul de coordonare a reușit să soluționeze satisfăcător problema mult discutată, atît la consultările multilaterale cît și în prima fază a Conferinței, referitoare la modalitățile prin care țările neparticipante riverane Mării Mediterane pot să-și facă cunoscute punctele lor de vedere, în organele de lucru, asupra problemelor privind securitatea și cooperarea economică, înscrise pe ordinea de zi a Conferinței. Astfel, s-a stabilit ca toate statele din această regiune, care și-au manifestat interesul de a-și prezenta pozițiile lor la Conferință : Algeria și Tunisia, precum și Israelul, R. A. Egipt, Siria și Marocul, să poată depune contribuții scrise și introduce verbal aceste documente în comisia I-a pentru problemele securității și în comisia a II-a pentru problemele cooperării economice, după un grafic pe zile. Prioritate în timp au Algeria și Tunisia, care de la începutul lucrărilor pregătitoare, la Helsinki, și-au exprimat dorința de a-și aduce contribuția la lucrările Conferinței. De asemenea, s-a ridicat problema stabilirii unor modalități, conform acordului intervenit la consultările multilaterale și aprobat la reuniunea miniștrilor de externe, ca organele de lucru, în această fază a Conferinței, să poată consulta organizațiile internaționale competente asupra diverselor subiecte care figurează pe ordinea de zi.

Din prima zi a dezbaterilor, atenția principală a fost polarizată de activitatea comisiei I-a, la care România a depus **un document de lucru** care prevede elaborarea, în vederea adoptării la faza finală a Conferinței, **a unor măsuri destinate să facă efectivă nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forța.** Se răspunde, astfel, la obiectivul stabilit de reuniunea miniștrilor afacerilor externe, în prima fază a conferinței, ca în cea de a doua fază „să se examineze propuneri destinate să facă efectivă nefolosirea forței și amenințarea cu forța".

Documentul românesc s-a impus participanților și observatorilor politici la Conferință prin caracterul său inedit și constructiv. În general, comunitatea internațională, cu deosebire începînd din perioada cînd a fost încheiat pactul Briand-Kellog (1928), care pentru prima oară a prevăzut, sub formă de document internațional renunțarea la război ca instrument al politicii naționale și pentru reglementarea diferendelor dintre state, a fost adînc preocupată de înlocuirea primatului forței cu cel al dreptului. Problema a fost aprofundată de Carta Națiunilor Unite, care prevede în mod expres „luarea de măsuri colective efective pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor la adresa păcii". Conform Cartei, toate statele membre ale Organizației Națiunilor Unite și-au luat obligația de a „reglementa diferendele lor internaționale prin mijloace pașnice, în așa fel încît pacea și securitatea internațională, precum și justiția să nu fie puse în pericol".

În declarația adoptată în decembrie 1970 cu privire la întărirea securității internaționale, Adunarea Generală a O.N.U. se reafirma în mod solemn „că fiecare stat are datoria să se abțină de la folosirea forței și amenințarea cu forța împotriva integrității teritoriale și independenței politice a oricărui stat". De asemenea, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat o rezoluție specială privind „nefolosirea forței în relațiile internaționale și interzicerea permanentă a utilizării armelor nucleare".

Rezoluția Adunării Generale a O.N.U. cu privire la nefolosirea forței în relațiile internaționale nota însă „cu îngrijorare că folosirea forței sub diferite forme continuă să fie practicată" și viața internațională demonstrează că pericolul recurgerii la forță este încă prezent. În mod deosebit acest pericol planează asupra Europei, unde există cea mai mare concentrare de forțe din lume și fără precedent în istorie.

În decalogul de principii pe care cea de a doua fază a acestei conferințe urmează să-l elaboreze, conform prevederilor recomandărilor finale de la Helsinki, principiul nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța figurează imediat după primul principiu preconizat a fi înscris în acest decalog, acela al egalității suverane și respectării drepturilor inerente suveranității.

Faptele arată că pentru asigurarea securității și întărirea păcii, declarațiile și rezoluțiile adoptate privind nerecurgerea la forță pot rămîne literă moartă dacă nu se adoptă și măsuri efective care să conducă la excluderea practică a posibilităților de recurgere la forță în relațiile dintre state. Tocmai în această direcție nouă îndreaptă atenția documentul românesc. El marchează o preocupare calitativ superioară a comunității internaționale de a se trece de la declarații de intenții la măsuri practice care să facă efectivă nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forța, ca bază a securității europene, a relațiilor noi pe care statele participante la Conferință s-au angajat să le construiască pe acest continent.

Ținînd seama de faptul că securitatea europeană este o noțiune complexă care cuprinde întreaga arie a vieții internaționale a statelor respective, documentul are în vedere toate domeniile de bază ale relațiilor interstatale : politic, juridic, militar, economic și cultural, prevăzînd măsuri concrete în fiecare din aceste domenii. Desigur, se au în vedere măsuri inițiale care, ulterior, pe parcursul edificării sistemului de securitate în Europa, urmează să fie completate cu alte măsuri mai importante și mai efective. Astfel, pe prim plan se pune problema **precizării și concretizării, prin instrumente bilaterale și multilaterale, a obligației statelor participante la Conferință de a nu recurge la forță și la amenințarea cu forța.** În acest sens, se prevede **examinarea posibilității încheierii unui tratat general-european cu privire la nefolosirea forței și amenințării cu forța.**

Propunerea românească consacră, de asemenea, o practică devenită curentă în viața politică europeană, care în ultima vreme a cunoscut afirmarea unor procese pozitive, și anume amplificarea între toate statele continentului, fără deosebire de orînduire socială, a legăturilor pe diverse planuri, intensificarea contactelor, întîlnirilor, schimburilor de opinii, tratativelor între conducătorii de state și de guverne, între alți oameni politici proeminenți, între delegații oficiale la diferite niveluri. Punerea pe baze juridice a acestor legături va permite, fără îndoială, adîncirea lor, ceea ce va duce la o mai mare apropiere a punctelor de vedere în problemele securității europene, la conturarea unor modalități și soluții concrete și aplicarea consecventă a principiilor fundamentale care trebuie să stea la baza noului sistem de relații în Europa. **Se prevede ca statele participante să se consulte, atît pe plan multilateral cît și pe plan bilateral, asupra oricărei acțiuni care ar pune în pericol pacea și securitatea în Europa și să caute împreună soluții corespunzătoare pentru a înlătura pericolul unui conflict și a garanta securitatea tuturor statelor europene.**

În mod logic, renunțarea la folosirea forței pentru reglementarea diferendelor existente sau care pot apare în relațiile dintre state pe continent reclamă **soluționarea exclusiv pe cale pașnică a tuturor**

acestor probleme, în așa fel încît pacea să nu fie pusă în pericol și să nu se aducă nici o atingere securității vreunui stat participant.

Legat de aceasta, partea elvețiană a difuzat un document de lucru care prevede elaborarea unei convenții multilaterale asupra unui sistem european de reglementare pe cale pașnică a diferendelor. Propunerea pornește de la premisa, menționată și în preambulul proiectului respectiv, că, în condițiile în care participanții au renunțat la folosirea forței și amenințarea cu forța, crearea unui sistem de soluționare pașnică a disputelor internaționale apare indispensabilă.

Forma cea mai flagrantă și mai periculoasă pentru pacea continentului și a omenirii o constituie intervenția militară. Ca urmare, documentul românesc prevede o serie de măsuri, a căror adoptare ar duce la diminuarea acestui pericol. Astfel, se pevede ca statele paticipante **să se abțină de la introducerea sau menținerea de trupe pe teritoriul altor state participante fără acordul acestora sau prin încălcarea acordurilor existente, să se abțină de la orice demonstrații de forță la frontierele cu alte state participante și să acționeze în vederea încheierii unui tratat universal de dezarmare sub un control internațional eficace.**

De asemenea, sînt prevăzute măsuri de **excludere a presiunilor de ordin economic** cum ar fi blocada economică, boicotul și altele, precum și **obligația de a se folosi toate mijloacele de educare și informare pentru statornicirea unui climat de încredere și respect între state.**

Pe masa de lucru a participanților la discuțiile din organul special de lucru se mai află și un proiect al U.R.S.S. care se ocupă de problema facilitării dezvoltării unor relații normale și prietenești între state în Europa, a soluționării tuturor disputelor care pot apare între statele participante numai prin mijloace pașnice, inclusiv negocieri, mediere, arbitraj sau alte mijloace asupra cărora părțile implicate ar cădea de acord.

În ceea ce privește activitatea celorlalte organe de lucru, participanții și-au reafirmat acordul de a se realiza dezbateri aprofundate în urma cărora să se elaboreze documente cît mai clare și precise. Lucrările fiind numai la început, dezbaterile au în mare parte un caracter general și se referă mai mult la modul în care să fie abordate chestiunile ce figurează în mandate. Astfel, s-a stabilit că problemele să fie analizate în ordinea în care figurează în recomandările finale și ținîndu-se seama de documentele care au fost depuse sau vor fi depuse în viitor.

Se poate spune că în prezent activitatea celei de a doua faze a Conferinței trece prin etapa de acumulare. Sînt acumulate idei, sugestii, formulări concrete, sub formă de declarații orale sau documente scrise. Fiecare zi înregistrează noi propuneri care reflectă interesul statelor de a-și aduce contribuția la această operă comună pe care o reprezintă edificarea sistemului de securitate și cooperare în Europa.

Totodată, în acest proces are loc o cristalizare a punctelor de vedere și pozițiilor convergente, precum și definirea problemelor în care trebuie să se depună eforturi pentru a se ajunge la formule general acceptabile, de natură a permite progresul treptat spre obiectivul final pe care îl reprezintă elaborarea documentelor. După faza de acumulare și clarificare va urma etapa redactării. Începutul este bun. În general, domină o atmosferă de lucru, de dialog constructiv.

O.N.U.

Startul sesiunii a 28-a

Corespondență din New York de la Victor Martalogu

Încercînd să desprindem cîteva trăsături esențiale ale primei săptămîni a actualei sesiuni a O.N.U., putem aprecia că evenimentul de prim ordin a fost, fără îndoială, intrarea în rîndul membrilor comunității internaționale a celor trei state: Republica Democrată Germană, Republica Federală Germania și Bahamas — element definitoriu și semnificativ pentru direcția în care se îndreaptă și se dezvoltă Organizația Națiunilor Unite. În al doilea rînd, notabile ni se par disponibilitatea evasigenerală spre cooperare și înțelegere a statelor membre, creșterea gradului de conștiință a faptului că eficiența și rolul organizației în abordarea și reglementarea diverselor probleme care confruntă comunitatea internațională sînt direct dependente de contribuția și dorința de participare a fiecărui stat membru. În sfîrșit, demne de menționat sînt operativitatea și spiritul de angajare care au caracterizat activitățile procedurale și organizatorice — indispensabile startului oricărei sesiuni. Merită amintită aici hotărîrea membrilor comitetului general (cei 7 președinți ai principalelor comitete ale adunării și cei 17 vicepreședinți) de a înscrie pe agendă, în vederea abordării și rezolvării cu prioritate, chestiunile vitale și urgente ale organizației, pronunțîndu-se, în același timp, împotriva irosirii timpului cu chestiuni formale, lipsite de conținut.

Revenind la elementul de primă însemnătate al săptămînii care a trecut din cadrul celei de a 28-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., intrarea în organizație a celor trei state, subliniem că acest eveniment a fost apreciat ca un succes dublu — atît al acestor țări cît și al organizației, care s-a apropiat și mai mult de obiectivul de universalitate prevăzut de Cartă și apreciat ca o condiție esențială pentru ca O.N.U. să-și realizeze țelurile care au stat la baza înființării sale: menținerea păcii și securității, promovarea unei cooperări internaționale multilaterale.

Subliniind această idee, secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, a afirmat, în cadrul ceremoniei de înălțare a drapelelor naționale ale celor trei state, că: „fiecare nou membru adaugă organizației mondiale calitățile sale particulare, istoria și experiența sa... Nu am nici o îndoială că acești noi membri se vor integra rapid în activitatea O.N.U. și că organizația va avea mult de cîștigat din alăturarea lor la membrii comunității internaționale".

De altfel, o asemenea speranță a fost exprimată atît prin gestul de sprijin masiv acordat celor două proiecte de rezoluție prin care s-a cerut Adunării Generale aprobarea cererilor de intrare ale celor trei state, cît și prin discursurile de salut adresate de aproximativ 30 de reprezentanți ai statelor membre. Proiectul de rezoluție cerînd aderarea celor două state germane, de exemplu, a întrunit, în cele din urmă, 75 de semnatari, între care și România.

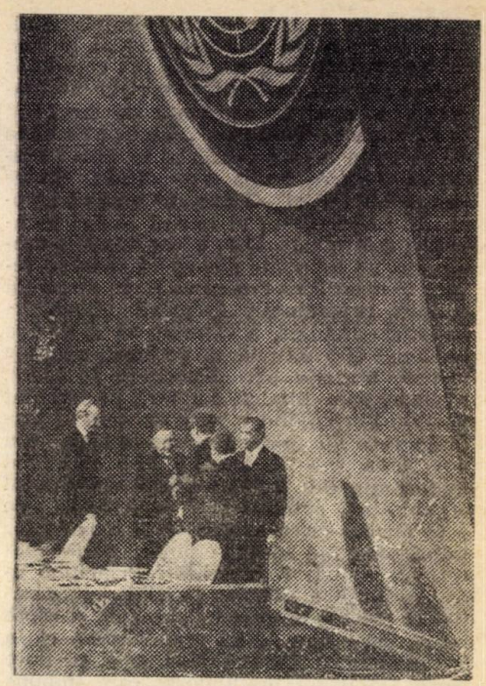

După alegerea noului președinte al sesiunii, Leopoldo Benites, reprezentantul permanent al Ecuadorului la Națiunile Unite

În discursul său de salut, reprezentantul țării noastre, ambasadorul Ion Datcu, șeful reprezentanței permanente a României pe lîngă O.N.U., a arătat că hotărîrea Adunării Generale privind admiterea în O.N.U. a R.D.G. și R.F.G. constituie un eveniment de mare însemnătate în viața internațională și a organizației. „Satisfacția pe care o încearcă delegația română față de acest act istoric, a arătat ambasadorul român, este cu atît mai mare cu cît astfel se împlinește un deziderat politic pentru a cărui realizare România s-a pronunțat cu consecvență de-a lungul anilor. Noi am văzut întotdeauna în primirea în O.N.U. a celor două state germane o cerință majoră a vieții internaționale, a promovării destinderii și păcii, a întăririi rolului și eficacității O.N.U." Apreciind valoarea și importanța evenimentului pentru organizație, reprezentantul român a declarat că intrarea celor trei state în O.N.U. este încă un pas major pe calea înfăptuirii universalității organizației și a creării premiselor necesare pentru ca toate statele interesate să poată participa la activitatea O.N.U. — universală prin spiritul, scopurile și principiile Cartei.

Prima săptămînă a dezbaterii Adunării Generale a consemnat, apoi, între evenimentele sale de seamă, discursul rostit, după alegerea sa în funcția de președinte al sesiunii, de către ambasadorul ecuadorian Leopoldo Benites. În intervenția sa, care a avut un profund caracter programatic și a prefigurat dezbaterile de politică generală care au început luni în plenul adunării, noul președinte a procedat la o evaluare globală a evoluției internaționale în perioada postbelică pînă în zilele noastre, reliefînd minusurile și acțiunile pozitive, fructuoase întreprinse de O.N.U. Președintele Benites a lansat, pe de altă parte, unele sugestii și recomandări menite să contribuie, dacă vor fi aplicate, la creșterea rolului și eficienței organizației.

Citînd din anuarul statistic al Institutului internațional pentru cercetarea păcii

(SIPRI) din Stockholm, președintele Benites a arătat că de la crearea O.N.U. și pînă în 1969 în lume au izbucnit 101 conflicte : războaie civile, cu sau fără sprijin internațional, intervenții, incidente de frontieră și războaie propriu-zise. „Am convingerea că în toate aceste conflicte se poate descoperi violarea unuia sau altuia dintre principiile Cartei". Totuși, în ciuda acestora, este cert că un al treilea război mondial a fost evitat. Dar, a continuat președintele, nu se poate afirma că meritul revine în acest sens organizației. În discursul amintit, președintele Adunării Generale, Leopoldo Benites, a afirmat că O.N.U. a reclamat și continuă să reclame abolirea tuturor armelor de distrugere în masă, nucleare sau chimice, dar fără un rezultat pozitiv. Respingînd o serie de teze și tendințe care au drept scop anihilarea sau neglijarea O.N.U., Benites și-a exprimat optimismul său întemeiat față de viitorul organizației, subliniindu-i capacitatea de a se adapta circumstanțelor și exigențelor imperioase ale vieții, creînd permanent formule noi de coexistență. „Principiul universalității a pătruns în viața organizației ca urmare a unor îndelungate și aspre lupte. Este greu să nu recunoaștem că, a arătat Benites, Carta O.N.U. este, pe de o parte, un tratat multilateral care impune statelor-părți obligații ineluctabile iar, pe de altă parte, este o Cartă constituțională a comunității internaționale, a acelora pe care ea îi numește «noi, popoarele Națiunilor Unite»".

Examinarea problemelor înscrise pe agenda de lucru provizorie, recomandările făcute de comitetul general și adoptarea de către Adunarea Generală a ordinii de zi definitive constituie, după cum am spus, dovezi suplimentare ale dorinței statelor membre ale O.N.U. de a acționa, încă de la începutul sesiunii, cît mai fructuos și mai eficient. În acest cadru s-a hotărît ca problema — înscrisă anul trecut de România și care a făcut obiectul unei rezoluții adoptate în unanimitate — referitoare la creșterea rolului O.N.U. să figureze printre punctele principale care urmează să fie dezbătute în plenul Adunării Generale. De asemenea, alte două probleme înscrise de delegația română la sesiunile precedente — privind consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și cooperarea în domeniul economic și tehnico-științific — au fost repartizate spre dezbatere comitetului pentru probleme politice și de securitate (1) și, respectiv, comitetului pentru probleme economice și financiare (2).

Merită amintită, la acest capitol, înscrierea pe ordinea de zi definitivă a problemei coreene, — crearea de condiții favorabile pentru accelerarea reunificării independente și pașnice a țării — punct reportat de la sesiunea precedentă, fiind sprijinit de un proiect de rezoluție semnat de 30 de state, între care și România.

Din păcate, trebuie să consemnăm că prima săptămînă politică de la Națiunile Unite a fost într-un fel tulburată de reuniunea de urgență a Consiliului de Securitate, impusă de înregistrarea unor aspecte ale relațiilor dintre state care contrastează izbitor cu tendința generală de destindere care caracterizează viața internațională. Ne referim la încălcările normelor dreptului internațional și ale principiilor Cartei O.N.U., la actele de violență și brutalitate a căror țintă au fost, în urmă cu peste două săptămîni, ambasada și personalul diplomatic ale Cubei de la Santiago de Chile, precum și nava comercială cubaneză Playa Larga. Convocată la cererea reprezentantei Cubei pe lîngă O.N.U., reuniunea Consiliului de Securitate a prilejuit vorbitorilor condamnarea acestor acte comise de forțele armate chiliene, subliniindu-se pericolul pe care ele îl reprezintă pentru pacea și securitatea internațională. Reuniunea Consiliului de Securitate a fost de natură să confirme fermitatea statelor membre în apărarea unor principii de conviețuire internațională, a căror viabilitate a fost dovedită de nenumărate ori în cursul istoriei, căpătînd însă o consacrare generală mai ales în ultimii ani.

Dezbaterile de politică generală care au început luni în Adunarea Generală vor constitui, desigur, un prilej de reafirmare a principiilor conținute în documentul semnat la San Francisco, în urmă cu 28 de ani, de evidențiere a posibilităților statelor de a rezolva diverse probleme pendinte recurgînd exclusiv la argumentele logicii și rațiunii, la forța negocierilor și contactelor, respectînd astfel sensul și natura obiectivelor care au stat la baza înființării O.N.U.

BUENOS AIRES

Peron redevine președinte

Pentru a treia oară, generalul Peron preia președinția republicii. Primele alegeri prezidențiale din acest an au avut loc la 11 martie. Au fost organizate cu acordul militarilor care dețineau puterea din 1966 (anul unei lovituri de stat militare — președintele civil Arturo Illia este înlocuit de generalul Ongania).

La 11 martie, civilii revin, deci, la putere prin Hector Campora (președinte) și Vicente Solano Lima (vicepreședinte), candidați cîștigători ai Frontului justițialist de eliberare (FREJULI). Alegerile au constituit, astfel, un eveniment național de cea mai mare importanță, amplificată de încă un element decisiv : s-a realizat cea mai concludentă confirmare a ariei de influență a partidului justițialist, partidul generalului Peron. Candidații învinseseră datorită forței acestui partid, principala formațiune a frontului. La aproape trei luni, ei demisionează pentru a pune această realitate politică incontestabilă de acord cu forma ei concretă de reprezentare : generalul Peron trebuia să ia, el însuși, puterea. Cu prilejul primelor alegeri, de la 11 martie, prezentarea candidaturii sale fusese împiedicată de un viciu de fond ținînd de obligația de a fi prezent în țară pînă la o anumită dată precisă. Soluția peronistă fusese atunci înaintarea candidaturii lui Hector Campora. Alegerile de duminică, 23 septembrie, reglementează, deci, situația politică, dînd întregul gir partidului și liderului politic de cea mai mare influență în Argentina.

Generalului Peron i s-a propus să candideze la 4 august, ziua în care Congresul justițialist l-a desemnat să-l reprezinte în alegeri. Răspunsul a sosit la 18 august, după îndelungi consultări cu medicii, sănătatea fiind singurul impediment în fața acestei propuneri. Între timp, Isabel Peron ținea locul generalului la diferite întruniri publice, mitinguri, solicitări de interviuri, contribuind prin propriile sale cuvîntări la creșterea adeziunii pentru fostul președinte. Ulterior, ea a fost propusă să candideze pentru vicepreședință. (Maria Estela Martinez, al cărei pseudonim este Isabel, va fi prima femeie vicepreședinte a Argentinei. S-a născut la 4 februarie 1931 la Rioja, oraș situat la 1 209 km nord-vest de Buenos Aires).

Acceptînd candidatura, Peron a promis „o administrație austeră și responsabilă, care va pune capăt celor 18 ani de improvizație și delapidări". A înțeles prin aceasta aplicarea programului justițialist, între prevederile căruia se numără : instituirea controlului de stat asupra comerțului exterior, băncilor, precum și a sectoarelor de bază ale industriei, redistribuirea mai echitabilă a venitului național, lichidarea dependenței față de monopolurile străine, democratizarea țării și promovarea unei

Buenos Aires. Peste tot afișe electorale în favoarea lui Juan Domingo Peron și a soției sale, Isabel Martinez de Peron, candidații Frontului justițialist de eliberare la președinția și, respectiv, vicepreședinția statului argentinian

politici externe de colaborare cu toate țările. Pe baza acestui program, Frontul justițialist de eliberare a cîștigat alegerile de la 11 martie.

Practic, nu au existat îndoieli asupra victoriei lui Peron în alegeri (a obținut în jur de 62 la sută din sufragii). Popularitatea acestuia, care depășește rîndurile partidului, a dat toate garanțiile că va depăși majoritatea absolută (51 la sută) necesară. Față de alegerile din martie, care urmau să constituie o verificare, cele de la 23 septembrie s-au desfășurat într-o atmosferă politică limpede, clarificată deja de scrutinul precedent. S-au prezentat mai puține candidaturi decît în martie și, în plus, peroniștii puteau oferi proba concludentă și pozitivă a celor aproape patru luni de guvernare. Dintre celelalte trei partide care au intrat în competiția electorală, radicalii, liderul lor fiind Ricardo Balbin, reprezintă a doua forță politică a Argentinei. Între Peron și Balbin au existat, la un moment dat, tratative în vederea unei guvernări în comun, dar drumurile lor politice s-au separat, cel puțin în timpul alegerilor. Este posibilă o apropiere în decursul exercitării practice a mandatului justițialist, cunoscută fiind adeziunea lui Peron față de ideea construcției naționale pe baza aportului a cît mai multe forțe politice. Este semnificativă în acest sens întîlnirea dintre Peron și reprezentanți ai partidului comunist, care și-au exprimat sprijinul pentru candidatura și guvernarea fostului președinte (Juan Domingo Peron a fost ales în 1946 și reales în 1952), „atîta timp cît acesta va urmări un program de eliberare națională și socială".

Dispunînd de o priză politică și socială cu tradiții vechi, justițialismul revine după aproape două decenii la putere, timp în care au evoluat atît realitatea argentiniană cît și doctrina ca atare. Vor trebui puse de acord necesitățile actuale ale Argentinei cu modul de a concepe această satisfacere de către Frontul justițialist, ceea ce se va putea aprecia după ce mandatul prezidențial va funcționa cu toate motoarele puse în mișcare. Debutul și-l va face la 12 octombrie, pînă atunci interimatul — rezultat în urma demisiei lui Hector Campora, — asigurîndu-l președintele Senatului, Raul Lastiri.

Anca Voican

ORIENTUL APROPIAT

Reconciliere cu Iordania

Inexistente un timp, desfășurate sporadic apoi, contactele între unele state arabe s-au înmulțit recent, ele conducînd la reconcilieri sau hotărîri urmărite cu deosebită atenție. Astfel, după o pauză relativ îndelungată, în prima decadă a lunii august, președintele Sadat și regele Hussein au avut o convorbire telefonică — primul contact dintre cei doi șefi de stat după ruperea relațiilor diplomatice — după care, potrivit unui săptămînal cairot, suveranul iordanian „a acceptat condițiile formulate de Egipt în vederea normalizării relațiilor dintre cele două țări". Apoi Ammanul a fost vizitat de Hassan Sabri El Kholi, reprezentantul președintelui egiptean, care a conferit cu reprezentantul personal al regelui Iordaniei, Abdel Moneim Rifai. În continuare, anunța atunci ziarul egiptean „Al Ahram", El Kholi a plecat la Damasc, însoțit de interlocutorul său iordanian, pentru a continua convorbirile privind situația din Orientul Apropiat și coordonarea activității țărilor implicate în conflictul cu Israelul. Apăreau, astfel, elemente care indicau o posibilă reconciliere egipteano-iordaniană și siriano-iordaniană după ce, de mai mult timp, relațiile diplomatice dintre ele fuseseră rupte ca urmare a propunerii regelui Hussein, din 1972, privind crearea „Regatului Arab Unit".

Cît privește relațiile Iordaniei cu rezistența palestineană, ele erau de mai mult timp încordate. La menținerea acestui grad al încordării contribuise și condamnarea la moarte, de către un tribunal al securității de stat din Iordania, în februarie 1973, a lui Abu Daud, lider al organizației Al Fatah, și a altor 20 membri ai acestei organizații. Ratificarea acestei sentințe de către regele Iordaniei a declanșat o amplă mișcare în celelalte state arabe în vederea reconsiderării ei. Ca urmare, un decret regal, publicat la Amman în seara zilei de 14 martie a.c., anunța comutarea pedepsei capitale pronunțate împotriva lui Abu Daud și a tovarășilor săi. Totuși, pe plan general, chiar după această dovadă de clemență, nu puțini erau cei care vorbeau despre o izolare a Iordaniei pe plan arab, și aceasta cu atît mai evident cu cît contactele interarabe și inițiativele comune deveniseră tot mai numeroase.

În acest context, după cîtva timp, pe la sfîrșitul lunii iulie a.c., știri — unele bazate pe fapte concrete, altele doar speculînd unele indicii — se refereau la demersuri iordaniene — în special pe lîngă Egipt și Siria — în vederea reluării relațiilor. Astfel s-a ajuns la acele contacte citate mai înainte, despre care ziarul „Al Ahram" scria că ele „au fost pozitive și susceptibile să ducă la restabilirea relațiilor normale între cele două țări".

Apoi, la Alger, în timpul conferinței statelor nealiniate, au avut loc noi contacte siriano-iordaniene în vederea concretizării proiectului de întîlnire la nivel înalt Sadat — Assad — Hussein, sugerată de suveranul Iordaniei. Desfășurată la Cairo între 10 și 12 septembrie, întîlnirea tripartită s-a soldat cu un acord privind restabilirea de relații normale între Egipt, Siria și Iordania. De asemenea, un comunicat comun, referitor la concluziile reuniunii celor trei șefi de stat arabi, releva că „Egiptul, Siria și Iordania sînt ferm hotărîte să-și continue consultările". În legătură cu acest aspect, ziarul libanez „An Nahr" informa că o a doua întîlnire la nivel înalt egipteano-iordaniano-siriană va avea loc la Damasc în luna noiembrie, iar cea de-a treia — la Amman, la începutul anului 1974.

După opinia comentatorilor de presă, un alt fapt survenit zilele acestea trebuie apreciat tot ca o consecință a reuniunii la nivel înalt de la Cairo. Este vorba de decretul semnat la 18 septembrie de regele Hussein, prin care Abu Daud a fost amnistiat și împreună cu el toate persoanele din interiorul sau din afara Iordaniei, cu excepția celor acuzate de asasinat sau spionaj. În total, au fost puse în libertate peste 750 de persoane. De asemenea, agenția France Presse semnalează că fedainii din Armata pentru Eliberarea Palestinei vor reveni în Iordania, ei urmînd să fie repartizați în două sectoare — unul în nordul țării și altul în sud. În sfîrșit, un alt aspect evocat frecvent de comentatorii politici este acela că, după întîlnirea Sadat — Assad — Hussein, frontul oriental va fi reactivat, fapt avînd o importanță deosebită în strategia militară a celor trei state. În aceeași ordine de idei, nu se exclude ca, o dată realizată reconcilierea cu Siria și Egiptul, Iordania să rebeneficieze de unele ajutoare economice — cel kuweitian de exemplu — întrerupte după conflictele iordaniano-palestiniene și, de asemenea, să-și reia relațiile diplomatice cu alte state arabe.

Dumitru Constantin

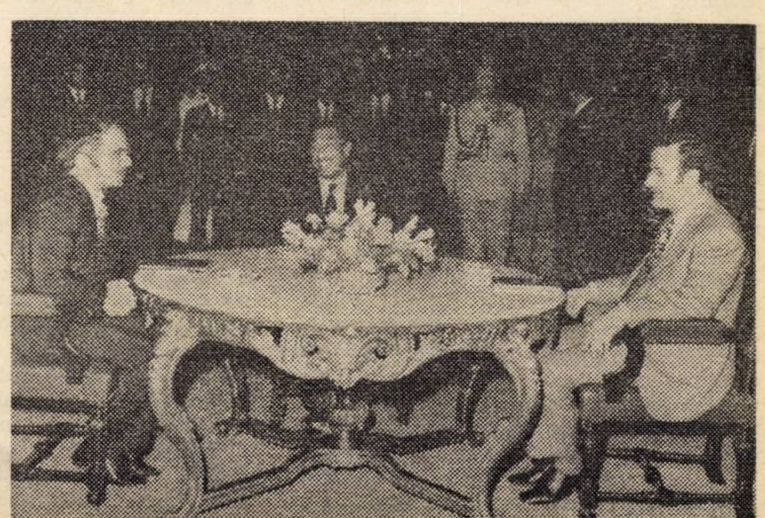

Întîlnirea tripartită la nivel înalt Sadat-Assad-Hussein

POST—SCRIPTUM LA CONFERINȚA DE LA ALGER

Opinii în sprijinul democratizării relațiilor internaționale

La capătul dezbaterilor prilejuite de cea de-a patra Conferință la nivel înalt a țărilor nealiniate și a hotărîrilor adoptate, observatorul încearcă, firesc, tentația de a face o apreciere cu caracter mai larg. Cu atît mai mult cu cît, aflat în capitala algeriană pentru a urmări desfășurarea lucrărilor acestui important forum mondial, ziaristului i se oferă posibilitatea contactului direct cu manifestările vii ale unor fenomene înnoitoare ce-și pun pecetea pe evoluția vieții internaționale postbelice.

După astfel de reuniuni ample, ceea ce se reține, îndeobște, este o anumită atmosferă, un anumit climat predominant. Dacă ne situăm pe acest plan, putem remarca — fără a exagera — că, așa cum în 1955 s-a vorbit despre „spiritul de la Bandung", cu certitudine de acum încolo se va vorbi despre „spiritul de la Alger". Pe ce se bazează o asemenea afirmație ? Încă de la început, conferința a căutat și găsit un stil nou, exprimat mai cu seamă în dorința de a analiza, cu egală răspundere din partea tuturor, problemele ce-i preocupă pe toți membrii mișcării nealiniate. Discuțiile de la Alger — uneori înfierbîntate —, evantaiul larg de chestiuni abordate, rezoluțiile adoptate construiesc imaginea „noului rol" pe care țările nealiniate doresc să-l împlinească în viața politică internațională. Retrospectiva dezbaterilor din acest an permite să se discearnă, cu mai multă ușurință decît la precedentele întîlniri ale nealiniaților, un element omniprezent în preocupările statelor membre ale grupării : hotărîrea de a juca un rol sporit în procesele înnoitoare pe care lumea le trăiește și este mai ales chemată să le parcurgă și, în acest context, tendința de intensificare a activității țărilor mici și mijlocii, profund interesate într-o participare obiectivă la examinarea și rezolvarea marilor probleme ale contemporaneității. În ansamblul ei, Conferința de la Alger a constituit o pledoarie vibrantă pentru respectarea și transpunerea în viață a normelor fundamentale ale dreptului internațional de către toți și față de toți, pentru a bara calea nesocotirii intereselor naționale ale popoarelor, a încălcării independenței și suveranității statelor.

O altă dominantă a dezbaterilor conferinței a constituit-o problema decolonizării economice — fapt explicabil dacă avem în vedere că cea mai mare parte a statelor nealiniate sînt țări în curs de dezvoltare, angajate în lupta pentru lichidarea înapoierii lor economice, a decalajului în raport cu țările dezvoltate. La nici una din precedentele reuniuni ale nealiniaților nu a fost subliniată cu atîta vigoare obligativitatea consacrării dreptului suveran asupra resurselor naturale și instaurării unei noi ordini economice și financiare mondiale. Sentimentul de insatisfacție și uneori de decepție față de modul cum se înfăptuiesc obiectivele celui de-al doilea Deceniu al Națiunilor Unite pentru Dezvoltare s-a însoțit cu ideea necesității realizării unui reviriment în strategia dezvoltării.

Aceste două teme — preocupări ce s-au bucurat de o largă audiență în rîndurile participanților — au reprezentat subiecte de preferință pentru interlocutorii pe care am avut prilejul să-i întîlnesc la Alger.

Vom relata pentru început opiniile împărtășite de **Abdelaziz Bouteflika**, ministrul afacerilor externe al țării gazdă : „Epoca războiului rece este revolută iar destinderea, pentru care popoarele noastre au militat cu răbdare și determinare, începe în zilele noastre să devină o realitate. Întîlnirile și concertările la nivel înalt, diferitele înțelegeri încheiate sau în curs de negociere, normalizarea situației în Europa, care a culminat cu Conferința asupra securității și cooperării europene, și contestația care se extinde în Africa pentru reamenajarea unor relații devenite inacceptabile, reprezintă etape ale unei redeșteptări naționale care oferă lumii a treia noi atuuri în lupta pentru depășirea stării de înapoiere și afirmarea participării sale în rezolvarea problemelor contemporaneității".

Solicitat să expună poziția țării sale în problema necesității democratizării relațiilor internaționale, șeful diplomației tunisiene, **Mohamed Masmoudi**, ne declara : „Democratizarea acțiunilor și hotărîrilor cu caracter internațional este esențială. Dacă această condiție prealabilă care emană din principiul fundamental al egalității în drepturi a națiunilor nu se realizează, pacea mondială rămîne fragilă și precară. În lume se manifestă tendințe favorabile instaurării păcii și securității. Dar nu trebuie să uităm, totuși, că mai

Aspect din timpul reuniunii de la Alger

sînt mărturii ale voinței popoarelor de a face să prevaleze, dincolo de frontierele ideologice, dialogul asupra confruntării, soluțiile pașnice asupra încercărilor de forță. Dar pacea nu poate fi deplină decît dacă va cuprinde toate regiunile lumii. Ea nu se poate clădi decît pe adeziunea tuturor țărilor la principii elaborate de toate statele : aceasta înțelegem noi prin democratizarea relațiilor internaționale, care să facă efectivă egalitatea dintre țări prin participarea tuturor la soluționarea marilor probleme ale lumii. Considerăm că destinderea, pentru a se putea instaura în timp și spațiu, nu trebuie să fie «à priori», ci o consecință a înlăturării obstacolelor ce împiedică realizarea ei". Iar unul dintre aceste obstacole, menționa domnia sa, derivă din aceea că procesul de eliberare economică nu este încă desăvîrșit. „Confruntarea decisivă dintre imperialism și forțele naționale se situează, în zilele noastre, la nivelul recuperării resurselor naturale. Bătălia petrolului, cîștigată în Algeria și care se desfășoară în alte părți, experiențele în care s-a angajat America Latină există regiuni unde continuă să dăinuie raporturi de dominație și forță. Considerăm, de aceea, că o coexistență efectivă nu poate fi instaurată pe planul relațiilor mondiale decît dacă toate țările — și în primul rînd cele mici și mijlocii — vor participa activ la edificarea unei societăți internaționale noi".

„Umanitatea — arăta în continuare ministrul de externe al Tunisiei — este astăzi confruntată cu multiple probleme de o importanță decisivă, iar acestea nu vor putea fi reglementate fără, între altele, înlăturarea definitivă a inegalităților economice provenind din timpurile cînd forța armată era unica lege a relațiilor internaționale. Pentru a soluționa marile probleme mondiale trebuie să militățm pentru întronarea unui climat care să permită realizarea pe scară mondială a condițiilor în care să fie posibilă crearea instituțiilor și instrumentelor necesare. Că printre promotorii acestor aspirații și protagoniștii acestor acțiuni se află țările situate la nivelul inferior al scării avuțiilor materiale nu trebuie să surprindă. Este firesc ca cei care suferă cel mai mult

de pe urma subdezvoltării economice, a presiunilor și dominației politice — în unele zone chiar colonialiste — să anime mișcarea de modificare a unor asemenea relații și a unei asemenea situații."

Convorbirea cu ministrul afacerilor externe al Kuweitului, șeicul **Sabah Ahmed Al Djaber,** care deține și portofoliul informațiilor, a avut loc chiar în ultima zi a Conferinței. Pentru domnia sa, reuniunea de la Alger, prin întreaga ei desfășurare, a reprezentat o manifestare a aderiunii participanților la politica de nealiniere, fiind convins că hotărîrile adoptate „vor contribui la cristalizarea pozițiilor noastre față de toate problemele ce interesează omenirea". Referindu-se la evoluțiile încurajatoare înregistrate în vremea din urmă în situația internațională, interlocutorul nostru declara: „Lumea a cunoscut transformări pozitive, a căror însemnătate n-o putem minimaliza. Între acestea — destinderea în relațiile dintre marile puteri reprezintă cu certitudine un factor de seamă al reducerii tensiunii. După părerea noastră, însă, aceste evoluții îmbucurătoare nu vor putea contribui într-o manieră eficace la consolidarea păcii și securității, decît numai în măsura în care ele vor duce la eliminarea definitivă a pericolelor ce planează asupra securității și stabilității statelor mici și mijlocii, la întărirea principiului respectării voinței popoarelor, a dreptului lor inalienabil de a participa la rezolvarea marilor probleme internaționale. Dacă ne referim, de pildă, la Organizația Națiunilor Unite, ea poate constitui un instrument eficace pentru promovarea păcii și securității internaționale. Și, totuși, condițiile actuale ale funcționării sale nu răspund întotdeauna noilor realități, ceea ce nu-i permite să-și îndeplinească pe deplin misiunea. În acest sens, pentru asigurarea eficacității și autorității Națiunilor Unite, apreciem ca indispensabile reexaminarea și ameliorarea structurilor sale".

Examinînd apoi rezultatele de pînă acum ale celui de-al doilea Deceniu al Dezvoltării, Sabah Ahmed Al Djaber le considera drept nesatisfăcătoare, subliniind că țara sa „împărtășește opinia «grupului celor 77» din mai a.c. privind necesitatea revizuirii acestei strategii". „Considerăm — spunea domnia sa — că țările în curs de dezvoltare trebuie să participe la consultările și adoptarea de hotărîri la toate nivelurile economice vitale, tocmai pentru a ajunge la rezultate care să nu ignore interesele acestor țări, în special în ce privește reforma sistemului monetar internațional și negocierile comerciale internaționale. Kuweitul se pronunță, de asemenea, pentru respectarea dreptului țărilor în curs de dezvoltare de a-și exercita total suveranitatea asupra resurselor lor naturale, în conformitate cu politica lor proprie de promovare a progresului economic și social".

Opiniile împărtășite de cei cîțiva interlocutori pe care am avut prilejul să-i întîlnesc în capitala algeriană, ca de altfel întreaga desfășurare a lucrărilor Conferinței, reflectă accentuarea tendințelor manifestate pe plan mondial spre introducerea unor relații noi în viața internațională; constituie, în același timp, un test grăitor al capacității și dorinței țărilor nealiniate de a găsi în comun, dincolo de opțiunile lor politice diferite, acele căi și mijloace în măsură a le apropia de realizarea unor țeluri ce le sînt în egală măsură prețioase și necesare.

Rodica Georgescu

John Peyton

ministrul transporturilor al Marii Britanii

despre

dezvoltarea colaborării româno-britanice

Recent a făcut o vizită în țara noastră, John Peyton, ministrul transporturilor al Marii Britanii. În cursul vizitei, oaspetele a fost primit de președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, și a purtat convorbiri cu Emil Drăgănescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul transporturilor și telecomunicațiilor. În cadrul acestor întrevederi au fost discutate probleme privind posibilitățile de dezvoltare a relațiilor de colaborare și cooperare în domeniul transporturilor între cele două țări. Cu prilejul vizitei a fost semnată o înțelegere de colaborare tehnico-științifică în privința transporturilor auto, feroviare și a siguranței circulației rutiere între România și Marea Britanie.

În conferința de presă organizată la sfîrșitul vizitei, dl. John Peyton a început prin a-și exprima recunoștința și mulțumirile sale pentru primirea și ospitalitatea deosebite ce i-au fost rezervate de către gazde. Ministrul britanic a menționat că vizitarea unor obiective economice, social-culturale, stații feroviare, depouri, autobaze i-au dat posibilitatea de a lua contact direct cu numeroase și importante realizări românești. Totodată, d-sa a împărtășit plăcutele impresii din călătoria prin țara noastră, evocînd în special admirația cu care a luat cunoștință de frumusețile naturale ale nordului Moldovei și de comorile arhitectonice existente din această regiune. (În cadrul noului Departament al mediului înconjurător, creat în Anglia în 1970 prin fuzionarea ministerului transporturilor cu alte două ministere, cel pentru locuințe și administrația locală și cel al construcțiilor publice, dl. Peyton răspunde, în afara problemelor privind transportul, și de problemele privind sportul și recreerea).

Referindu-se la colaborarea româno-britanică în domeniul transportului, ministrul englez a apreciat că există posibilități multiple în direcția dezvoltării pe mai departe a acesteia, pe baza respectului mutual și în beneficiul reciproc. Vizita mea în România, care continuă contactele începute mai demult prin vizita ministrului român al transporturilor și telecomunicațiilor în Marea Britanie, a spus dl. Peyton, contribuie la aprofundarea conlucrării, trecîndu-se de la stabilirea principiilor și enunțarea domeniilor generale ale colaborării, la precizarea acestor domenii, a formelor concrete de cooperare. În acest sens, înțelegerea încheiată, reprezentînd o utilă concretizare, deschide perspective colaborării româno-britanice în transporturi, privind în special securitatea rutieră, dezvoltarea transporturilor cu ajutorul containerelor, asigurarea stabilității transporturilor, crearea unor condiții de natură să permită diminuarea unor efecte negative ale circulației rutiere asupra mediului înconjurător (poluarea aerului, poluarea sonoră).

Solicitat de revista noastră să se refere la posibilitățile de a „împăca" dezvoltarea continuă a traficului rutier cu asigurarea unor condiții de natură să evite poluarea și să protejeze mediul înconjurător, ministrul britanic a arătat că disponibilități mari există pentru a se asigura o asemenea „conciliere", rezultatele obținute pînă în prezent în Marea Britanie, de pildă, putînd reprezenta o dovadă tangibilă. Dar aceste disponibilități nu sînt încă nici pe departe integral folosite. Responsabilitățile revin, în această direcție, în primul rînd industriei. Trebuie, însă, intervenit pentru a obliga și stimula întreprinderile industriale să adopte soluții tehnice și tehnologice adecvate, în măsură să promoveze producerea unor mijloace de transport mai puțin poluante, mai silențioase și care să asigure o securitate mai mare a conducătorilor și traficului și, de asemenea, pentru stabilirea unor reguli de desfășurare corespunzătoare a traficului în creștere. Desigur, se impune o cooperare între factorii industriei și cei din domeniul transporturilor.

Ministrul britanic a menționat în acest sens și importanța unui efort și a unei cooperări internaționale, în special pe plan intereuropean. Rezultatele concrete la care s-a ajuns, prin conlucrarea în cadrul Comisiei Economice O.N.U. pentru Europa, în unele domenii privind transporturile pe continentul nostru, pot constitui stimulente în căutarea unor noi domenii de colaborare, în intensificarea eforturilor pe plan european pentru cooperare în transporturi și în prezervarea mediului înconjurător, pentru a se asigura traducerea, pe planul realităților practice, a principiilor și posibilităților de colaborare în acest domeniu, evocate și formulate în cadrul reuniunilor de pînă acum ale Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa.

Ilie Șerbănescu

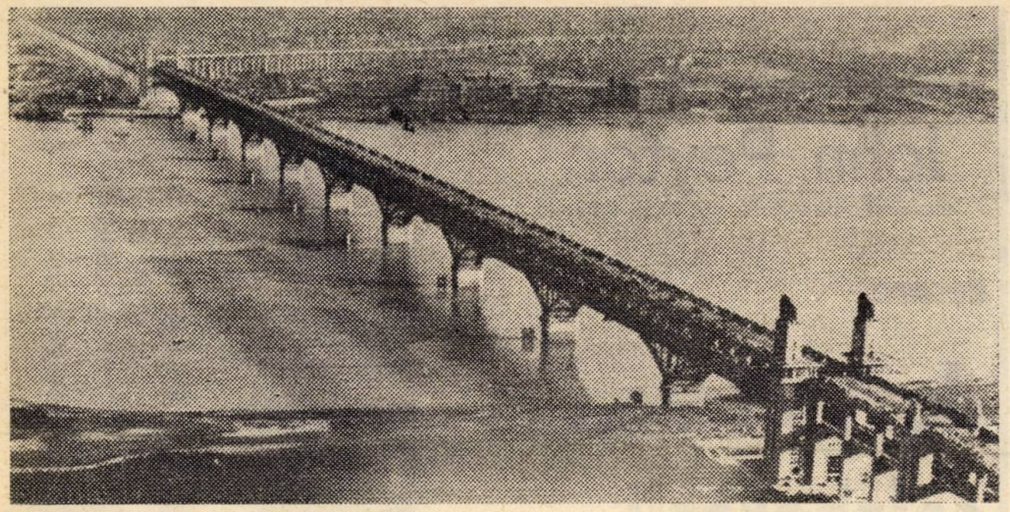

Marele pod de la intrarea Nankin-ului

REPORTAJ PE GLOB

CĂLĂTORIE ÎN SUD-ESTUL CHINEI

Cristian Popișteanu

Încă înainte de a atinge Fluviul Albastru – Iantzi –, modificarea treptată a peisajului, cununțată de predominanța verdelui intens însoțită de boarea umedă ce ne mîngîia frunțile arse de soarele de iulie, ne aducea cele dintîi semne ale apropierii sudului. Călătorind prin China continentală, noțiunea de sud ne oferă un înțeles puțin extins și puțin restrins față de punctul cardinal respectiv – ea urmărește pur și simplu litoralul chinez pe tot traseul său estic, continuîndu-se apoi cu cel sudic propriu-zis. Aceste precizări le-am primit de la gazdele noastre, dar și fără ele prezența invadatoare a sudului se făcea simțită prin climat și vegetație, prin stilul caselor, și nu în ultimul rînd, prin firea oamenilor. Fiind la Nankin, Șanhai, Hanceu, ești deci în sudul Chinei.

Marele port al străvechii capitale

Am făcut cunoștință cu Nankin-ul de la oarecare depărtare. Confortabilul expres cu care plecasem în urmă cu 18 ore din capitala Republicii Populare Chineze despica în mare viteză largile orizonturi ale plantațiilor de orez, cînd crainica stației de radio a trenului ne-a semnalat că peste cîteva minute vom traversa fluviul Iantzi. Surpriza maiestuosului pod peste care ne-am avîntat ne-a răpit însă din atenția cu care intenționam să admirăm spectacolul marelui fluviu. Aveam să revenim însă a doua zi cînd, pe îndelete, ne-am oprit să privim și podul și apele.

Dacă deseori reporterul folosește expresia „cartea de vizită a orașului", cu atît mai potrivită este ea în cazul podului cel mare de la intrarea Nankin-ului. El înfățișează oricărui călător care sosește pe apă sau pe uscat una din imaginile cele mai moderne și impresionante ale construcțiilor civile din China populară. Beneficiind de ospitalitatea și căldura tovărășească a constructorilor podului de pe Iantzi am notat cîteva din faptele de eroism în muncă care au marcat înălțarea sa. Fără îndoială că primul „amănunt" care ți se întipărește profund în memorie este participarea permanentă a 40–50.000 de locuitori ai orașului la lucrările de construcții. După cum mi s-a relatat – cu excepția persoanelor inapte de muncă – practic nu a rămas nici unul dintre cei 1.600.000 de locuitori ai Nankin-ului înafara acestui schimb de onoare pe șantierul podului. De-a lungul celor opt ani de zile cît au durat lucrările, 7000 de muncitori și tehnicieni de înaltă calificare au condus activitatea de zi și de noapte. Construcția podului s-a desfășurat între 1960–1968. 1.000.000 de tone beton și 6 000 tone oțel au înmagazinat șoseaua și calea ferată care traversează pe două niveluri fluviul, a cărui lățime atinge aici aproape 1000 de metri. Ornamentat cu clasice lampadare chinezești și fresce care au turnat în fier forjat scene din istoria luptei revoluționare a poporului, podul – sprijinit pe nouă piloni dublu arcuiți – atinge o înălțime de 120 de metri și reprezintă de 5 ani principala arteră de comunicație între cîmpia din vest și cea din sud-estul Chinei. Circulația zilnică : 90 de trenuri și peste 5000 de mașini în ambele sensuri, la care se adaugă un număr enorm de biciclete, precum și numeroși turiști. Mîndria cea mai de seamă a gazdelor mi-a fost împărtășită abia la sfîrșitul vizitei. Totul la această construcție, începînd cu proiectul și terminînd cu ultimul nit este produs în China populară, reprezintă un rezultat al gîndirii și eforturilor creatoare a sute de colective de muncă din întreaga țară care s-au întrecut în a asigura constructorilor toate materialele de care ei aveau nevoie. Vorbind cu locuitorii din Nankin care au prestat multe ore de muncă voluntară pe șantierul podului, aceștia îți vor împărtăși fericirea lor că această magistrală de oțel și beton slujește economiei naționale și întregului popor chinez.

Marele pod care întîmpină călătorul încă de la porțile orașului este străbătut zilnic de trenurile care transportă în întreaga țară produsele industriei de mașini-unelte, electronică, chimică, de autocamioane, tractoare și mașini agricole. În intensa activitate desfășurată de muncitorii din Nankin, patosul construcției socialiste se împletește cu tradițiile luptei de eliberare socială și națională. Aici s-a aflat bastionul zguduitoarei răscoale țărănești a Taipinilor al căror stat și-a stabilit și capitala la Nankin (între 1853—1864 orașul avînd denumirea de Țean-Tzin) ; aici s-a născut prima republică chineză în 1911, iar conducătorul acesteia, dr Sun Yat-Sen, tot aici își are mausoleul. La capătul unei alei larai în suiș ușor, după ce urci cele 392 de trepte, se află o raclă de bronz suspendată la o înălțime de cinci metri, în care luminatul om de stat și patriot își doarme somnul de veci. Pe frontonul acestui

Șanhai — orașul-metropolă